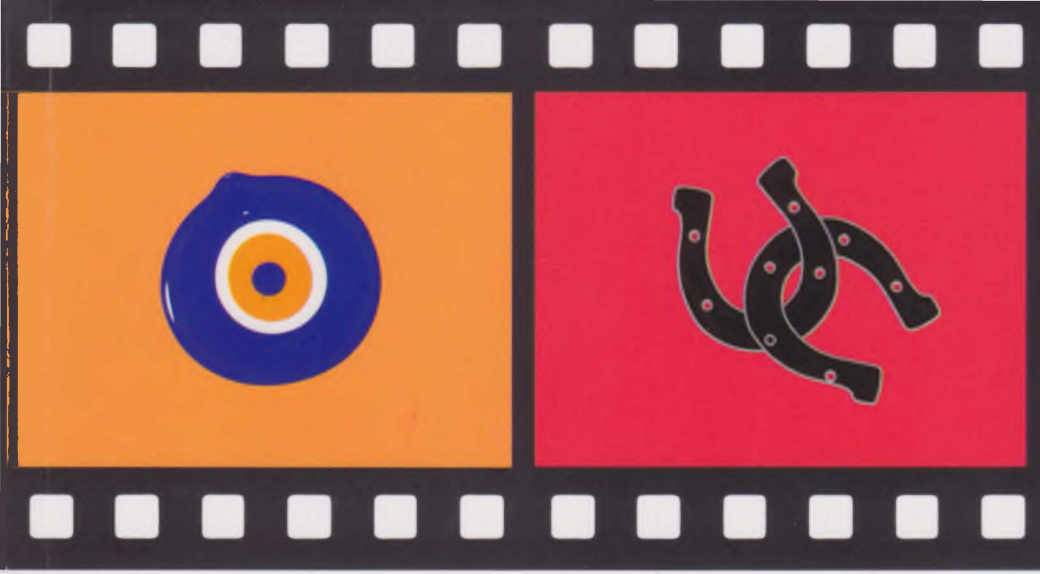

BAKELE

Sezgin Kaymaz

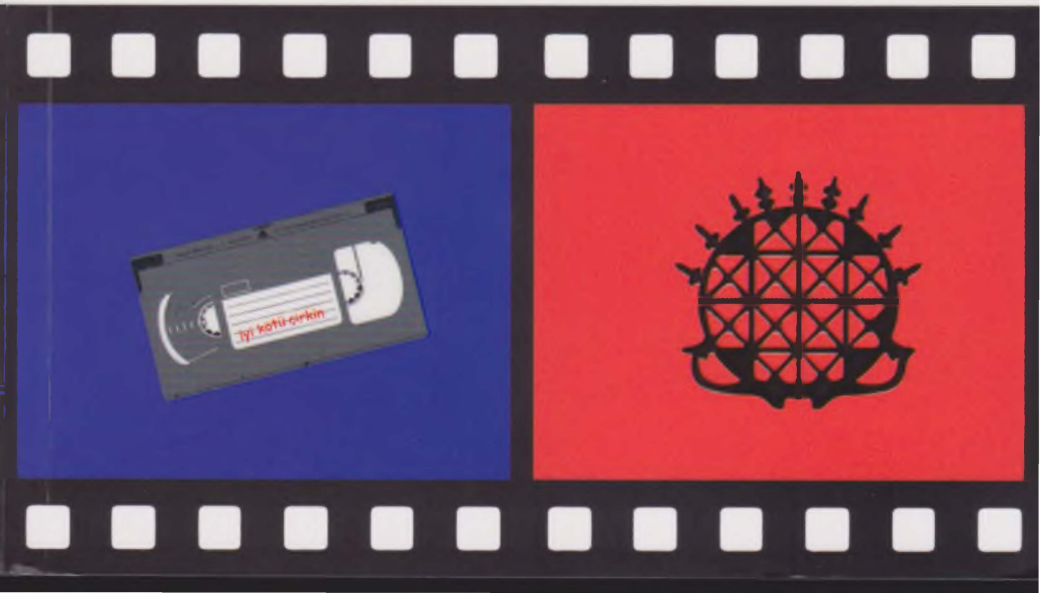

APRIL

Yayın No: 137

1. Baskı: Şubat, 2015

ISBN: 978-605-5162-44-3

Yayın Yönetmeni
K. Egemen İPEK

Editörler
K. Egemen İPEK
Nazlı Berivan AK

Kapak Tasarım
Eralp GÜVEN

Sayfa Tasarım
Adem ŞENEL

Baskı
Ayrıntı Basımevi
Sertifika No: 13987

Yayın
A.P.R.I.L Yayıncılık
Tarık Zafer Tunaya Sokak
21/3 Gümüşsuyu-Beyoğlu-İSTANBUL
Tel: (00 90) 212 252 94 38
Faks: (00 90) 212 252 94 39
www.aprilyayincilik.com
bilgi@aprilyayincilik.com

Bu kitabın yayın hakları April Yayıncılık'a aittir.

Her türlü yayım hakkı A.P.R.I.L Yayıncılık'a aittir. Bu kitabın baskısından 5846 ve 2936 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Yasası Hükümleri gereğince alıntı yapılamaz, fotokopi yöntemiyle çoğaltılamaz, resim, şekil, şema, grafik vb yayınevinin izni olmadan kopya edilemez.

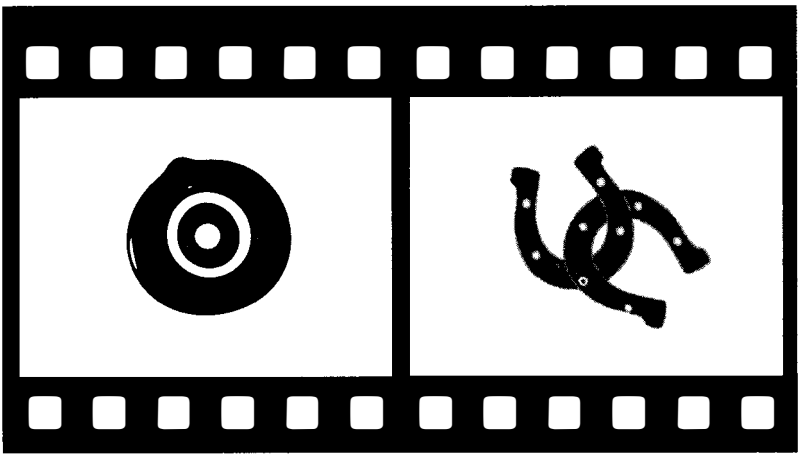

BAKELE

Sezgin Kaymaz

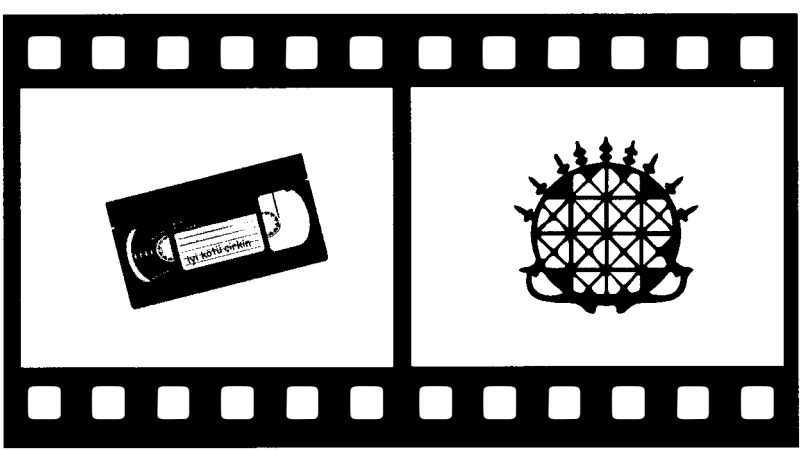

İÇİNDEKİLER

BAKELE 9
ÇİZGİ 14
SU KADAR AZİZ 18
BEN GELDİM DE 27
UZAY PİÇİ 32
BANA GEL 38
İT GİBİ HIRLAYARAK DOLAŞIRSAN 42
NEFES 49
İKİNCİ ŞIK 55
BRÜT 61
ERKEK OLAN 68
DOĞUM GÜNÜM KUTLU OLDU 76
YÜZ BİN SENE 81
HASİBE 86
EYÜBÜNKÜ 90
KADIN GİBİ 94
TEMİZLİK İMÂNDANDIR 102
SINIKÇI 107
GÖZÜNÜN İÇİNDEKİNİ GÖREMEZSİN 112
BENİM TİRİLYARLARIM VAR 115
ANGARA'NIN BAĞLARI 122
SIR 130
HİÇ... 136
AZMİN ZAFERİ 139
YAPIŞMAYIN ÇOCUKLARA 142
AHLÂKSIZLIĞIN AHLÂKI 147
10 MART 2050, PERŞEMBE 152
HACILAR GÖTÜRSÜN 157
CONTA 162
AŞKIN HASRETLE İMTİHANI 170
OTUZ BİR 176
SEYREDİYORSAN ORTAKSIN 180
HAFTANIN SALAĞI 184
ŞANŞ 191

BAKELE

Benim babaannemdi, ama bütün köyün, annemgilin ve dedemin dediği gibi Bakele derdim ben de ona. Dedeme ise dede.

Dedem, babamın anneme davrandığından daha iyi davranırdı Bakele'ye.

"Sen yorulma, ineği ben sağarım."

Gider sağardı.

"Su vereyim mi Bakele?"

Verirdi.

Bazı geceler çok soğuk olurdu yayla, "Dur Bakele..." derdi Bakele'nin elindeki odunları alıp. "Sobayı ben yakarım."

Yakardı.

Şehre indiği her sefer kalın kalın kitaplar getirip "Bakele..." derdi, "Al. Oku sen. İşlere ben bakarım." Bakele dedeme kocaman güler, "Sağ ol İbrahim." deyip gömülürdü getirdiklerinin arasına. Okurken, suyun altına girmiş de nefesini tutuyormuş gibi gelirdi bana. Sıkılırdım önce, sonra korkardım, sonra gidip dedemin eteğini çekiştirir, "Bakele'ye bi şey mi oldu dede?" diye sorardım. "Şşt." derdi dedem. "Okuyor oğlum, ne olacak? Hadi gel, biz de gazetenin resimlerine bakalım seninle." Alırdı beni kucağına, işaret parmağıyla göstere göstere okur, anlatırdı.

"Sen niye okumuyosun dede?"

"İşte ben de gazete bakıyorum ya."

Yanlarına gittiğim her yaz bir şeyler öğrenirdim. Kitap okunur, gazete bakılırdı meselâ. Sağılan ineğin arkasında durulmazdı. Uyuyan köpeğin yakınından geçilmez, eriğe tırmanılmaz, örümcek öldürülmez, kelebeğin kanadına dokunulmazdı.

Öğrenirdim.

Bakele macirdi.

"Macir ne demek dede?"

"Göçmen demek oğlum."

"Göçmen ne demek?"

Başka memleketten gelmiş insan demekti.

Okul gibiydi benim için köy. Duvarsız, çatısız. Kışın şehirde okurdum, yazın köyde.

Yazdan yaza gelip gidiyor, her yaz biraz daha büyüyor, okuryazar falan oluyor, dedemin getirdiği gazetelere kendim bakmayı, Bakele'nin elinden bıraktığı kitapları kendim okumayı öğreniyordum.

Macir'in macir değil muhacir olduğunu meselâ... Orta iki'de.

Ve Bakele'nin gözünün içine bakan dedeme saygı duymayı, onu giderek Bakele'den daha fazla sevmeyi öğreniyordum. Ama dedemi daha çok sevdiğim için değil; dedem Bakele'yi babamın annemi sevdiğinden daha çok sevdiği için.

Babam annemden su isterdi: "Semiha, su getir."

Dedem, Bakele istemeden getirirdi suyunu. Soğutur da getirirdi hem.

"Semiha çay koy." derdi babam.

Dedem çayı demler, getirip Bakele'ye ikram eder, "Beğendin mi?" diye de sorardı.

Babam anneme kızardı sık sık. Temizlik yaparken "Ayağını kaldırıver." dediğini duysa, "Bir rahat vermedin." diye terslenirdi. "Bağırttıracaksın beni şimdi çocuğun yanında." Annem korkardı babamdan.

Dedem, Bakele evde yokken temizlerdi evi; en çok da onun oturup kitap okuduğu köşeyi temizlerdi. "Mis gibi yaptım Bakele. Otur, rahat rahat oku." Bakele dedemden hiç korkmazdı.

Bakar öğrenirdim ben. Güzel şeyler öğrenirdim.

Lise sondaydım. Bir kış vakti döndüm ki babam evde; gözleri kızarmış, annem bir köşede hem ağlıyor hem toparlanıyor. "Köye gidiyoruz. Hazırlan." dediler. Bakele ölmüş.

Yol boyu Bakele'yi düşünmeye çalıştım ama hep dedem geldi gözümün önüne. Kime su getirecekti? Kim yorulmasın diye ineği sağacak, kim rahat okusun diye köşeyi süpürüp silecek, kim için çay demleyecekti?

Ne edecekti dedem?

Biz vardığımızda gömmüşlerdi Bakele'yi. Günahmış. Ölü bekletilmezmiş. Dedem önümüze düştü, annem ağlar, babam ağlar; köyün küçük kabristanına gittik. Başucuna bir tahta dikmişler, toprak hamile gibi kabarmış, Bakele içinde yatıyor. Ama ben gene ona veremedim aklımı. Gözüm de dedemdeydi gönlüm de. Ne zaman başucu tahtasında "Vesile Kara, Ruhuna Fatiha" yazısını gördüm, anca o zaman Bakele'ye gitti aklım.

Vesile?

"Acaba..." diye düşünüyordum dua edermiş gibi yaparken, "Bakele babaannemin gayrimüslim adıydı da dedem tutup vatan hasreti çekmesin diye?.." Ama yok. Bakele yedi göbekten müslümandı.

Üç gün kaldık köyde. Gelenden gidenden anneme de yaklaşamadım babama da. Ağlayıp duruyorlardı. Dedem donmuş gibiydi bir tek. Gözü hep Bakele'nin kitap okuduğu köşede, onu ne kadar özlediğini bilmesen gülüyor dersin, yüzünde de yumuşacık bir ifade.

Annemgil komşulara veda etmeye gidince cesaretimi toplayıp yanaştım dedemin eteğine.

"Dede?.." dedim, "Bakele ne demek?"

Anlattı.

"Canım" demekmiş.

Ve "Aşkım" ve "Bir Tanem" ve "Her Şeyim" ve "Ömrümün Vârı" ve "Gözümün Nûru" ve "Kalbim" ve "Işığım" ve daha yüz binlerce güzel söz, güzel ses demekmiş.

İlk "Canım" demek istediğinde ar etmiş dedem, "Hanım" dese "malım" demiş gibi olur diye korkmuş, "Vesile" dese çok resmi, soğuk. Ama kendinden tarafa bakmasını istiyormuş, onu görmesini, onun içini, yüreğini, sevdasını fark etmesini istiyormuş; anlatacak, dökülecek, gerekirse ağlayacakmış. "Baksana" dese olmaz, "Bak hele..." demiş, devamını getirebilecekmiş gibi.

Bakele dönüp bakmış.

Dedem bütün söyleyeceklerini unutmuş, öylece kalmış.

Beklemiş beklemiş Bakele, gülümsemiş, dedemin elini tutmuş, bakmış ki dedem yutkunup duruyor, "Anladım İbrahim...." demiş. "Anladım... Sen bana Bakele de bundan sonra, ben anlarım senin ne demek istediğini."

Aşk, âşık olduğunla yekvücut olmakmış.

Öyle dedi dedem.

CIZGI

Bazı mesleklerin özrü kabahatinden büyük olur. Pilotsun, uçağı çaktın piste diyelim. "Çok pardon. İniş takımlarını açmayı unutmuşum." diyemezsin.

Futbolcu olsan dersin hâlbuki. Topu ayağında eveler geveler, dokuz kişiyi çalımlamaya kalkar, düşer, rezil olur, boş kalenin önünde senden pas beklerken kendine jilet atan santrfora dönüp "Pardon." diyebilirsin. "Görmedim valla."

Daha var bir sürü örnek de lâfı dolandırmak istemiyorum. İlkokul öğretmenime geleceğim; Vildan Öğretmen'e.

İlkokula yeni başlamışım. Zevkliydi yalan yok. Çünkü Vildan Öğretmen çok iyi bir insandı; şeker şeker. Hâlen saygıyla anarım. Ve de esefle.

Üçüncü veya dördüncü gün. Gelmişim akşam eve, ödev yapacağım bir heves. Gündüzün öğretti Vildan Öğretmen, akşamına da bastı ödevi. Cızgı cızacağım. Bir sayfa dikine, bir sayfa yanlamasına, bir sayfa verevine. Kurulmuşum masama, başlamışım cızmaya. Annem dikildi tepeme.

"Ne bu oğlum?"

Ne kadar da cahildi; cızgıyı bile bilmiyordu.

"Cızgı anne. Basbayaa cızgı."

"Cızgı değil çizgi." dedi sert sert. Hadi buyur. Sen mi bileceksin koskoca öğretmen mi bilecek? Aldı kalemi elimden, düpdüz bir şey cızdı. Ben de ona sordum o zaman:

"Peki bu ne anne?"

"Çizgi işte." dedi. "Böyle olur çizgi. Tırtık tırtık olmaz. Düz olur, dümdüz."

Başladım ağlamaya. "Öyle değil işte yaa! Hem bilmiyosun, hem de karışıyosun. Çek. Karışma bi. Kendim yapçam."

Delisi tepesinde kadındı. "İnat pezevengin oğlu!" dedi. "Rahmetli baban da böyleydi. Bak oğlum, ver elini, ben yaptırayım sana birkaç tane, sonra sen devam et."

"Yaa bi git yaa! Öyle değil işte yaa!"

İsyan dağarcığım; "Öyle değil işte yaa!" ve "Yaa bi git yaa!" gibi ana ve "Hiç de bile!", "Sanne sanne!", "Banne banne!" ve "Yek yee!" gibi tâli feryatlardan ibaretti. Bir de gözyaşlarından.

"Tırtıklı çizgi olur mu oğlum?"

"Sanne sanne." Zaten onu da yanlış biliyordu. Cızgı'ydı bir kere, çizgi değil.

"Allah'ım sen bana sabır ver de şunun saçını başını yolmayayım." deyip gitti mutfağa kadıncağız, bir tepsi taze fasulye getirdi, oturdu ayıklamaya başladı. Gözü üstümdeydi. Ne kadar çalışkan olduğumu görsün diye kafamı yan yatırdım, kapandım defterimin üstüne, dilimi dudaklarımda dolaştıra dolaştıra cızmaya devam ettim. Cızgıyı ne yana cızarsam dilim de o yana hareket ediyordu.

Öyle böyle, annemin yoğun muhalefeti ve benim şiddetli isyanlarımla dolu iki ay geçirdik. Her şeyime karışıyordu kadın. Yok efendim delik bakraç gibi 'U' mu olurmuş, yok efendim yumurta gibi 'O' mu olurmuş, yok efendim ayın-gayın gibi 'E' mi

olurmuş, bir dolu lâf. Gene bunlar iyi hâllerimizdi. Asıl kıyamet cızgılı harflerde kopuyordu.

"Ulan inat pezevengin oğlu! Hıçkırık tutmuş merdiven gibi 'H' olur mu lan?"

Veya;

"Oğlum, yavrum, evlâdım, 'F' harfi üç düz çizgiden oluşur, üşüme gelmiş tarak gibi titremez. Ne yapıyorsun ulan sen!"

Benim cevabım belliydi:

"Yaa bi git yaa! Öyle değil işte yaa!"

Annemin cevabı da belliydi:

"Bak döverim."

"Banne banne. Dööv."

Sonunda geldi çattı veli toplantısı. Çok dolu gitti annem: "Seni öğretmenine şikâyet edeyim de gör."

O toplantıdan döndüğünde biz de arkadaşlarla sokakta oynuyorduk. Koştum hemen.

"Ne dedi öğretmen? Ettin mi şikâyet?"

"Etmedim." dedi. Durulmuştu.

"Yek yee..." diye düşünüyordum ben. "Şikâyet etti de öğretmen bunu bi azarladı, korktu tabii."

Sahiden şikâyet etmemiş hâlbuki. "Anam..." dedi o akşam oturmaya gelen Avniye'nin annesine. "Kadıncağızın ahı gitmiş vahı kalmış. Elleri titriyor, bizim oğlan da o titrek titrek yazdığı için bütün çizgilerini titretir oldu, doğrusu o sanıyor, lâf geçiremiyorum. Görsen acırsın kadına, kalemini yedi sekiz sefer düşürdü, gözleri de seçmiyor, biz kalktık verdik. Nasıl düz çizgi çizsin yazık? Ay dili de bir fenâ... Çizgiye cızgı diyor, patatese battis diyor,

gazoza kazuz... Kırıp incitmeden ikaz edeyim dedim, "Çok pardon!" dedi gözleri dolu dolu, ben de bilemedim ne yapacağımı. Müdüre söylesem de şube değiştirmeye kalksam sebep soracak adam, kadına ayıp olacak. Bir tarafta o, bir tarafta çocuğun istikbâli. Şaşırdım kaldım."

İki sene daha okuttu bizim sınıfı Vildan Öğretmen. Sonra emekliye ayrıldı, gitti. Dördüncü sınıfta yerine gelen Reyhan Öğretmen durumun vahametini görüp dersleri birinci sınıf seviyesinden başlattıysa da beşin sonuna kadar düz cızgı cızdıramadı hiç birimize. "Bari cızgı demeyin." diye hem yalvardı, hem sıra dayağından geçirdi.

Başkaları ne der, nasıl düşünür bilmem. Bana göre özrü kabahatlerinden büyük insanların başında ilkokul öğretmenleri gelir. Ben böyle düşünürüm. Şu yaşıma geldim, her düz çizgi bana bir sanat eseri gibi görünür. "Ordaki - Burdaki" diyemem; "Ordaakı" derim, "Burdaakı" derim, "Kül taplası" derim...

Çizgiye de hâlâ cızgı derim.

SU KADAR AZİZ

Doğına büyüme duyar biliriz ama eşlik etmeyiz ezana.

Yeni taşındığımız bahçeli evin sol yanında sekiz hoparlörlü bir cami vardı. Evdeki ilk gecemizin sabahında sıçramışım şöyle bir. Müezzin ağzını bizim pencereye dayamış sanki. "Haa, ezanmış." deyip kaldığım yerden uyudum. Rüya bile gördüm hâttâ. Çelik Bilek olmuşum bu sefer, bir yanımda Profesör Oklitus, bir yanımda Rodi, Kızılderilileri perişan ediyorum, ama dilimde alâkasız bir şarkı:

Aşk bu değil yapma güzel

Sen insanı güldürürsün

"Yakışıyor mu?" diye düşünürken gene uyandım. Ses dışarıdan gelirmiş de ben de eşlik edermişim meğer. "Kim lan bu?" deyip kalktım, pencereyi açtım. Solumuzda cami, sağımızda bizimki gibi tek tip bahçeli evler, ilki biz oluyoruz, devam edip gidiyor böyle.

Şarkının, sabahın kör şafağında harman olduğu yer, yanın bir yanı. Enstrüman falan yok. Belli ki kayıt. Cızırtılı, fışırtılı.

Hülya kalkmış dikilmiş arkamda. "Nooluyo be?" dedi.

"Baksana kızım..." dedim, "Biri sabah sabah açmış teybi, yıkıyo ortalığı."

"Hiç de yıkmıyo. Ne güzel işte."

Hemen hemen her konuda anlaşırız biz Hülya'yla. Ama aksak ritimli bir anlaşmadır bu. O önden gider, ben arkadan gelip anlaşırım. O anlaştığım yer de onun ilk başta başladığı başlangıç olur genellikle. İnsanlık meselâ. Hep insandı Hülya. Ben sonradan geldim.

"Ya sabır!" deyip örttüm pencereyi, ses gene içeride. Kafana taktığın şey kafanla beraber gelir çünkü.

Saat altıya çeyrek var. Uyumaya kalksam, huyumu biliyorum, eşlik edeceğim içimden. "Gitti güzelim uyku." dedim.

"Çay koyiim mi?"

"Manyak mısın kızım bu saatte?"

"Zıkkım iç." Devrildi yatağa, kafasını yastığa koymadan uyudu.

Ben, "Sevişirken Güzel Güzel" kısmını söyleyerek salona geçtim. Açtım televizyonu, haberleri buldum, oturdum kös kös. "Bu hep böyle değildir inşallah." diye düşünüyorum.

Ama bu hep böyleymiş. Ezan bitiyor, namaz arası, cami boşalırken başlıyor konser. Repertuvar hep aynı. "Aşk Bu Değil"le başlıyor, aynı sırayla devam edip gidiyor. "Gidip kafasını gözünü kıracam şimdi." diyorum, Hülya'yla cenk ediyoruz. Ben cenk esnasında bile şarkı söylüyorum içimden.

"Bu böyle gitmez." dedim beşinci sabah. "Vampire döndüm uykusuzluktan."

"Akşamın dokuzunda devriliyon zaten, sabah da bi saat az uyuyuver. Ne var?"

Göz torbalarımı gösterdim. "Bu var. Kimse benim uykumu bölemez kardeşim."

Tepeden tepeden baktı.

"Erkeksen yandaki müezzine söyle."

"Bi kere de benim tarafımı tut be kızım!"

Ertesi sabah ilerliyoruz ormanda Çiko Cayetano Lopez De Martinez Gonzales'le, müezzin ezan okuyor, "Aziz Allah!" deyip dalları aralayarak devam ediyoruz yolumuza. Çalılıklara fırlatıyorum taş baltamı. "Ahyaaak!" Bir kırmızı urba "Ouch!" deyip yıkılıyor. Etrafımızı sarmış meğer pezevenkler. Tam girişeceğim, başlıyorum gene "Aşk Bu Değil..." Kırmızı urbalar bir gülüyor.

Utanç içinde uyandım. "Başlarım lan!" diye bağırmışım. "Gidiyom ben şu heriflere."

"Ne baarıyon?" dedi Hülya. "Naapıyosan yap."

Pantolonu geçirirken "Kalk çay koy bari." dedim. "Döndüğümde içeriz."

"Bi insanlık et de sen koyuver." dedi. "Ayaktasın."

Ne koyacam; bastım gittim.

Gün ağarmıştı. "İbibikler Öter Ötmez Ordayım" mısrasına eşlik ettim. Cemaat dağılıyordu. Topu topu iki ihtiyar. Biri aşağıya yöneldi, biri benden tarafa. "Selâmın aleyküm." deyip geçti önümden beriki. "Sütler Kaymak Tutar Tutmaz Ordayım" kısmındaydım, "Aleyküm sütler." demişim. Güldü, durdu, az daha güldü; "Ben de söylerim her sabah." dedi. Ezberledim artık."

Yan komşumla müşerref oluyordum galiba.

"Sağ olun da..." dedim, "Olmuyor ama böyle de mi? Uyuyanı var, hastası var..."

Gene güldü.

"Şikâyete gidiyordun galiba."

"Vallahi işte... Lisân-ı münasiple söyleyip..."

"Söyle de..." dedi, "Başka zaman söyle. Şükrü Bey İstanbul'a gitti."

Şükrü Bey de yayın yapan manyaktı kesin.

"Şu teyp çalan bey mi?"

"Evet. Oğlu ufak bir kaza geçirmiş. Kalktı gitti. Evde kimse yok."

Ürperdim.

"Şeyi kim çalıyor o zaman?"

"Biz." dedi. "Şükrü Bey anahtarı bıraktı, yengen namaz bitmeye doğru geçip basıveriyor düğmeye."

Kafamı kaşıdım. "Bari Şükrü Bey dönünceye kadar basmayın desem?" Kaset "Benzemez Kimse Sana"ya geçmişti.

"Yapamayız." dedi. "Emanetin canı cebinde olur. Ya boynunu büküverirse?"

Haydaa... Amma duygusal komşum varmış yahu. "Tamam." dedim. "Şükrü Bey gelince rica ederim artık. Ben gireyim, hanım bekler."

"Selâmetle." deyip "Lütfuna Ermek İçin Söyle Perişan Olayım" diye mırıldanarak yürüdü. Ben de içimden.

İki gün daha çektim bu kalırı. Biri bitip biri başlayacağı zaman genizden giriyorum; şarkıların sırasını da ezberlemişim artık.

Gece kapı çalındı. "Hayırdır inşallah." deyip gittim açtım, karşımda yan komşum. "Yengenin astını azdı." dedi. "Doktor temiz hava der. Memlekete gitmemiz lâzım. Şu anahtarı versem de, Şükrü Bey gelesiye kadar?.."

Bir adama baktım, bir anahtara. Kendi ipimi mi çekmemi istiyordu bu amca? Ciddi miydi? Bari ezan bitene kadar uyuyorduk şurda, onu da mı elimizden almak istiyordu?

"Verin bakalım."

"Aman unutulmasın da..."

Allah Alaaah... "Merak etmeyin siz." Adama bak yaa.

O gitti, ben de attım anahtarı cebime. Tommiks'in arkadaşı Doktor Sallaso gibi göbeğimi tuta tuta gülesim var. Ahı ahı ahı...

"Kimmiş?" dedi Hülya.

Hazırlıklıydım. "Hiç." dedim.

"Nasıl hiç?"

"Ben yatacam. Kaç gündür uykusuzum zaten."

Dikkati dağıldı.

"Aman yat. Geç kaldın."

Allah'ım ne güzel uykular çektim. Nasıl ihtiyacım varmış. Bir gün Kinowa oluyorum, bir gün Kızıl Maske, bir gün Mandrake, ne güzel işler yapıyorum rüyalarımda. Bölen olmayınca tabii.

Hülya zor uyandırıyor beni.

"Kalksana be! İşe gecikçen."

"Beş dakka daha." deyip devam ediyorum kaldığım yerden.

"Ben çıkıyom. Servisi kaçıramam senin yüzünden."

"Bekle kız bekle. Kalktık."

Yolda sorguluyor beni:

"Kulaklarına pamuk mu tıkıp yatıyon sen?"

"Niye ki?"

"Nası uyuyon fosur fosur? Hani rahatsız oluyodun?"

"Ne bileyim. İnsan alışıyo heralde zamanla."

Pis pis bakıyor.

Keyfim nasıl yerinde. İş dönüşü gözüm hemen yatağa kaçıyor. Hülya'nın küsmeyeceğini bilsem yemeği yer yemez devrileceğim. Hadi biraz Tom Braks okuyayım dedim, gene kapı çalındı. "Ben açarım." deyip fırladım. Bir taraftan da "Döndü Allah'ın belâsı herif." diye düşünüyorum. "Gitti gene bizim uyku."

Kapıyı açtım; bahçe kapısının önünde ben yaşlarda biri.

"Şükrü Bey'in anahtarı sizde miydi?"

"Evet."

"Alabilir miyim?"

"Siz kimsiniz?"

Şükrü Bey'in öbür yanındaki komşusuymuş ve de bu yaptığım çok ayıpmış.

"Ne diyorsun kardeşim sen?" dedim. "Ne ayıbı? Ne yapmışım?"

"Teyp." dedi. "Kaç gündür çalmıyorsunuz. Ayıp olmuyor mu?"

Sinirlenmişim. "Ne diyon sen birader..." dedim. "Gece gece... Allah Allaah."

"Günah günah!" dedi adam. "Mahvettiniz. Hep boynunu büktü. Belki de öldü."

Ulan, içim bir tuhaf oldu ha.

"Şükrü Bey mi?"

"Ağaçlar." dedi. "Çiçekler. Yaşayan ne varsa. Gelin görün marifetinizi."

"Pis." dedi Hülya arkamdan. Hoplamışım. "Sen ne ara geldin yaa?"

"Konuşma." dedi. "Yürü, bakçaz."

Gece gece düştük adamın ardına, iki öte yana, Şükrü Bey'in evine gittik. Bahçe kapısını açtım. Acayip mehtap vardı. Ön bahçedeki devâsâ iki ateş çiçeği karabiber gibi dökmüştü alıçlarını. Toprak, büyük bir tespihin ipi kopmuş da boncukları üstüne saçılmış gibi duruyordu. Sağdaki kare taraçada kel bir erguvan dikiliyordu; boynunu bükmüş. Etrafı çiçek yaprağı doluydu.

"Sizin marifetiniz." dedi adam. "Gelin. Arkayı da göstereyim."

Hülya gene "Pis!" dedi.

Yürüdük gene peşi sıra. Yan bahçe de berbattı. Aşağıya doğru inip giden fesleğen sırası kuru soğana dönmüştü. Ölü ölü kokuyordu.

"Piss!"

"Yaa bi sus. Elin adamının yanında!"

Arkaya dolaştık. Esas mezarlık burasıydı. Çam dahil, ne kadar ağaç varsa kurumuş gitmişti sanki. Yerde ölü bir çilek tarhı uzanıyor, güller saçkıran olmuş dımdızlak. Yan bahçeden Hülya yaşlarında bir kadın ters ters bakıyordu bana. Yanında da on yaşlarında bir kız.

"Eşiniz mi?" dedim yavşamak için.

"Her neyse." dedi adam. "Durumu gördünüz. Anahtar lütfen."

Ne görmüştüm ki. Sulamamışız, kurumuş. Kimse sula demediydi ki bize. "Kardeşim..." dedim elimi cebime sokarken. "Şey Bey bana anahtarı verdi, teyp çal dedi gitti. Uyanamamışız. Uyansak çalardık. Ama ne alâka? Su mu bu? Altı üstü iki tane şarkı."

Hülya da kuramamıştı alâkayı. Kavgada benim tarafımı tutmaz kolay kolay ama tutacağı tuttu. "Bana diyeydin ben uyandırırdım seni, kalkar sulardık beraber." dedi." Sonra da döndü adama. "Uykusu ağırdır da biraz."

Adam ümitsiz bir bakış attı ikimize. "Gelin, bize geçelim de konuşalım." dedi.

Geçtik, konuştuk. Daha doğrusu o konuştu, biz dinledik. Ağzımız iki karış açık.

Mümine Hanım, Şükrü Bey'in rahmetli eşi, bu bahçeyi öyle alıştırmış otuz sene; bütün ağaçlar, bütün çiçekler onun şarkılarıyla büyümüş. Hasta düştüğü zaman da kasete çekmiş sesini, vermiş Şükrü Bey'e, "Ben kalkamıyorum artık." demiş. "Bu garipler sesimi duymazsa boyun büker." Şükrü Bey nöbeti devralmış karısından, her gün sabah ezanından sonra başlamış elinde teyple bahçede dolaşmaya. Mümine Hanım vefat edince elemdi kederdi gelendi gidendi derken bir hafta kadar açmamış tabii teybi, ama sulayacağı zaman sulamış bahçeyi, budayacağı zaman budamış. Gözünün önünde küsüp gittiğini görmüş her çiçeğin, her ağacın. Derken aklına gelivermiş, teybi alıp çıkmış sekizinci gün, basmış düğmesine. Akşamına toparlanmış bahçe. Ağaçlar gülümsemiş, çiçekler başını kaldırmış, süs çalıları, fesleğenler, begonviller su içmiş gibi dikilmiş.

"Harbi mi yav?" dedim sonunda. "Şey Bey... Neydi adınız?"

"Ekrem."

"Bilemedik." dedim. "Hay Allah!"

"Pis!" dedi Hülya.

"Anahtar lütfen." dedi Ekrem.

"Bende kalacak." dedim. "Emanetin canı cebinde olur."

Üç gün sonra geldi Şükrü Bey. Mister Blöf kadar kel ve kabasakal bir adamdı. Bahçesinin cıvıldadığını görünce bin bin teşekkür etti. Anahtarını verip eve döndüm. Bizim arka bahçeden bir ses:

Su sızıyoo sıızııyooo
Daşlaarın araasındannn
Eğil bi yol ööpeeeyim
Gaşlaarın aaraasındann

Çıktım balkona. “Gir kız içeri.” dedim Hülya’ya. “Alıştırma şunları.” Hep insandı o. Ben hep sonradan geldim.

BEN GELDİM DE...

Pis huyu vardı; gıcık olurdum. Basar zile meselâ, gider diafondan sorarsın: "Kim o?" Cevap değişmez:

"Ben geldim de..."

O "de" eki nasıl büyürdü gözümde. Niye arkadaş, niye? Sen geldinse sen geldin; o "de" ne? Ne gereği var?

Bazen "de" idi, bazen "da" tabii. Ses uyumuna göre artık. Bizde yattı diyelim. Sabah uyanırdım, bu açmış televizyon seyrediyor.

"Erken kalktım da..."

Hay "da" kadar taş düşsün başına. Deme şunu işte, deme.

Bir arkadaşını aradı da cepten ulaşamayınca evini çevirdi diyelim. "Teyzecim, Fehmi ben..." derdi kibar kibar. "Memedi aradıydım da..."

Gel kafayı yeme.

Habire kakardım kafasına. O da habire hak verirdi maşallah:

"Haklısın da..."

Atlardım üstüne, fena gıdık alırdı, altına işetinceye kadar devam. "Diycen mi lan bi daha? Tövbe mi lan?"

At gibi kişner, bir taraftan gülüp "Tövbe de..." derdi, bir taraftan. "Ben bir tuvalete gideyim de..."

Bilirdim niye, domuzluğuna sorardım:

"Niye?"

"Birkaç damla kaçırdım da..."

"De'li da'lı konuşma lan! Kime diyoz lan?"

"Yaa işte bana diyosun da..."

Tuvalete kadar kovalardım.

Çok severdik birbirimizi. Muhtemelen ben onu, onun beni sevdiğinden daha çok severdim. Öl dese ölürdüm, o kadar.

İyi çocuktu; dört dörtlük. İki gün görmeyeyim, burnumda tüterdi. Arardım hemen.

"Nerdesin lan, hayırsız?"

"Biraz işim vardı da..."

"Çenen kopsun. Hadi zıpla. Özledik. Sucuk yaparız."

Gelirdi.

"Kim o?"

"Ben geldim de..."

Duygusaldı. Ve de ketum. Ben ne ettim, hangi kızı tavlayıp eve attım elifi elifine anlatırdım, o sadece dinlerdi.

"Sen de anlatsana oğlum."

Bilirdim, sıkılırdı ben yatak yorgan maceralarımı dökülürken. Kızarırdı, utanır, terlerdi ama kasten abartırdım ki açılacağı varsa açılsın, yakışıklıydı da şerefsiz, dünya nimetlerinden faydalansın.

"Ondan sonra oturttum bunu dizime.... Bi yumuldum..."

Kıpkırmızı olurdu.

Ulan, pireleniyorum da bir taraftan.

Hayır, şu yaşa gelmişin, şu kadar yakışıklısın, elini sallasan ellisi, bir tane de mi zamazingon olmaz arkadaş? Şey misin lan sen yoksa?

Öyle sorulmuyordu tabii. Şöyle soruluyordu:

"Tamam, anladık, bekâretini gerdeğe saklıyorsun, eyvallah. Ama baktığın, ettiğin, beğenip ciddi düşündüğün kız da mı yok oğlum?"

"Yaa işte..." diyordu o zaman mahcup mahcup. "Var da..."

"Kim lan?"

Ölse söylemiyordu. Gıdıkla, işet, nafile.

O ara bayağı bir azmışım; teke gibi saldırıyorum sağa sola. Okulun sonları yaklaşmış ondan mıdır, bahar gelmiş ondan mıdır, rakip takımdan kimi görsem dalıyorum ceza sahasına. Biri düşmese biri düşüyor yatak odama. Çok kaptırdım, ama çok.

Hızım kesilince aradım Fehmi'yi. Özlemişim.

"Nerelerdesin hayırsız?"

"Finallere çalışıyorum da..."

"Çalışmayıver bu gece. Biram var buz. Fındık fıstık da almışım. Zıpla hadi."

Zıpladı:

"Ben geldim de..."

De'ni yiyim senin. Bir kucaklamışım. "Gel eşek herif gel. Özledik be."

Oturttum karşıma, verdim buz gibi birasını eline, biliyorum bir bok anlatmaz, bende de macera bol mâlûm, başladım çan çan. Şunu şöyle kafaladım, buna böyle iş koydum; kulaklarına kadar kızartacağım, kararlıyım.

Üçüncü hikâyeme yeni geçmiştim daha. "Kim kim kim?" dedi birden kulaklarını dikerek.

"N'oluyo lan? Banu işte. Var ya bir alt sınıfta, sarışın, mavi gözlü."

"O Banu mu?" dedi. Sesi titriyordu ama ben terbiyesine veriyordum gene. Coşmuşum, devam edeceğim. "Çektim getirdim bunu eve tamam mı..."

Kalktı. Rengi solmuştu. "Gideyim..." dedi, "de" demedi.

İçimi bir şey ısırdı o an. Ulan? Yoksa?..

"Niye be? Daha yeni geldin..."

"Banu..." dedi zar zor. Dudakları da titriyordu şimdi. "Sorup duruyordun ya hani, ciddi düşündüğün biri var mı diye?.."

Allah'ım!

"Ee?" dedim. Benim sesim de almış başını gitmişti tir tir.

"Annemgille tanıştırmıştım. Biz onla ciddi düşünüyorduk da..."

Nasıl bayılmadım bilmiyorum. "Ama aramızda bir şey olmadı..." diye bağırdım telaşla. Yalansa yalan, yeminse yemin; Fehmi için değmez mi cehennemde yansak? "Allah belâmı versin çok namuslu kızmış. Zar zor bir çay içti, kalktı gitti. Vallaha billaha diyorum lan!"

Baktı baktı bana; "Neyse..." dedi. O benden daha sakindi artık. "Mühim değil. Eğlenmişiniz işte. Ben gideyim de..."

Gitti.

Okulda göremedim onu ertesi gün. Arkadaşlarına sordum, "Yarın gelir." dediler. "Final var. Ona çalışıyordur." İçim rahat etmedi, aradım. Kapalı.

Sabaha kadar aradım; kapalı.

Kalk evine git işte, ne ararsın? "Yarın..." diyordum. "Finali varmış. Mutlaka gelir."

Gelmedi.

Benim içimde bir sıkıntı. Atladım taksiye, dosdoğru bunun evine. Kaldırım insan dolu, arabalar marabalar, bir de sessiz ki sokak. Mustafa Amca'yı gördüm. Fehmi'nin öz amcası. Gözleri şişmiş, morarmış.

"Mustafa Amca, hayırdır?"

"Hayır değil koçum." dedi bana sarılarak. "Hiç hayır değil aslanım. Gitti Fehmi. Gitti arkadaşın." O bir yana yığıldı, ben bir yana yığıldım.

Kaldırımın üstünde açtım gözümü. Kolonya koklatıyorlardı. Mustafa Amca daha önce ayılmış. "Canına kıydı." dedi oradan birileri.

Koştum yardım kalabalığı, üçüncü kata çıktım, ev daha da kalabalıktı; Nergis Teyze'yi buldum. Kucağında Fehmimin fotoğrafı, onu basmış bağrına. Beni görmemişti henüz.

"Nergis Teyze..." diye seslendim iki göz iki çeşme. "Ben geldim de..." Nergis Teyze fotoğrafı dizlerinin üstüne koyup kollarını kocaman açtı. Atıldım kucağına; sözümün devamını getiremedim.

Hani söyleyecek çok şeyi vardır da nasıl söyleyeceğini bilemiyordur insan. Cümlelerini yarım bırakır hep. "Ben geldim de..." falan der.

Her hafta sonu giderim Fehmiciğimin kabrine. "Ben geldim de..." der, susar kalırım.

Ne söyleyeyim?

UZAY PİÇİ

Babasız çocuk büyütmek zordur derler, gülerim. Babasız çocuk olmaktır asıl zor olan. Ya ezik olacaksın ya yalancı çünkü; başka çaren yok. Çocuk milleti çok insafsız gelir adamın üstüne.

Ben yalancı olmayı seçmiştim. Annemden dolayı.

"Bak, içmezsen arkandan ağlar bu çorba."

Ağlaya ağlaya içiyordum.

"Polis kapı kapı dolaşıp evde terlik giymeyen çocukları hapse atıyomuş, ona göre."

Yatağa bile terlikle giriyordum.

"Geçen gün şu Selma Teyze'nin büyük kızı yıkamadan elma yemiş, kıçından koca koca kurtlar çıkmış."

Elmayı çitilesem bile yemeye korkuyordum.

Ve tabii baba mevzumuz vardı bir de. Terk edip gitmişti bizi herif, ama ben öyle bilmiyordum. Yaşıma, anlak ve irfanıma göre şöyle biliyordum:

"Hakkari'ye tayin oldu oğlum adamcağız. Nasıl gelip gitsin her gün? Sen yat uyu, gelir o."

Veya şöyle:

"Dün gece geldi de seni uyandırmamak için şey etmedi. Bak, çıngırdaklı tekerlek de getirdi sana."

Büyüdükçe inandırıcılığı kalmaz oluyordu bu yalanların, ama yalan söylüyorsun denmiyordu anneye. Soruluyordu.

"Anne, hani babam Hakkari'ye gittiydi ya. Niye hâlâ gelmiyo."

"Ordan da Giresun'a tayin etmişler. Ne yapsın? Koşturuyo işte. Elleme sen."

Ellemiyordum.

Ama çocuklar elliyordu.

"Baabaasııız - Baabaasııız..."

Anlatamıyordum.

"Baabaasııız - Baabaasııız..."

Ağlıyordum.

Derken, komşu teyzeler sıkıştırmaya başladı bir gün.

"Baban nerde len?"

Koştum eve, ağladım, zırladım, sarıldım, yalvardım, sonunda doğruyu söyledi annem.

"Artık abi oldun. Bilmen lâzım. Baban olacak pezevenk gelmeyecek bi daha. Gitti."

"Nereye gitti?

"Cehennemin kara dibine."

"Nası yaa?

"Kaçtı oğlum. Bırakıp gitti bizi işte. Babasız kaldın sen."

Bu biraz daha akla yatkındı ama bizim arkadaşlar şey yapacaktı bu sefer de. "Ama ben söyleyemem ki kimseye." dedim.

"O zaman sen de yalan söyle." dedi.

"Ne söylüyüm?"

"Ne istersen söyle. Kafan çalışıyo. Zeki çocuksun, bul bi şeyler."

Bissürü bi şey buldum hemen. Kafam çalışıyordu çünkü. Zeki çocuktum.

Bir gittim, "Babam hakim aslanım." dedim bizin oğlanlara.

"Niye şimdiye kadar söylemedin o zaman?"

"Gizli hakim çünkü."

Yiyorlardı.

Bir zaman sonra gelip "Cengiz'in babası da hakimmiş ama senin babanı hiç görmemiş." dediklerinde ise yedek yalanım hazır oluyordu. "Tabii görmez." diyordum. "Babam çok iyi bi hakimlik yapmış, devlet de onu emniyet müdürü yapmış o zaman. Şimdi emniyet müdürü o."

"Nerden bilelim yalan söylemediğini?"

"İlimizi Tanıyalım" ünitesinde emniyet müdürümüzün adını öğrenmiştim; Muammer Alıcı, soyadlarımız tutuyordu, ama bu mermiyi harcamıyordum şimdilik. Bilgiç bilgiç gülüp göğsümü işaret ediyordum: "Şurasında madalya var meselâ. Bu da mı yalan?"

İkna oluyorlardı.

Annem bana yediriyordu, ben bizimkilere.

"Karnede hep pekiyi getir, bu yaz bisiklet alıcam sana."

Getiriyordum; o da bana bisiklet yerine sarı bir civciv alıp geliyordu. "Gittim ama dükkân kapanmış, yetişemedim." diyordu.

Elime civcivi alıp çıkıyordum sokağa cik cik. Bir sene boyunca herkese hava atmışım annem bisiklet alacak diye, bir yalan bulmam lâzım. "Dün gece uzaylılar getirdi bunu." diyordum "Uzay civcivi."

"Ya yalan söylüyosan?"

"Aslanım, geldikleri uçağın üstünde interneyşınıl yazıyodu. Yalan söylüyosam bunu nası bildim?"

İnanıyorlardı.

Zaten ben emniyet müdürünün oğluydum artık. Aysel Teyze sıkıştırmıyordu beni artık. Çamaşır asarken "N'apsın, adam koskoca poliz..." diyordu karşı balkonda çiçek sulayan Gülizar Teyze'ye. "Vatan millet diyin diyin evine bile gelemiyo doğru dürüz."

Üçten dörde geçeceğim sene, "Hep pekiyi getirirsem bisiklet alıcan mı gene?" diye sordum anneme. Önce lâf çarpıyorum zannedip kızdı, sonra baktı ki samimiyim, "Almam mı?" dedi. "Tabii alıcam. Sen hele bi hepsini pekiyi getir."

Gene getirdim. O da gene yalan söyledi: "Dangalak herif, tüpçü açmış bisikletçinin yerine. Ben de sana bunu aldım."

Baktım... "Ne bu anne?"

"Rahle oğlum. Bizim dairedeki müstahdeme söyledim, Kur'an kursuna yazdırdı seni."

"Bu n'olucak?"

Gösterdi. Açıyordun şöyle, ayaklarını çaprazlama ayırıp kapağı açılmış bir kitap gibi koyuyordun önüne, onun üstüne de ne istersen onu koyuyordun. "Al bak..." dedi. "Bu da cüz. Yarın sabah 10'da gidiyosun camiye."

"İyi..." dedim. "Ben bunu alıp sokağa çıkayım da göstereyim o zaman arkadaşlara. Uzay rahlesi derim."

Çok kızdı annem. Günahmış. Yalan söylenmezmiş.

Ertesi gün saat 10'da camideydim ben. Sırtımda uzay rahlem, uzay kesemde cüzüm. Öğretmen kapının önünde oturuyordu. "Sen kimsin?" dedi bana.

"Sen kimsin?" denince isim söylemek gerektiğini öğrenmemiştim henüz. "Annem gönderdi öğretmenim." dedim. Bu uzanıp yapıştı kulağıma. "Ne öğretmeni len, hergele." dedi. "Hocam diyecen. Baban ne iş yapar senin?" Eli hâlâ kulağımdaydı, buruyordu. "Emniyet müdürü." dedim. Kulağımı bırakıp yanağımı sevmeye başladı. "Nerenin guzum?" Şimdi saçımı da okşuyordu. Yalanın gözünü seveyim. "Buranıın." dedim. Hin hin baktı. "Adı ne ya?" İlimizi tanıyordum. "Muammer Alıcıı..." dedim. Adam ayağa kalktı, ceketi olsa iliklerdi, öyle bir saygı, öyle bir hürmet. "Ge guzum ge." deyip caminin içine kadar refakat etti bana. "Galk len." diyerek en öndeki takkeli çocuğu kaldırdı, "Geç sen." dedi bana. Aşkla bakıyordu. "Gozüme yakın otur."

Oturdum. Herkes sopa yedi, kulak kaptırdı, cüzü yalayıp yutanlar bile nasiplendi dayaktan, ben şımardım durdum akşama kadar. Çok mutluydum.

Ertesi sabah daha erken ulaştım yeni yuvama. Hoca gene bahçede oturuyordu. Beni görünce bayağı bir şaşırdı, "Ana!" dedi. "Ne işin var ya senin burda?"

Güldüm. Şımarmışım bir kere. "Kursa geldiim."

Gözlerini kıstı, bıyıklarını yedi, biraz düşündü, eli bir gelir gibi oldu kulağıma, sonra gider gibi oldu, sonra uzanıp saçımı okşadı, yanağımı tapışladı. "Afferim." dedi. "Baban nası ya? İyi mi inşallah?"

"İyi iyi." dedim. "Çok selâm söyle hocana dedi."

"Ne zaman didi?"

"Daha demin. O bıraktı beni geçerken."

"Aleykümüsselâm o zaman." dedi hocam. "Geç buyur, otur. Bugün erken paydoz edeceez biraz."

Geçtim buyurdum oturdum. Acayip havam vardı. Öğlene doğru hoca girdi camiye. Bir kolunun altında bir top bez vardı. Beyaz. Öbür elinde ise baharat kavanozu gibi bir şey taşıyordu. Bana şöyle bir bakıp ilerledi, "Açın len ortayı." deyip yayılmış rahleleri dağıttı, kavanozu yere bıraktı, o beyaz bezi halı serer gibi sermeye başladı.

Bize oyun falan oynatacak sandım. "N'apıyo?" dedim yanımdakine.

"Cenaze gelmiş." dedi. "Kefenini hazırlıyo. O kavanozdan kâfur sepeleyecek şimdi içine."

"Kâfur ne?"

"İşte bi şey. Pis kokuyo böyle."

"Biz de mi seyretçez?" dedim. Hiç cenaze görmemiştim. Mahallede müthiş havam olurdu. "Bize seyrettirtmez amma.." dedi oğlan, "Sana seyrettirir belki. Baban ehliyet müdürü olduğu için."

"Ehliyet müdürü değil, emniyet müdürü." deyip kalktım, şımarık şımarık gittim hocanın yanına.

"Hocaam... Ben de seyretçek miyiim?" Bütün şirinliğim üstümdeydi.

"Tabii oğlum." dedi kefenin başından kalkıp. "İnsan babasının cenazesini seyretmez mi?" Önce anlamadım "Seyreder mi?" dedim. "Tabii de..." dedi, artık çok yaklaşmıştı, "Senin baban kim lan deyusun oğlu?" Aklım başıma geldi, kaçmaya çalıştım, çıkış kapısının orda yakaladı. Bir taraftan dövüyor, bir taraftan da bahçede ağlayan kadınları, adamları gösteriyordu. "Bak, şu annen. Tanıdın mı? Şu da abin." Bizim Muammer Alıcı'nın o gün öleceği tutmuş. Ne bileyim.

Ağlaya ağlaya döndüm eve. Rahlemi bile alamamıştım. Bir daha asla yalan söylemeyecektim. Asla.

Bizim oğlanlar biriktiler başıma. "Ne ağlıyon?" dediler.

"Ne ağlamıyım aslanım." dedim. "Babam öldü."

BANA GEL

İnsanın ağrıları hortlar âşık olunca. En çok da karın ağrıları. Sürekli burulur, acır orta yerin, sürekli canın yanar. Yemeden içmeden kesildi derler ya, bundandır. İçin almaz.

Âşıktım. Geberiyordum karın ağrısından. Ölecekmişim gibi geliyordu.

Üç gün üç gece durmuştu mesaj telefonumda, ben de her zamanki gibi davranmaya çalışmıştım. Bir yandan "Ha aklından geçirmişsin, ha telefonuna yazıp cebinde taşımışsın. Endişe edecek bir şey yok." deyip avutuyordum kendimi, bir yandan ağır bir suç işlemişim de delilini üzerimde taşıyormuşum gibi sinirleniyor, korkuyordum. Cep telefonuyla ilân-ı aşk ha? Olacak iş değildi. İğrençti, korkakça, sinsice, alçakçaydı. Görmemişlikti. Gene de kendi ölüm fermanını taşıyan ulak gibi getirip götürüyordum yanımda. Bir "Mesajı sil." tuşuna bakıyordu her şey, rahatlayıverecektim, ama yapamıyordum. Her akşam eve gidince çıkarıyordum telefonu, geliyordum "Mesajı sil" kısmına, tuş bana bakıyordu ben tuşa bakıyordum.

Kalbimin Bayrağı,
Bana gel, bende dalgalan.
Sana âşık olan benim.

Bana gel.
Bana gel.

Karnım çok ağrıyordu. Nefesimi kesecek kadar.

Cemâl dalıyordu sonra odama. Ev arkadaşım, sınıf arkadaşım, canım ciğerim. Altında pijama pantolunu, üstünde gömlek, elinde iki bira. Ben suçüstü yakalanmışım gibi yatağın üstüne atıyordum telefonu. "Bas!" diyordu. "Bas koçum!"

"Saçmalama. Basılır mı be."

"Canını söyletmek istiyorsan dilini söyleteceksin." diyordu. Biramı uzatıyordu. "Bu da dil..." diyordu eliyle ağzını gösterip; "Şu da dil..." Cep telefonumu gösteriyordu bu sefer. "Farkı yok. İstersen ucu yanık mektup yaz, ister telgraf çek, ister okul hoparlöründen anons et. Yeter ki sen ol. Sen de böylesin, konuşamıyorsun, yazıyorsun, ne yapalım?"

"Evet." diyordum. "Böyleyim ben. Korkağın önde gideniyim."

"Yoo.." diyordu gülerek. "Her âşık yekten gidip "Ben sana âşığım." diyemez, ama hepsi korkar. Bazıları öyle söyler, bazıları böyle. Ne çıkar; senin söyleme şeklin de bu olsun. Bas, bas gitsin."

Bir elimde bira, öbür elime alıyordum telefonu, "Olmaz arkadaş, olmaz." diyordum. "Sen ne biçim erkeksin der. Hiç mi cesaretin yoktu falan... Olmaz."

"Aşk erkeklik işi değildir, insanlık işidir." diyordu. "Cesaretin ne işi var orada? Bilakis, âşık dediğin, şu dünyadaki en korkak adamdır. Karnın ağrımıyor mu meselâ?"

"Üff. Sorma."

Soruyordu: "Niye?"

Ben de ona soruyordum: "Niye?"

"Korkuyorsun da ondan. Bak, daha kazanmadın bile, ama kaybetmekten ödün patlıyor. Ölecekmişsin gibi geliyor sana. Bir de kazandığını düşün. Geçecek mi karnının ağrısı?"

Daha çok artacakmış gibi geliyordu. "Bilmem." diyordum. Az daha dertleşiyorduk Cemâl'le, o tezini hazırlamaya gidiyordu odasına, ben kalıyordum benimle baş başa.

Teze bakınam gerekiyordu ama telefona, onun adına bakarken buluyordum kendimi, sonra da başparmağımı "Gönder" tuşuna basmak üzereyken yakalıyordum. Basmışım da göndermişim kadar korkuyordum o zaman, utanıyordum. Telefonu bırakıyordum bir kenara. Çalışınam lâzımdı, kalkıp masanın başına geçiyordum, çalışamıyordum. Karnım patlayacakmış gibi geliyordu. "Daha çok içeyim." diyordum. Sarhoşlarsam ağrım geçerdi belki. Belki korkum. Ama sarhoşlamaktan da korkuyordum bu sefer. Ya gözüm kararır da bir serkeş cesareti tutup kulağımdan, "Gönder" tuşuna dokunduruverirse o kopasıca parmağı?

Üç gece böyle geçti. Ben, o mesaj, Cemâl ve bir bira.

Dördüncü günün sabahı da erkenden gittim kantine. Hep erkenden giderdim, o da gelir, görürüm diye. Çıkarttım telefonumu, asla göndermeyeceğim o taslağa bakacağım. Baktım, mesaj gelmiş. Cemâl'den. Sabaha karşı yollamış hasta.

Allah Allah?

Açtım. "Gönderdim kardeşim." yazıyordu. "Sıkı dur! Artık hep ağrıyacak karnın."

Telefon kaydı elimden. Gönderilenler kısmına geçtim telaş içinde. Bir ter bastı, bir ateş, karnıma bir bıçak saplandı. Cep telefonunu icât edene ana avrat sövüyorum, Cemâl'e yedi sülale.

Oradaydı.

En üstte:

Kalbimin Bayrağı...

Göndermişti... Kafamı masaya gömdüm. Telefon, cinayet silahı gibi duruyor burnumun ucunda. İnanamıyorum. Niye Cemâl? Niye?..

“Olmadı ama bu.” diye bir sesle irkilip doğruldum. Tepemdeydi.

Allah’ım!

Telefonunu benimkinin yanına attı, geçip oturdu karşıma. Hiddetli görünmüyordu. Ama soğuk da görünmüyordu. İyi görünüyordu. Hoş. Ben mi yanılıyordum? Sonra elini uzattı, elimin üzerine koydu, masanın üstüne attığı telefonu da aldı öbür eline, mesajımı okumaya başladı:

Kalbimin Bayrağı,

Bana gel, bende dalgalan.

Sana âşık olan benim.

Bana gel.

Bana gel.

“Demek kalbinin bayrağı ha?” dedi. “Çok güzel be. Varım anasını satayım. Geldim.”

Geldi.

Karın ağrım hiç geçmedi benim. Hep arttı. Artıyor.

İT GİBİ HIRLAYARAK DOLAŞIRSAN...

Çok yaşlıydı yaa. Arkadaşlarımın dedelerinden bile yaşlı belki. Herkesin babası genç gençti. Zoruma gidiyordu.

"Anne... Babam benim dedem mi?"

Gülüp geçiyordu annem.

"Baban senin meleğin oğlum. Benim de meleğim."

Bak buna inanırdım işte. Fazla yumuşaktı çünkü. Tık yoktu adamda. Annem ne derse bi telaş yapmalar, ne zaman sitem ederse bi ağlamalar, özür dilemeler falan. Ayıp yaa! Erkek ol biraz yaa!

Utanıyordum, ne yalan söyleyeyim, Koleji de yeni kazanmışım, ödüm patlıyor veli toplantısına falan çıkıp gelir diye. Dedem gelmiş sanacak millet.

Birinci sınıflarla aynı koridordaydık biz. Okulun en büyük abileri ve ablalarıyla yani. Hazırlığız çünkü. Teneffüste azıcık gürültü edecek, uzun eşek falan oynarken "Çattı pattı kaç attı?" diye bağıracak olsak, az ötede birdirbirde domalan abilerden biri dikiliyordu hemen. "Şşt..." diyordu. "Oğlum bi sessiz olun yaa."

Altı üstü bizden bir yaş büyük, bizim kadar sümüklü bir oğlan, ama Halilbey azarlamış gibi siniyorduk. Ki daha bunun ikileri vardı, üçleri vardı, dört, beş altıları vardı. Gene de korkma sırasına

göre dördüncü olarak birlerden korkuyorduk. Daha büyük sınıflar başka katlardaydılar çünkü. Yabancı ülkede. O katlar yasaktı bize.

Korkma sıramız şöyleydi:

Bir: Katır

İki: Halilbey

Üç: İngilizce öğretmenimiz

Dört: Birler

Katır'dan korkardık en çok biz. Bugünün tabiriyle Halilbey'in çevik kuvvetiydi pis adam. Ve aynı zamanda Toma'sı. Koridorun ucundan göründü mü alırdı bizi bir titreme. Sen istediğin kadar titre, kitleyi dağıta dağıta ilerlerdi Katır, hedefine mutlaka ulaşır, ki bu hedef de mutlaka bir gün önce yaramazlık yapmış biri olurdu, döveee döve hışırını çıkarırdı. Kızları dövmezdi bi tek. Onları ya atkuyruklarından ya kulaklarından tutup Halilbey'in odasına götürürdü. Döner gelirlerdi ki iki yanakta iki beşkardeş.

Halilbey çoğunlukla kızları döverdi.

Pazartesileri Korkma Sönmez okunur ya; bitip de Şule Öğretmen "Sırayla çocuğum." dedi miydi gene alırdı bizi bir titreme; okula sırayla girilecek. Halilbey giriş kapısının kenarına geçerdi çünkü, karşısında da kadrolu kâbusumuz Katır. Bütün okul sığır gibi tek tek önünden geçip girerdik içeri. Halilbey kıyafet, nizam intizam ve saç kontrolü yapardı. Ne mutlu sağ salim girebilene.

Beğenmedi mi alaburusunu; "Nasıl alabros bu?" der, bi tane kordu kulak tozuna, sen çınlaya çınlaya Katır'a doğru süzülürdün. Ondan sonra da yer misin yemez misin... "İşşallah sırf Halilbey döver." diye dualar ederdik biz. O ne de olsa insana benziyordu biraz, ama Katır benzemiyordu. Başka bir şeydi, o kadar ki, altıları bile kırıp geçiriyordu. Biz kimdik?

Bir başka kara Pazartesi, alaburusum iyi olmamış diye eşek sudan gelinceye kadar çarpılmışım Katır'a, akşama kadar gururumdan içime içime ağladım, sıktım kendimi, erkekliğe bok sürmedim, babam gibi kırıtmayacaktım ben, eve dönünceye kadar da sıktım, kapı bir açıldı, koyverdim gitsin. Nasıl ağlıyorum! Annem soruyor, anlatamıyorum hıçkırmaktan.

Moruk geldi sonra. "Ne olmuş benim oğluma?" dedi. Dede gibi de olsa erkek şefkatine acıkmışım, bir daha patladım. Ama durulduum yemeğe doğru.

"Anlat bakalım..." dedi sofrada babam. "Kim üzdü seni?"

Ne yapabilirdi ki bu yaşta? "Katır." dedim. "Naapçan ki?"

Annemle bakıştılar, annem dudak büktü, babam tekrar bana döndü.

"Neymiş o katır? Birbirinize lâkap mı takıyorsunuz yoksa siz? Çok ayıp."

Yaa ne kadar aciz bi adamdı yaa! Bi de ayıp mayıp diyodu kibar kibar.

"Lâkap değil bi kere..." dedim. "İsim isim. Kolejin hademebaşısı. Halilbey gösteriyo, o dövüyo."

İhtiyar adamla genç kadın tekrar bakıştılar. Kadın bir şey demedi bu sefer, sadece kaşlarını kaldırdı.

Adam dirseklerini masaya koydu. "Müdür Bey sizi hademeye mi dövdürüyor?"

Al işte! Hademeye niye dövdüttürüyo, kendi dövsün demeye getiriyodu. Biz de buna lâf anlatmaya çalışıyoz.

"Hıı." dedim.

"Ben hâllederim yarın. Sen üzülme, e mi oğlum?"

"Hıı... Çok hâlledersin. Katır var ya katır... bi patlatsa sana böyle, yarısı boşa gider tamam mı?"

Güldü, sandalyesini yan çevirdi, "Gel bakalım buraya." dedi. İhtiyar adam, gitmesek olmaz şimdi, kalbi malbi kırılır, ağlar mağlar. Kalktım gittim, oturdum bunun dizine, bi ağlamışım...

Ertesi akşam paydosta gördüm babamı. Herkeslerin babası genç genç ne güzel, bizimkisi Ramses. Yerin dibine giresim var.

Sonra Katır'ı gördüm. Sami Amcanın yanında dikilmiş, kakışarak çıkarken kapılara, saksılara zarar verenleri ezberliyo. Yarın dövecek ya.

Arkadaşlar "Deden gelmiş." deyip dalga geçmesinler diye telaşla koşmaya başladım babama doğru. Kulaklarıma kadar kızarmışım. Katır dövse daha az utanırım.

Aksilik işte; koşuyorum ya sağıma soluma bakmadan, biri koluma çarptı, sen koca çanta kop elimden, uç git, çocuk karyolası kadar saksılardaki Japon güllerinden birinin üstüne düş, gülü kır at. Etrafım boşalıvermiş. İhtiyar mihtiyar, baba babadır neticede, bir ümit kaldırdım kafamı, göre göre Katır'ı gördüm. Merdiven aşağı kaptırmış geliyordu; eli de havada. Dondum kaldım, "Tabii, kaçtı bizim pinpon." diye düşünüyorum. O da haklıydı yazık. Ne yapabilirdi ki buna?

Katır tepemde bitmişti çoktan. Bir yapıştı kulağıma, bir asıldı, öteki kulağım bu yandan çıkacak sandım. Devamını bekliyorum, gözlerimi de yummuşum...

"Anam!" deyip kulağımı bıraktı Katır. Açtım gözümü, baktım babam elindeki kulağı Katır'ın önlük cebine sokuyor. Ulan, bir gururlandım. "Babaa!" diye ciyak ciyak bağırdım, bütün arkadaşlarım babamın babam olduğunu duysun da bana imrensin diye. "Katır bu işte! Bizi hep dövüyo."

Babam bana göz kırptı, Katır'ın kalan tek kulağına yapışıp "Gel bakalım iğdiş eşek!" dedi buna. "Seni ringlerde de görmek isteriz."

Katır "Anam anam!" diye diye gitti babacığımın arkasından. Canım babam benim yaa, canım yaa!

Okulun bahçesi, önünden geçen caddeye göre çukurda kalıyordu. Sekiz merdiven çıkıp geniş sahanlığa geliyor, oradan dağılıyorduk. Babam Katır'ı o sahanlığa çıkardı işte. İğdiş bir eşek gibi; sürüye sürüye. Sonra kibarca rica edip boşalttırdı orayı, ortamı hazırladı. O arada Katır'ın bir eli kopan kulağının kanayan deliğindeydi, bir eli de sağlam kulağını burdukça buran babamcığım, yiğidim aslanımcığımın elini okşuyordu. "Tövbe!" diye bağırdı.

"Önce Sırat'ı geç de..." dedi babam. "Sonra bakarız tövbene... Al gardını!"

"Buyur?"

"Sen buyur!" deyip bi kodu babam buna, dişleri seyircilerin üstüne saçıldı. Kapıştık biz hemen. Bana dolgulu bir azıdiş denk geldi, attım cebime.

Sonra müsabakaya konsantre olduk hepimiz.

Öğretmenler geldi olmadı, hademeler geldi olmadı, Halilbey koştu geldi, babam iki arada suratının ortasına tükürdü Halilbey'in, gene olmadı, sonunda polisler gelip üstüne çullandılar da öyle alabildiler Katır'ı aslanımın elinden.

Ambulans Katır'ı toplayıp götürürken gururla dikildim ben koçumun yanında. Polisler "Beyamca, bizle karakola kadar gelecen." deyince onlara "Tabii. Bir saniye lütfen." deyip eğildi üstüme doğru, hâlâ kısacık kalıyordum, devleşmiş miydi neydi, yetmeyince diz çöktü önümde, ne güzel adamdı, ne kibar adamdı, saçlarımı karıştırdı, "Sen dön eve." dedi. "Ben karakola uğrayayım, geleceğim."

Ben döndüm, anneme sevine sevine, övüne övüne, kabara kabara anlattım. Babamdı o benim. Padişahımdı. Padişahlar genç

olmazdı hem. Sonra bir daha anlattım, sonra bir daha... Dördüncü baskıya geçmiştim ki çıktı geldi babam.

Kucağına bir atlamışım, ama nasıl öpüyorum, gıdı mıdı alın kulak burun, götürüyorum adamı havada. Şimdi de utanıyorum ama bu sefer onun varlığından değil, kendi varlığımdan. Ya "Hani bi de beğenmiyodun?" der de yüzüme vurursa ayıbımı?

Vurmadı. Vurur muydu hiç? Kibar adamdı o. Meleğimdi benim.

"Formunu korumuşsun yaşlı kurt." dedi annem sessizlikte.

"Eee.." dedi babam beni yere indirirken. "İt gibi hırlaya hırlaya dolaşırsan, kurdun biriyle burun buruna geliverirsin. Yaşlı maşlı. Kurt kurttur." Bilemedim hiçbir zaman, bu lâfı Katır'ı kasıtla mı söyledi, beni kasıtla mı? O kurtla burun buruna gelen bendim çünkü. Geçip gidecekti Katır'ın yaraları. Benimkiler zor iyileşirdi biraz.

Katır bir daha görünmedi okulda. Caddede sokakta da görünmedi. Sene sonuna doğru da Halilbey emekliye ayrıldı, pek kıymetli alabrosunu da alıp yitti gitti.

Bire geçip kocaman abi oldum ertesi sene. Hazırlıklara hava attım, koridorda "Çattı pattı kaç attı" diye bağırıştıkları zaman azarladım falan işte. Abiyiz, mecburuz bi yerde.

Dörde geçip alt kattaki "Müdürlerimiz" sergisinde Halilbey'in adının sadece Halil olduğunu öğrendiğim sene de kral babam rahmete yürüdü.

Annem bir albüm çıkarıp koydu kucağına bir gün, beni de yanına oturttu, "Bak." dedi. "Bunu sana kendi gösterecekti büyüdüğün zaman. Artık büyüdün. Bak."

Baktım. Siyah beyaz bir fotoğrafı seviyordu işaret parmağıyla. "Bu ilk profesyonel boks müsabakası babanın... Nakavtla kazanmış."

Sicim gibi gözyaşı döküyordu bir taraftan.

Döküyorduk.

"Bak... Bu da Cemal Kamacı'yla çıktığı unvan maçının sonrası. Sayıyla yenebilmiş Kamacı. Ama nasıl da kaldırıyor babanın elini, görüyor musun?"

Hâlâ saklarım Katır'ın dolgulu dişini. Ama Katır'ın K'sı bile gelmez aklıma. Babam gelir. Aslanım, kralım.

NEFES

Yanımda Alexandergille tek göz odalık evine daldığımda dalgın dalgın burnunu karıştırıyordu Ümit Necati. Kapısını yaz kış kilitlemez, hava sıcaksa örtmezdi bile. Şöyle bir baktı. Benim ben olduğum da belliydi turistlerin turist olduğu da. "Hayrola?" derken az önce burnunu karıştırdığı eliyle uzanıp "Hoşgeldiniz." dedi Hollandalılara. Ben tercüme ettim: "Hoşgeldiniz diyor." Karı koca, suratlarını buruşturarak el sıkıştılar ucundan ucundan.

Yer gösterdim, duvarın üç yanına dizilmiş kilimli minderlere düşünceli düşünceli baktılar biraz, sonra ıkına sıkına oturdular. Caroline bayağı bir ofsayta düştü ama ben bakmadım. "Bu Alexander." dedim Ümit Necati'ye. "Müzisyenmiş. Woerden Filarmoni Orkestrasında nefesli çalgılar öğretmeni. Neye merak salmış. Bana sordu kimden öğrenirim diye, ben de tuttum getirdim."

Bizimki Alexander'a gülümseyip "Pek güzel." dedi.

"Bu da Caroline." diye devam ettim. "Alexander'ın karısı."

"O da mı neye merak salmış?"

"Hayır." diye cevapladım. "Beraber geziyorlar işte."

Gene "Pek güzel." dedi Ümit Necati. Çürük dişleri, gülümsemesini ânında karartıyordu. "Ee? Çay?"

"Çay içer misiniz diyor." dedim, "Olur." dedi Hollandalılar. Kalkıp odanın kapıya yakın köşesinde duran piknik tüpünün üstüne çaydanlığı yerleştirdim, içinde su vardı; altını yaktım.

"Ne çalıyomuş hoca?"

Biliyordum, sohbetini yapmıştık. "Nefesli olan her şeyi." dedim. "... Tuba, mızıka, saksafon, flüt, klarnet, trompet, ne olursa."

Ümit Necati çok komik bir şey söylemişim gibi kıs kıs güldü. "Düdük lan onlar..." dedi, sonra bekledi ki tercüme edeyim. "Hayatta tercüme etmem." dedim kızararak. "Adam koskoca filarmoni..."

O arada sordu Alexander: "Ne dedi? Niye gülüyormuş? Neyi tartışıyorsunuz?"

O kadar belli oluyordu demek. "Tartışmıyoruz." dedim hık mık. Nasıl diyecektim ki düdük? "Senin çaldığın aletlerin çok basit olduğunu söyledi de... Ona itiraz ediyordum yani."

"Belki de haklıdır." dedi Caroline kikirdeyerek. Kocasına sataşılması hoşuna gitmişti. Alexander'ın kar beyazı suratı kızardı. "Olabilir." dedi. "Ama buraya benim usta olup olmadığımı tartışmaya gelmedik..." Sol yanına koyduğu özel yapım kutuyu açtı, neyi çıkardı. "... Bunun nasıl çalınacağını öğrenmeye geldik."

Ümit Necati tek ayağını altına katlamış, bir kolunu diktiği dizinin üstüne koymuş, öteki eliyle de mindere bastığı ayağının parmaklarını ovmaya başlamıştı. "Ne dedi?" dedi ilgisizce. Ben, inşallah parmak aralarını temizlemeye de kalkmaz şimdi diye düşünürken o işe de başladı; odayı kesif bir parmak teri kokusu kapladı. Veya bana öyle geldi. "Naapıyosun yaa?" dedim utanarak. "Ayıp!"

Hiç oralı olmadı. "Söyle de..." diye buyurdu. "... çalsın, dinliyorum."

"Çalmanı istiyor." diye çevirdim Alexander'a.

"Çalamıyorum ki." dedi mahzunlaşarak. "Ses bile çıkaramıyorum."

Tam çevirecektim, “Ses bile çıkaramıyorum demiştir garanti.” dedi Ümit Necati. “Çalamıyorum ki.” demiştir, de mi? Çalsın çalsın. Bir denesin de bakalım, ona göre tavsiyelerde bulunalım.”

Tercüme ettim. Alexander pan flüt tutar gibi yere paralel uzattı neyi, üfledi.

“Üflemeyecek.” dedi Ümit Necati. “Nefes nefes.”

“Üflemeyecekmişsin.” dedim. “Nefes verecekmişsin.”

Alexander “Höö” diye nefes verdi.

“Böğürmeyecek.” dedi Ümit Necati.

Bu kısmını çevirmedim.

Alexander çırpındı, terledi, - “Güreşmeyecek!” -, kızardı, - “Sövmeyecek!” -, hısladı, - “Kusmayacak!” -, pısladı, - “Sümkürmeyecek!”, - nafile. Hiçbirini çevirmedim tabii. “Ne dedi?” diye sordu neyi kutusuna öfkeyle yerleştirirken.

“Uğraşırsa olacak dedi.” diye salladım. “İyi gidiyor falan dedi işte. Aferin maferin.”

Ümit Necati’ye ümitle baktı Alexander. O ise sol el baş parmağıyla işaret parmağı arasında yuvarladığı ayak kirine bakıyordu. “De ki...” dedi. “Ney çalgı değildir; çalınmaz. İsterse söyler, kimse ondan ses çıkaramaz.”

Tam diyecektim, devam etti:

“De ki; üflenir derler, yalan. Üflenmez, nefes verilir...”

Gene diyecektim, gene “De ki...” deyip devam etti:

“Sazlığını özler durur o. Geride kalan kardeşlerini özler. Hasret çeker. Derdini döker canı isterse... Dinlemeyi bilirsen, ağlar, inler, yanar. Boynu hep büküktür; ancak boynu büküklere güvenir, bir onlara açar içini.”

Diyeceklerim birikiyordu. Unutacaktım. "Diyeyim artık. Bi sus." dedim, sustu. Aktardım Alexander'a. Adam yeni görüyormuş gibi baktı neye. "Bu mu?" dedi.

"Bu." deyip döndüm Ümit Necati'ye. "Devam et."

"De ki..." diye devam etti.

"Yaşıyomuş; kesmişler, mutluymuş, göğsünü göz göz ayrılıkla delmişler, su içiyomuş gölünden, alıp güneşte germişler. Boğazı kupkuru şimdi. Gölüne hasret, bir damlacık nefese hasret, dosta, sırdaşa hasret..." Neredeyse ben diyecektim "Bu mu?" diye, ama kir topağına fiske vurup devam edince diyemedim. Üstüme doğru gelmişti.

"De ki... O çaldığı vidalı, cilalı, kelepçeli aletlere, öttürdüğü bakır düdüklere benzemez ney. Canlıdır, canlıya benzer, candır, sana bana benzer. Sen herkese verir misin sırrını? O da vermez. Başını senin omzuna yaslayıp ağlayabileceğine inandıracaksın önce. Çalamazsın, öttüremezsin, ses çıkartamazsın..." Durdu. "Hadi de."

Dedim.

Alexander neye garip garip bakarken kalktım ben, su kaynamıştı, tüpü söndürüp çaydanlığı indirdim, içine bir bardak çay attım, üstüne havluyu kapattım.

"Çok etkilendim." dedi Alexander arkamdan. "Öğretmek için ne ister?"

O kısmını biliyordum. "Bir şey istemez." dedim.

Caroline dürttü Alexander'ı. Dutch dilinde kalın kalın bir şeyler söyledi genizden. Bir tek "Hot Fridoma"yı yakalayabildim. Galiba Allah belânı versin gibi bir şeydi. Veya küfür falan. Birkaç günlük beraberliğimizde en çok duyduğum şeydi bu. Her didiştiklerinde.

“Ne diyo adam?” dedi Ümit Necati. “Öğretmek için kaç para istiyo mu diyo?”

Evet.” dedim. “Karısı da bozuldu niyeyse.”

“Niye olacak?” dedi sırıtarak. “Tatil hesapları boka sardı tabii.”

Solumdaki yer minderinde tartışma büyüyor, “Hot Fridoma”-lar havada uçuşuyordu. Ne kaba bir dildi Allah’ım!

“Boşanacak bunlar.” dedi Ümit Necati çürüklerini göstererek. “Söyle de, beni anladıysa bir nefes versin.”

“Pardon...” deyip kavgayı araladım, Alexander’ın Caroline’ın gözüne saplayacakmış gibi tuttuğu neye işaret ettim. “Üstâd boşanmanızı istemiyor. Bir daha deneyecekmişsin.”

Alexander da “Pardon.” dedi bunun üzerine, dikti gene pan flüt gibi.

“Boynunu büksün.” dedi Ümit Necati.

Söyledim; Alexander boynunu büktü.

“Sevgiliyi öper gibi değdirsin dudaklarını. Bir dostun kulağına dert anlatacak gibi tutsun nefesini, emaneti sahibine geri verir gibi versin.”

Söyledim.

Alexander bir an gözlerini kısarak baktı bana, sonra Ümit Necati’ye dönüp gülümsedi, sonra dudaklarını yapıştırdı neyin dudaklarına, derin bir nefes aldı, tuttu, son nefesini verir gibi verdi.

Ney inledi, yakındı, sızlandı, feryâd etti sonra sustu.

Dağılmışım. Baktım Alexandre’a, o da dağılmış; yüzünde bir fukara niyaz. “Hot...” dedi, “Fridoma” diyemedi.

Caroline “Ben otele dönmek istiyorum.” dedi bana. “Sıkıldım.”

Alexander'la göz göze geldik, kafa salladı. "Tamam..." dedi. "Sen Caroline'ı istediği yere götür, beni de akşama doğru gelip al lütfen."

Akşam vakti döndüm Ümit Necati'nin yanına.

Çay bitmişti. İki adam, sabahleyin Ümit Necati'nin oturduğu minderde birer ayaklarını da altlarına katlamış göz göze oturuyor, ara ara ayak parmaklarını ovalayıp elden ele dolaştırarak neye nefes veriyorlardı. Boyunları büküktü.

İKİNCİ ŞIK

Poşetleri arabada bırakıp yukarı çıktım, zile basar basmaz açtı kapıyı. "Hazır mısın?" diye sordum.

"Hazırım da..." dedi, "Bari bu gece gitmesek, evimizde otursak?"

"Aa!" dedim, "Üzülür ihtiyarcıklar."

"O 'cık' kısmı üstüne üstüme gelmeye başladı artık." diye parladı.

"Hadi hadi, giy ayakkabını da gidelim. Sen de beni anla ama."

Aslında anlıyordu Hülya beni. Birinci şıktım ben; bir mucize. Yetimhanede, her gün dayak yiyerek; gündüz gece olmasın, gece de sabah olmasın diye dua ederek birilerine anne - baba diyebileceğim günler için yaşamıştım. Daha hiçbiri kendini bilmeden seline katıp bütün kader paydaşlarımı alaşağı eden kötülük, beni bu yüzden tepetakla edememiş, içime sızamamıştı. Akranlarım birer birer anlayışsız, vicdansız birer bataklık canavarına dönüşürken ben o çamurlu suların üstünde sırtüstü seyrâna dalmış, beklemiştim. Bir anne ve baba bulacaktım. Bir gün mutlaka.

Ve de bula bula Hülya'nın annesiyle babasını bulmuştum. Berbat insanlardı ama gene de onun dediğinden daha çok ben anne - baba diyordum o ikisine. Kaç sene beklemişim, kolay mı?

Beri yandan, ben Hülya'yı anlayamıyordum galiba. Kızcağız o ikisinden kurtulmak için evlenmişti benimle. Evlenme teklifimi duyduğunda "Hah!" demişti muhakkak. "Buldum. Yetimhanede büyümüş bir adam. Ne ana bilir ne baba. Kodu mu oturtur, kurtarır beni."

Yanılmıştı.

Yol boyu homurdandı, ben alttan aldım.

"Bir gece de evimizde otursak baş başa..."

"Ama hayatım..." diyordum. "Bekler iht..."

"Ne beklemesi be! Hiçbi şey beklemez onlar. Bekleyen sensin. Bilmiyo muyuz?"

Biliyordu. Bendim bekleyen. Hiç görmediğim annemle babamı, karımın da hiç görmediği annesiyle babasında görmeyi bekliyordum.

"Ne de olsa annendir, babandır Hülyacım. Et tırnaktan ayrılır mı?"

"Ayrılır. Gün gelir, her et ayrılır tırnağından. Ucundan ucundan, boy verdikçe."

Annemiz, kapıyı sigarası dudaklarında açıp elimizdeki poşetlere bakarak "Ne getirdiniz?" diye sordu. Daha yüzümüze bakmamıştı. "Hoş bulduk anneee!" dedi Hülya imâlı imâlı. "Yapma işte şöyle." dedim, "Karışma sen be!" dedi. "Koyun mutfaa." diye emretti annemiz. "Soğuklukları buzdolabına haa. Bozuluyo soora." Döndü gitti.

Hülya, "Al sana anne!" diyerek sağ avucunun içiyle, yuvarlak yaptığı sol elinin üstüne vurdu.

Götürdük erzağı mutfağa yerleştirdik. "Soğuklukları dolaba koydun mu?" diye sorduğum için çok kızdı. "Hadi geçelim annemizle babamızın yanına." dedim ben. Daha çok kızdı.

"Hay senin annenle babanın..."

Geçtik.

Salon dumanaltıydı. Babamız, bir elinde kumanda, bir elinde sigara, bir elinin bir parmağı burgulu tornavida gibi burnunda, bir elinin iki parmağı göbek çukurunda, bir eliyle burnundan, bir eliyle göbeğinden çıkardıklarını yere yuvarlıyor, bir eli çenesinin altında, ambalajı devirip yan yatmış, İspanyol İkinci Ligi'nden futbol maçı seyrediyordu gene. Görmemiş gibi yaptı bizi. Bir taraftan "Merhaba babacım." derken bir taraftan da "Bu adamın kaç eli var yahu?" diye düşünüyordum ben. "Kaçıl ordan. Maça bakıyom." Ben kaçıldım, o maça baktı. Annemiz üçlü koltuğa yayılmış tüttürüyor, biz Hülya'yla ikili kanepeye sığışmış bunalıyorduk. Birkaç "Ee, ne var ne yok?" çabam da sonuç vermeyince kestim sesimi. Hülya, kâh "Bu da sana kapak olsun." diye fısıldıyor, kâh gülüyor, kâh "Bok vardı da getirdin gene bizi buraya." deyip sövüyordu. Devre arasına kadar didiştik öyle. Ne annemiz tek kelime etti ne babamız. Aylar var, tek konuştuğumuz, az önce kapıda konuştuğumuzdan ibaretti:

"Ne getirdiniz? - Koyun mutfaa."

Babamız doğruldu devre arasında. Ben hemen hazırola geçtim.

"Babacım, bir isteğin vars.."

"Laan..." diye bağırdı salonun kapısına doğru. "Gel lan burayaa!"

Tekin rap rap girdi içeri. Hülya'nın ablası Asude'nin oğlu. Kocası bakmış ki bu ev her yerden beter, Asude'ye "Ya onlar ya biz." diye resti çekmiş zamanında. "Biz" ile kastettiği, kendisi ve Tekin. Asude "Onlar!" deyince pat diye boşanmışlar. Velâyet davasında da hakim bir Asude'ye bir "eski" kocasına bakmış, küt diye vermiş çocuğu adama. Ayda bir hafta sonu alıyordu şimdi. Ve evet... Bu hafta Tekin haftasıydı. Ve de hemen hemen her Tekin haftasında olduğu gibi, Asude gene bu gece barda gönlüm hovarda.

"Ne var?" dedi Tekin. Bizi görünce yüzü bir ışıldadı şöyle çocuğun. Çok sevişirdik. Dokuz yaşındaydı ama sanırdın büyümüş de küçülmüş.

"Bi daa soruyorum..." dedi babamız. "Nerde paramın üstü?"

Tekin düşmanca kıstı gözlerini, derin bir nefes aldı, dumanı yutunca iki öksürdü, bağırdı:

"Sen beni neyle suçladığının farkında mısın dede?"

Hülya "Nooluyo yaa?" diyerek araya girmeye çalıştı.

Annemiz arkadan lâf yetiştirdi:

"Sigara almaya gönderdiydi dedesi bunu. Elli lira vermiş, iki paket malboro, kaç lira tutacak; bu da paranın üstünü cebe atmış. Babası kılıklı."

"Hoop hoop." dedi Hülya. "El kadar oğlanı sigara almaya mı gönderdiniz siz? Hem de gece gece? Utanmadınız mı yaa?"

"Hülyacım..." dedim. "Lütfen babamıza karşı daha saygılı..."

"Kes lan sen de!"

Kestim ben de.

Tekin tepindi. "Yaa çalmadım diyorum yaa. Poşetin içine koydum diyorum." Annemize döndü. "Sana verdim ya poşeti anneanne. Sigaraları sen çıkarttın, paraları da dökülmesin diye aldın ya."

"Süst yalançı!" dedi annemiz.

"Pis kadın!" dedi Hülya annemize, "Sen aldın parayı di mi?"

Babamız ayakladı. "Ben bu oolanın beynini patladırım. Garıma hırsız diyo."

Hülya da ayaklandı.

"O demiyor, ben diyorum. Hele bi elini sür çocuğa..."

Ben mecburen ayaklandım.

"Hayatım, aile içi meselelere karışmas..."

"Lan bi dur!"

Ben durdum, o Tekin'le babamızın arasına girdi. Az önce burnunu ve göbek çukurunu kurcaladığı eli havadaydı babamızın.

"Kaçıl, sana da patladırım şindi bi dene." dedi Hülya'ya.

"Patlat da görelim."

Patlattı.

Hülya yanağını tutarken annemiz Tekin'in kulağını yakaladı.

"Sen kime hırsız diyon lan?"

Tekin bağırdı, babamız boş bulunan Hülya'ya bir tane daha patlattı, ben alçakça koşup babamızı tutacağıma Hülya'yı tuttum, babamız fırsatı ganimet bilip Hülya'ya bir tane daha kapattı, Hülya beni itti, dönüp Tekin'i annemizin elinden aldı, o arada babamız aradan sıyrılıp bir de Tekin'e patlattı.

Filmlerde asabına hakim olamayan aile büyüğü çocuğuna bir tane vurur, sonra donar kalır. Zaman donar, vuran el donar, vurana acıyarak bakan yüz donar, sessizlik havada asılı kalır, hava donar, o kahırlı kahırlı o tarafa gider, bu döner pişmanca bu tarafa gider.

Burada ise o ona saldırdı, bu buna girişti, şu şunu tırmaladı, öbürü öbürünü ısırdı; toz duman.

"Nerde lan ekmek pıçaa?" diyen babamız mutfağa seğirtti, bana "Kaç lan kaç!" diyen Hülya, Tekin'i de kaptığı gibi sokak kapısına seğirtti, "Kaçıyolar kaçıyolar!" diye bağıran annemiz babamızın arkasından seğirtti, ben bir o yana, bir bu yana seğirttim. Hülya'nın peşinden gitsem bu ihtiyarcıklara ayıp olacaktı, bunlarla ilgilensem Hülya darılacaktı. Kaldım arada. Babamız da almış gelmiş bıçağı, boşa gitmesin diye iki yerimden deşti, hırsını benden çıkardı.

Filmlerdeki gibi olmuyor hiçbir şey.

"Bir ziyarete gitsek." dedim.

"Kimi?"

"Annemizle babamızı. Yalnız kaldılar kaç haftadır. Ben de hastaneye yatınca..."

"Valla boşarım seni, bi daha da arkama dönüp bakmam."

"Şaka yaptım şaka. Yetimhane daha iyiymiş kız."

"Biliyoruz."

Kötü insanların çocukları ancak iki şekilde iyi olabilir.

Bir: Çocuklarının aklı ermeden "Bize ne? Devlet baksın." deyip götürür, yetimhaneye verirler.

Bir de ikinci şık vardır. Kendileri büyütürler, ama bir mucize olur.

Hülya da oydu; ikinci şık.

BRUT

Herifler resmen huzurumuzu bozmak için gelmiş gibilerdi. Dolaplarını sıkı sıkı örtüyor, çifter çifter kilitliyor, uzunca bir bisiklet zincirini yan yana kulplardan geçirip birkaç tur doluyor, uç baklalarına at nalı kadar bir asma kilit takıp onu da kilitliyorlardı. "Aman ört!" diye bıdırdanıyorduk biz.

Neredeyse komün hayatı yaşıyoruz şu yurtta, ayrı kalmamış gayrı kalmamış, gizli saklı nâmına ne varsa artık yok, kimden neyi esirgiyorsunuz siz? Kıyı kenar fısır da fısır. Ne oluyor lan! Yok, ben bunlara kafa göz girerdim. Kesin.

İlhan'la Tuncay'ı kafalamak kolaydı da Ali o kadar kolay lokma değildi. En kıdemlimiz o ve de babası Konya Ereğli'de başkomiser diye ilk günden abi muamelesi etmiştik bir kere, "Dövmek yok. Göstereceğiz." dedi miydi sağa sola dönemiyorduk.

"Anlamazlar Ali." diyordum ben. "Lâftan anlamıyorlar ki gösterince anlasınlar. Bunlara işaret parmağınla bir yeri göstermeye kalk, işaret parmağını gösteriyon sanırlar. Gel beni dinle sen. Güzel bir dövelim, bak nasıl akıllanacaklar."

"Olmaaz." diyordu. "Önce bir gösterelim de."

Gösteriyorduk.

"Hadi Memet, Hüsam, gelin birader. İlhan'a sucuk geldi memleketten, onu gömecez."

Gelir, gömer, çekilirlerdi köşelerine, fısır da fısır. Güya gösterecektik; aç kaldığımızla kalırdık. Donla göt gibi yapışmışlar birbirlerine, her şeyde yüzde yüz ortaklar; bize gelince fıs.

Mis gibi de çemen kokardı dolapları; pastırma sakladıklarına delâlet. Tilt olurduk.

"N'apacaz Ali? Dövecez mi, n'apacaz bunları biz?"

"Göstereceğiz." derdi Ereğli kibarı. "Göstereceğiz ki anlasınlar, insanlık görsünler."

Tuttum, ben gösterdim salak gibi. "Bak Hüsam... Mine mağazasından aldım taksitle. Nasıl?"

"Rengi de çok güzelmiş." dedi Hüsam. "Param olsa da ben de alsam. Önümüz kış."

Göstereceğim ya; "Senini benimi mi var oğlum?" dedim bir havayla. "Baktın duruyor askıda, giy git. Sorma bile."

Ve gördüm. Giydi gitti, paltodan da olduk biz.

"Alii..." diyordum o gıy gıy arşe çekerken. "Git şunlara nereni göstereceksen göster, ben valla girecem bugün yarın."

"Göstereceğiz dedik. Sabreet."

Ama birkaç gün sonra ona da gösterdiler.

Memet kilitli dolabını açmış, ara sıra arkaya göz atıp bizi kollaya kollaya Brut sıkıyordu. Bugün üste para versen bırak sürünmeyi, koklamam bile, ama o gün mis.

Ali de fıstık gibi bir hatun ayarlamış şan bölümünden, akşam sinemaya götürecek. Hepimiz seferberiz, damat gibi giydiriyoruz herifi. Pantolon benden, kazak Tuncay'dan, ayakkabı İsmail'den, gömlek İlhan'dan. Bir donla atlet kendinin. Öyleydik biz. Haa, bir de çorap.

Çocuk giyinip süslenip saçlarını da çay demiyle kafasına yapıştırıp "Olmuş muyum?" dediğinde hep bir ağızdan "Olmamışın." deyiverdik.

Olmuştu da olmamıştı aslında. Koku! Brut'u içimize çekince farkına varmıştık bunun.

On beş günde bir sıcak su verdikleri için asker çorabı gibi kokuyorduk doğal olarak ama hepimiz aynı koktuğumuz için hayat da hep öyle kokarmış gibi geliyordu bize.

Hâlbuki şimdi?.. Brut Yıldızı parlıyordu evrenimizde ve biz insan kokusu diye iğrenç bir şey olduğunu fark ediyorduk.

Hayat mıydı lan bizimki? Bi Brut kokmadıktan sonra? Kusura bakmayacaktın Alicim; bize uyardın da o fıstık gibi kıza uymazdın böyle leş.

"Ah bi de parfüm olacaktı ki şimdi..." diye yüksek sesle duygularımızı dile getirdi Tuncay. "Şöyle bürüt mürüt."

Memet sıkınmaya doyamamıştı henüz ama Tuncay'ı duyunca alelacele tıktı şişeyi dolaba. Kapatıp elleri ayakları şaşa şaşa kilitledi, Hüsam'ın da yardımıyla zinciri kulpların deliğinden geçirip dolamaya başladı.

Ali koltuk altını kokladı, suratını ekşitti. "Haklısınız valla." dedi. Gitti Memet'in yanına, bas bariton sesiyle cilvelendi: "Memeet... Şu parfümünden birkaç fıs da biz sıkalım koçum. Randevumuz var."

Memet hızlı hızlı devam etti zincir sarmaya. Hüsam kilidi taktı, Memet bastı; "Valla anca bana kadar var Alicim be." dedi.

"Görüyon, her şeyimizi paylaşıyoz da Hüsam'a bile vermiyom bi damla. Darılma." Sonra benim paltoyu aldı askıdan, onu da ortak kullanıyorlardı pezevenkler, geçirdi sırtına, "Hadi Hüsam." dedi. "Gidelim. Kızlar bekler." Hüsam da asker çorabı gibi kokuyordu. Oh olsun.

Gittiler.

Ali dertli dertli bir fırt daha çekti koltuk altından. "Kızı eksem mi ki lan?" dedi. Kibarlık mibarlık kalmamıştı. "Böyle ahırdan yeni çıkmış gibi... Çok kötü kokuyoz be!"

"Yok lan, sana öyle geliyo." falan dedik ama hikâyeydi. Tezek karmış gibi kokuyorduk. Ali ise kardığımız tezek gibi.

Dertlenmiştik. Birer sigara yaktık, bol bol üfledik damadın koltuk altlarına falan ki is koksun bari.

İçerlemişti. "Cimrisindir, anlarım..." diyordu Ali. "Aç gözlüsündür, gene anlarım, malının köpeği olmuşundur, onu bile anlarım, ama şunu anlamam şunu..."

Dönüp "şu"na baktık. Kilitli, zincire vurulmuş iki dolap.

"Bu gücüme gidiyo işte... Hırsızmışız gibi..."

"Geldiklerinde dövelim." dedik üçümüz birden.

"Yok." dedi gene kibarcık. "Ben hâlâ göstermekten yanayım."

"Bi siktir git lan sen de." deyip uğurladık bunu. Gösterecekmişiz, bak bak bak falan diye epey bir sokurdandık arkasından, sonra oturup o gelene kadar Üç-Beş-Sekiz oynadık, sonra o geldi, gün ağarana kadar eşli King'e yelken açtık, sonra Tuncay gidip taze poğaça aldı fırından, biz o arada çayı demledik, tam oturduk atıştıracağız...

"Bize yok mu beyler?"

Kapıdan yeni girmiş iblislere bakıp "Buyrun buyrun." dedi Ali. Gösterecek ya; "Ayıpsınız. Ayrı gayrı mı var? Sormanız kabahat."

Tık demeden çöreklendiler, "Siz çok yemişinizdir. Verin bakalım." deyip yumuldular poğaçalara, biz kaldık ikişer bardak kuru çaya.

Ulan nasıl da güzel kokuyordu namussuz nimet. Hatırladıkça kızarım hâlâ. Orospu çocukları.

Kahvaltımızı da böylece edemeyip aç aç okullara dağıldık sonra. Sırtımda Tuncay'ın yağmurluğu, üşüye üşüye gittim geldim. "Ben bunlara kesin dalarım bu gece." diyorum kafeteryaya girerken. "Kesin." Şurama gelmiş. Baktım, Ali oturuyor cam kenarında; yanında da alâkasız bir tip. Kopil, şopar, sintir. Öyle.

"Arkadaş yeni mi?"

"Yok." dedi. "Ziyaretime gelmiş. Keman bölümünden Nuri. Bizim okuldan."

Toka ederken at biner gibi bindiği sandalyeden kıçını şöyle bir kaldırdı Nuri denen, elimi parmak uçlarıyla sıktı, geri oturdu. Ben o arada düşünüyorum. Nuri, konservatuvar ve keman... Hem de bu Nuri. Nur hariç her şey vardı herifin suratında. Birkaç faça, burnu kırılıp eğri kaynamış, kulak memesinin biri noksan, bir elinde iki, bir elinde üç tane na böyle koca koca taşlı yüzük. Kılık kıyafet desen, kerane çaycısı. Bitirim resmen. Ramazan davulcusu olsa korkarsın; ne kemanı?

Belki de çok dikkatli baktığımdandır, "Ben gideyim Ali Abi." dedi Nuri, "Varsa başka bi emrin?"

"Yok yok." dedi Ali. "Git sen. Sağ ol."

Giderayak bir bıçkın el sıkış daha, arkasından baktım kaldım. "N'oluyoz lan?" dedim sonra Ali'ye. "Kimi yiyon lan sen? Ben bu herifi resital verirken görsem gene inanmam keman çaldığına. Kim lan bu?"

Ali sırıttı. "Göreceksin." dedi. "Sürpriz."

"Söyle işte."

"Söylemeem."

Sağ elimi yuvarlak yaptım. "Söylemeyen böyle olsun."

Söyledi mecburen.

Ve ikna oldum. Bu gece gösterecektik o iki hıyara.

Ekip tamamlanınca yarım kilo çekirdek alıp çıktık odamıza, oturduk cam kenarındaki iki yatağın üstüne, filmin başlamasını bekledik çitleye çitleye.

Sonra "Selâmın aleyküm. Ne yiyonuz? Bize yok mu?" diye diye geldi iki hıyar. "Olmaz mı?" dedik.

Bunlar ceplerini doldurup dolaplarının başına geçtiler. Asma kilidi açtılar önce, sonra zinciri çözdüler, sonra dolap kapaklarının çifter kilitlerini, sonra dolaplarını açtılar.

Sonra film başladı.

"Ana! Nerde lan benim bürüt?"

"Nereye koydunsa ordadır." dedi Hüsam.

"Bok ordadır. Yok işte. Senin dolap niye böyle buram buram kokuyo ya?"

"Lan ne biliyim aslanım."

"Çekil, kontrol edecem."

Biz arada "Beyler, ayıp oluyo ama arkadaş arkadaşa?" falan diye gaz veriyoruz ki heyecan artsın.

"Kontrol etmeyenin amına koyiim." deyip kenara çekildi Hüsam. "Et lan. Ama bi bulamazsan var ya..."

Memet baktı.

Memet buldu.

Memet, elinde Hüsam'ın kazaklarının altında bulduğu Brut şişesiyle doğrulup kaldırdığı gibi alnının çatına çaldı bunun.

Bu; “Anam!” dedi.

O; “Hırsız piç!” dedi.

Hüsam önce alnını tutacak oldu, sonra cayıp Memet’in boğazına sarıldı. “Senin ananı avradını...”

“Anamı karıştırma orospu çocuğu!”

Biz gene “Yapmayın arkadaşlar.” falan diyoruz tabii. “Az çekirdek ver lan İsmail.”

“Al oğlum al. Bi çekil önümden yaa.”

Kapı kırıldı, dolaplar donla götün üstüne devrildi, pastırmalar sucuklar bize doğru uçtu geldi, Brut plastik şişe olduğu için kırılmamıştı, o da uhdemize geçti, kavga bizim de katkılarımızla koridora taştı, orada devam etti bir müddet, bütün yurt seyretti, herkes “Ayıp oluyo arkadaşlar.” falan dedi ama kimse ayırmaya kalkmadı.

“Bakın...” diyordu Ali çekirdeğini çitlerken. “Ne güzel gösterdik işte. Bi de dövüp elinizi kolunuzu acıtacaktınız. Hallettiler aralarında.”

Nuri kırk yılın kasa faresiymiş. Ereğlili. Babasından dolayı tanırmış Ali. “Şu dolapları incitmeden açabilir misin?” diyerek ricacı olmuş. “Arkadaşlardan birine bir şaka yapacağız da. Ama aynen kapatman lâzım sonra.”

Nuri için bir dakikalık iş. “Açarım da kaparım da, ayıbediyon.” demiş.

Sonrası mâlûm. Brut, Memet’in dolabından Hüsam’ın dolabına geçivermiş.

İki hıyar, birbirlerine günahlarını bile vermediler bir daha; bize karşı ise pek iyilerdi artık. Pastırma gelir, koşa koşa getirirler, sucuk gelir, yemez yedirirler, dolaplarını hayatta kilitlemezler, ne zaman canımız bir şey çekse; açık büfe.

ERKEK OLAN

İyiydi, güzeldi, hoştu başlarda Nurten. Sonradan bir hâller geldi üzerine. Gözümü korkutmaya başladı. Fazlaca güçleniyormuş gibiydi bir kere. Baş edemeyeceğim kadar. Yanımdayken yanımdaymış gibi hissedemez olmuştum onu meselâ. Ben onun yanındaymışım gibi hissediyordum.

Çekip çevirmeye merak salmıştı beni. Hizaya getirmeye, köşelerimi tıraşlayıp şekle şemâle sokmaya.

Tamam, erkek de bir yere kadar teslim olmak ister; oluyordum, ama giderek ağır gelmeye başlıyordu üzerimdeki hakimiyeti. Bırak biraz da biz seni çekip çevirelim!

I ıh. Yapamıyordum.

O yaptırtmadığından değil; gördüğüm anda mum gibi eriyor, hamur gibi gevşiyordum da ondan. Al beni, ne hâle getirirsen getir.

Öyle.

"Onsuz ne yapardım ben?" diye düşünmekten başka bir şey gelmiyordu elimden. Ki bu da ağırıma gitmeye başlıyordu yavaş yavaş. Erkek olanın gider.

Ve ne zaman kalktım da evime döndüm, başlıyordum bu sefer de düşünmeye: "Onunla nereye kadar?"

Yok...

Yürümeyecekti bu ilişki. Kurtulmak zorundaydım. Kırmadan, üzmeden, hadi açık söyleyeyim, üstüme sıçratmadan. Şirretliğinden ödüm patlıyordu, doğruya doğru. Terk etmeye kalksam yedi mahalleye rezil edecek, gelip gidip camlarımı kıracak, geceleri içip içip kapıma dayanacak gibi geliyordu. Kadın bendim, erkek o sanki.

Pavyonda taarruzu ileri götüren bir müşterinin kafasında şarap şişesi kırdığı bir gece görmüştüm onu ilk. Yüzündeki o korkunç ifadeyi de. Hemen koşup zaptetmişti garsonlar ama o hâlâ şişenin elinde kalan tırtıklı hançer gibi yarısıyla hamle ediyordu yere serdiği adama. İlk andaki kadar vahşi, şirret.

Üç gece sonra bir daha gitmiştim can sıkıntısından. Baktım ki davet mavet beklemeden gelmiş oturmuş masama. Korkutmamış, şaşırtmıştı bu kez; âlemlerin en kibar konsomatrisiydi çünkü. Ve de en güzel... Dahası, şirretlikten eser yoktu.

Gecenin sonuna doğru kolunu kolumun üstüne koymuş, "Hadi bana gidelim." demişti.

Çok güzel, çok yumuşaktı başlarda. Böyle başlamıştık. "Gel, beni işgâl et." der gibiydi. Sonra beni işgâl etmişti.

Ve şimdi bitemiyorduk.

Ne zaman bu kadar teslim olmuştum sahi?

Emrediyordu: "Pavyondan kes ayağını artık. Sana yakışmıyor."

Hemen boyun eğiyordum. Bir "Başüstüne kumandanım!" demem eksikti.

"Hadi, yeter iki duble. Ver bakalım bardağını. Aferin!"

Minnetle bakıyordum. Bir ayaklarının altını öpmediğim kalıyordu. Ne olmamı istiyorsa o olmak istiyordum yanındayken. Vedalaşıp eve döndüğümde ise ne istiyorsam o olmasını isterken buluyordum kendimi.

Yani... Erkek olan ister.

Önünü arkasını düşünmeye başlıyordum çaresiz. Nerden geldik, nereye gidiyoruz?

Pavyondan gelmiştik, bu kesindi. Peki nereye kardeşim? Hiç! Bu da kesindi. Bırak eş meş olmayı, hâttâ bırak sevgili olmayı, annem beni Nurten'le evcilik oynarken görse kalpten giderdi. Onunla bir geleceğim yoktu benim, olamazdı.

Düşün düşün, ileriye gidemeyince geriye gidiyordu tekrar zihnim. O şirret, kanlı geceye. Kötüydü, tehlikeliydi oralar, kirliydi. Nurten de oraların gülü olduğuna göre?..

Onu kollarıma aldığımda dünya umurumda olmuyordu hoş, ama eve döndüğümde bütün dünyayla sevişmişim gibi hissediyordum. Yorgun, kirli ve iflah olmaz.

Onun suçu değildi, tamam, ama beni de kirletiyordu.

İnsan birine haksızlık etmek istediği zaman, köpek gibi tasma takar da içinin en karanlık deliğine kapatır vicdanını. Hem iyi biri olduğunu düşünüp hem de kötülük etmek istiyorsan, zulmedeceğin kişinin insanlığına bakamazsın çünkü. Yüzün tutmaz. Sıfatına bakarsın. Etiketine, markasına bakarsın. Ben de öyle yapıyordum. Neydi bizimkinin sıfatı?

Konsomatris.

Ve insan, insanlığını çiğneyeceği zaman en çok ahlâk kurallarına sığınır.

Ahlâken... Olur muydu benim gibi temiz aile çocuğunun yanında konsomatris?

I ıh.

Kurtulmak zorundaydım ondan. Ama nasıl?

Çıkamıyordum işin içinden.

Şantiyede çok şeker bir büyüğümüz vardı; Kâmil Abi. İlişkimizi bilir, herkes akıl verip hor görürken o destek verip hoş görürdü. Ona danışmaya karar verdim. Çay içiyordu bir köşede, gidip yanına oturdum, biraz da gözlerim dolarak döktüm içimi. "Böyleyken böyle abicim." dedim. Ben gençtim daha. Önümde koca bir gelecek vardı. Temiz bir ailem...

Uzun lâfın kısası..." diyerek kesti sözümü. "Olmuyor diyorsun yani?"

"Olmuyor abi."

"Git söyle ona."

"Nasıl?"

"Bana nasıl söyledinse öyle."

"Abicim..." dedim, "Bildiğin gibi değil. Bir sinirlenirse var ya..."

Elini dizime koydu. "Söyleee..." dedi uzata uzata. Sonra da kalkıp gitti işinin başına.

O gece bekliyordu beni Nurten. İş çıkışı eve dönerken beynim bin takla atıyordu kafamın içinde. Bir rahatlayıp "Tamam be. Söyleyeceğim." diyor, bir zar gibi gerilip "Öldürür beni." diyordum. "Hayatta söyleyemem." Söylemekten başka çarem olmadığını da görüyordum bir taraftan.

"Dik dur, dik dur, dik dur..." diye bin kere tekrarlamışımdır belki duşun altında. Kurulanıp giyinirken enikonu vermiştim kararımı; söyleyecektim.

Erkek olan söyler.

Çıktım gittim sonra. "Ne iyi ettin." diyerek karşıladı beni. "Hoş geldin," demezdi. Pavyon ağzıymış "hoş geldin", sevgiliye denmezmiş. Baş köşeye buyur etti, sırtıma kırlent yerleştirdi, koştu çayımı getirdi, geçip oturdu karşıma, ta içime dikti gözlerinin içini.

Muhabbeti de o başlatmazdı. Bu da pavyon ayağıymış; sevgiliye yapılmazmış. Benim başlatmamı beklerdi... Ve ben "başlatmak" üzereydim. Yutkundum, bardağımı sehpanın üzerine bıraktım, boş kalan ellerimi nereye koyacağımı bilemeyince geri aldım, gözlerimi gözlerinden kaçırıp çay kaşığına diktim, "Nurten..." dedim.

Sesim sarhoş nârâsı gibi patlayarak yankılandı sandım önce, sonra ikinci "Nurten"in sokak kapısının oradan geldiğini fark ettim.

"Gene geldi pezevenk!" deyip ayağa fırladı Nurten. Suratı çirkinleşmeye başlamıştı. Ben de fırladım, üstüme başıma döktüm çayı, ama benim hararetim daha yüksekti, yanmadım. "Ne oluyor Nurten?" dedim nefes nefese. "Kim geldi? Kim pezevenk?"

"Sus!" dedi sert sert.

Nârâ tekrarlandı, tekrarlandı, kapı yumruklanmaya, tekmelenmeye başladı.

"Aç kıuz!" diyordu dışarıdaki. "Nurteeen!"

Sağ tarafımdaki cam patladı, perdenin dibine kafam kadar bir taş düştü. Ciyaklamışım.

"Sus!" dedi tekrar azarlar gibi. "Bağırır bağırır gider."

"Gitmez." dedim cep telefonumu çıkarıp. "Polisi arayayım da..."

"Sok onu çıkardığın yere." dedi. İlk geceki şirret konsomatristi karşımdaki. "Vesikamı iptal mi ettireceksin benim. Sok."

Soktum. "Ama ama..." deyip duruyordum bu arada. Kapı zorlanıyordu.

Savurdu saçlarını Nurten, "Leeen!" diye haykırdı avaz avaz. "Bas git. Deşerim!"

Dışarıdaki mi daha korkunçtu içerideki mi, bilmiyordum artık. Kapı tekrar zorlandı. "Dur sen!" deyip koştu mutfağa, kolundan büyük bir ekmek bıçağıyla geri döndü saniyesinde. Daha ben dur, ne yapıyorsun diyemeden kapıya hücum etti, anahtarı çevirdi, ardına kadar da açtı, "Gel len gel!" diye bağırmaya başladı.

Kaçmam lâzımdı belki. Arka odaya falan.

Ama kaçamadım.

Gözleri kan çanağı, dev gibi bir adam giriyordu içeri. Nurten saplayacakmış gibi bıçakla hamle ettikçe elinin tersiyle sinek savar gibi itiyordu onu şöyle, adım adım bana doğru geliyordu. Ve hırıl hırıl. "Kimsin lan sen?" diyordu. "Öldürürüm lan!"

Çenemi öne uzatıp savaşmaya hazırlandım önce, sonra boynumu büküp yalvarmaya, ağlamaya.

Korktum çünkü, çok korktum. İnsan olan korkar.

Nurten bıçağı bir daha salladı o anda. Dev adam, akıl almaz bir dengeyle yan dönüp savuşturdu, kızın kolunu yakaladı, bileğini büktüğü gibi söktü aldı bıçağı, sonra da bana salladı.

Alttan karnıma otuz santimlik bir bıçağın geldiğini biliyordum ama sadece gözlerimi yumabildim.

Bekledim acıyı. Gelmedi.

"Yandım." dedi Nurten o sırada. Açtım gözlerimi. Araya girmişti. Adamın geri geri gittiğini gördüm. "Bi daha seni bu karının yanında görürsem..." dedi, dönüp karanlığa karıştı.

Orada dikiliyordum öylece. Nurten tam önümdeydi, sırtı bana dönük. Omuzlarından tutup çevirdim. "Gider demiştim." dedi. Şirretlikten eser yoktu şimdi. Koca bıçağı sağ eliyle tutuyordu, ama sapından değil, ucundan. Parmaklarının arasından kan sızıyordu.

"Nurten?"

"Git." dedi. "Mühim değil. Kaç, git, bir daha da gelme."

"Nurten?"

"Olmayız ikimiz." dedi. "Ben sana olmam. Bitti. Git."

Bileğinden tuttum. Eli gevşedi yavaşça. Ekmek bıçağı derince yerleştiği kesiğe tutundu bir an, sonra içimi yakan bir şıpırtıyla kurtulup yere düştü. Polis molis gelmeden kaçmak istiyordum şurdan.

Tamam, kız da yaralıydı ama öyle aman aman bir yara yoktu yani. Sekiz on dikişlik bir şey. İstikbalim vardı benim. Bu pislikten kurtarmak istiyordum yakamı.

"Nurt..."

"Git."

"Allahaısmarladık." dedim.

"Güle güle koçum." dedi. Bu pavyon ağzıydı.

Ertesi gün naklimi başka bir şantiyeye aldırdım. Üç hafta sonra da Kâmil Abi'yi gördüm. İşleri kontrole gelmiş. Koştum yanına, baktı bana şöyle, ne merhaba ne başka bir şey, "Sor!" dedi doğrudan.

Sordum: "Nurten... İyi mi?"

"Gayet iyi." dedi. "Gene pavyonun gülü. Şen şatır. Müşteri kuyruk."

Ağırıma gitmişti bu. Nasıl şen şatır olabilirdi yani? Nasıl?

"Nasıl abicim?" dedim. "Sen bilmiyorsun, ayrılmamdan bir gece önce benim için bıçağın önüne attı o kendini. O kadar çok seviyordu. Nasıl iyi olabilir?"

"Bıçak mıçak hikâye." dedi. "Polüm yaptı sana o gece. Sen de yedin."

"Polüm ne?"

"Numara çekti numara."

"Ne?"

"Bak dinle..." dedi.

Dinledim.

Bir süreden beri ondan ayrılmak istediğimi, ama yapamadığını hissediyormuş Nurten. Beni soğutmak için kasten ayar vermeye, hizaya getirmeye, çekip çevirmeye falan da kalkmış ama

yine olmamış. O zaman da demiş ki, kaçırtayım en iyisi ben bunu. Kurmuş tezgâhı, dolmuşçu Hamdi'ye de rica etmiş, dayamış kapıya. Sonrasını biliyormuşum. O sağ selâmet, ben tabana kuvvet.

Ağzım bir karış açık bakıyordum. Kuzu kuzu teslim olmuş muyum sana? Olmuşum. Tepe tepe kulanıyor musun? Kullanıyorsun. Sen tezgâh açmasan bırakıp gidecek gücüm var mı? Yok. Beni seviyor musun? Seviyorsun. O zaman niye kaçırtıyorsun? "Niye?" dedim. "Niye abi?"

"Basit..." dedi. "O seninle mezara giderdi, ama sen onu koluna takıp pazara bile gidemezdin."

Başımı eğdim, eğince kafam çalışmış gibi oldu. "Eli?" diye bağırdım. "Elini niye bıçaklatsın ki? Numara olsa?.. Hem elini araya sokmasa karnına saplanacaktı belki bıçak."

"Bıçaklatmamış..." dedi. "Hamdi bıçağı bunun eline tutuşturup çıkarken bu kendi sıkmış yumruğunu iyice gözün korksun diye."

Dudaklarımı ısırdım. "Ve de şimdi gayet şen şakrak, öyle mi?"

"Bakma öyle göründüğüne." dedi. "Seni göreceğimi bildiği için bana da polüm yapıyor haspa. Sen kız, ama üzülme. Onun için."

Utandım.

Erkek olan utanır.

DOĞUM GÜNÜM KUTLU OLDU

Sınıf arkadaşlarım habire çağırıp duruyor, yetmiş iki mevcuduz ilkokul iki'de, habire hatıra defteri, boya kalemi falan alıp alıp koşturuyorum evden eve, herkesin doğum gününü kutluyorum, benimkini kutlayan yok. İnsanın gücüne gidiyor.

Başladım Sabiş'e ekşimeye.

"Ben de doğum günü yapçam."

"Oğlum, bizim masamız bile yok. Saçmalama."

"Ama herkes yapıyo?"

"Yapar onlar. Masaları var, şeyleri var. Biz nerde yapalım? Sofra bezinde mi?"

Ağladım.

"Bak, kızıyorum ama."

Sustum.

Nereye kadar susacaksın; çocuksun, yaş sekiz.

"Oğlum... Ne dedim ben sana geçen gün? Sus!"

Gözlerini de bir büyütüyor ki Sabiş, ödüm patlıyor.

"Ama susamıyorum ki!"

“Ay Allah’ım...” dedi iç çekerek; küçüldü artık gözleri. “Tamam. Ağlama. Bakarız bi çaresine.”

Hemen güldüm.

Beyaz, dikdörtgen şeklinde bir pastaydı. Metin Abi’nin babasına yaptırmış parasız. Üstünde de sekiz mum var. Sekiz ayrı renk. Nasıl uçuyorum. Sınıfın yarısı bizim evde. İğne atsak yere düşmez; sarı bir de kazak almış bana Sabiş, öğretmenimiz bile gelmiş, havam bin beş yüz.

Aysel Teyzegilin çapraz ayaklı açılır kapanır masasını almışız ödünç, Şükran Teyze’nin astsubay kocası bir arkadaşından fotoğraf makinesi bulmuş. Her şeyimiz var.

Ben mumları üflerken fotoğrafım çekilecek. Otuz iki diş sırıtıyorum. Hediyeler yığılıyor sedirin üstüne. O zamanlar âdet öyle, getirilen hediye herkes gittikten sonra açılır. Ayı gibi yırtılmaz paketler; milletin gözüne sokulmaz. İyisini alabilen var, alamayan var.

“Hadi, bakalıım. Mum üfleyeceğiz.” dediler.

Kalabalık benim için yarıldı.

Tepemde bir dünya arkadaş, önümde katlanır bir tahta masa, masanın üstünde olsa olsa boylamasına kesilmiş yarım dosya kâğıdı büyüklüğünde beyaz pasta, on beş kişiye yetmez ama olsun; pastanın bağrında bana gel gel eden sekiz mum. En heves ettiğim şey.

Masayı oraya çektiler olmadı, buraya çektiler olmadı. Astsubay amca geri gide gide sobaya yapıştı, kareye sığmıyoruz. Makinedeki film sekiz pozluk. Sekize bölsen de çeksen, gene sığmayacaklar var.

“Yapacak bi şey yok.” dedi Sabiş. “Sığdığı kadar artık.” Sığmayan birkaç arkadaş ağlamaya başladı.

İttir kaktır, sığan sığdı, sığmayana da çaktırılmadı vaziyet, yerlere falan serilenler oldu, kimi arkaya sedirin üstüne dikildi, ben

geçtim beyaz pastamın başına, Sabiş sağımda, ablam solumda. Öğretmenimiz gelip ablamı ittirdi.

Şimdi o solumda. "Sen üflüyosun, biz alkışlıyoruz." dedi.

Emir almışım, çöktüm pastanın başına, yanaklarımı şişirdim, tam üfleyeceğim, Sabiş; "Öyle olmaz oğlum." dedi. "Eline bıçağı da al, pastayı keserken üfle."

Spor adamları iyi bilir; o yaştaki bir çocuğun psikomotor becerileri Allah'a emanettir. Bir seferde bir iş vereceksin o yaş grubuna, bir buçuk iş bile değil.

Aklım karıştı tabii.

Elde bıçak, ağzımda az sonra üfleyeceğim hava, gözümün önünde cıvıl cıvıl sekiz mum.

Tam üfleyeceğim, ablam atıldı bu sefer.

"Öteki eline de çatal al."

"Aa, evet." dedi öğretmenimiz. "Çok ayıp öyle kasap gibi."

Haydaa!

Her debelenmemizde de tepemdeki sınıf arkadaşı kalabalığı şöyle bir dalgalanıp dağılıyor, Sabiş bir yandan, öğretmenimiz bir yandan sürüyü toparlamaya çalışıyor.

Çatal da geldi ama bende çatal bıçak âdâbı yok.

Bir süre de muaşeret dersi aldım. Çatal sol elde olacakmış, bıçak sağ elde. Yanaklarım şişik hâlâ. Mumlar, tam da pasta kesilirken üflenecek.

Öff!

Utanmasam ağlayacağım. “Hah, tamam, aferin bak.” dedi Sabiş. “Hadi bakalım.”

Kime diyorsun anne? Pozumu muhafaza etmekte o kadar zorlanıyorum ki, ağzımdan pıf pıf hava kaçmaya başlamış.

“Çekiyoruuum...” dedi komşu amca, gene tam üfleyeceğim bir heves, “Olmaz ki ama, dur üfleme.” deyip tekrar dağıttı beni. “Objektife bakacaksın oğlum, pastaya değil.”

Hoppalaa!

Öğretmenimizden ayrı, Sabiş’ten ayrı korkuyorum ama tutamadım artık kendimi; başladım ağlamaya. Ben o kadar şeyi aynı anda nasıl yapayım yaa?

Elimde de çatal bıçak. Yeni kol nakli yapılmış gibi bir duruşum var.

O koştu, bu tuttu, şu avuttu, Sabiş gözlerini büyüttü, öğretmenimiz dudaklarını çizgi gibi yapıp “Ben sana yarın sınıfta sorarım.” gibisine kafa salladı, yola getirildim ve tekrar geçtim masanın başına.

“Çekiyoruuuum...”

Flaş patladı.

Gözlerim faltaşı gibi açık karşıya bakıyorum.

Dudaklarım öne ve aşağıya sünmüş, yanaklarım dişim apse yapmış gibi şişik.

Sol elimdeki çatal öğretmenimizin gözüne girdi girecek, sağ elimdeki bıçak pastaya değil muma nişan almış.

Tepemizde sınıf arkadaşlarımın sığdığı kadarı, Sabiş güzel görüneyim diye dudaklarını ıslatmış, öğretmenimiz bana ters ters bakıyor.

Ablamın yarısı var yarısı yok.

Aile albümünden kimseye çaktırmadan koparıp attığım tek fotoğrafımdır bu. Ve de milleti başıma topladığım tek doğum günüm.

İstemez zaten. Aman.

YÜZ BİN SENE

Arzu'dan koptuğumdan beri serseri mayın gibi dolanıyorum Kızılay'da. Sonsuza dek dolanacak gibiyim. O gün kolumdan biri tuttu arkadan gelip. Döndüm baktım, Tabiat. "Aa!" dedim. Çok güzeldi. Arzu'ya da kızgınım ya, daha bir güzel göründü gözüme. İsmini hep sevmişimdir zaten. "Keşke benim olsa." dedim içimden. Kucaklaştık, bir kafeye gidip birer kahve söyledik. Lise aşkımdı. Ve de üniversite bir. İkiden itibâren Arzu'ya kapılanmıştım ben. Arzu, en iyi arkadaşıydı Tabiat'ın. Ev arkadaşı, dostu, sırdaşı. "Sevgilisini elinden almışım gibi oldu. Artık onunla oturamam." deyip yanıma taşınmıştı Arzu. Cennet, canıma minnet.

Kafede oturuyoruz, her yanım Arzu, en yakın arkadaşımla boynuzlamıştı beni, her yanım kin, öfke, üzüntü. Öylece bakıyor Tabiat bana. "Anlatsana yaa!" dedim. Ki hiç sevmezdi bu lâfı.

"Anlatıyorum ya işte." dedi gözlerini gözlerimden ayırmadan.

Anlatıyordu, evet. Geçip giden altı bensiz yıla, Arzu'nun ona ettiği kalleşliğe, araya giren onca yıllık Arzu'ya rağmen hâlâ aynı yerde durduğunu, hâlâ bana âşık olduğunu anlatıyordu. Bakarak.

Yüzümü ateş bastı. "Bir şey değişmedi yani?" dedim.

"Niye değişsin?" dedi. "Aşk bu. Gelirse gitmiyor. Sen 'şimdilik' mi âşık olduğumu sanmıştın?"

"Yok da..." dedim kahvemi kafama dikerek; "... bizimkisi ilk aşktı neticede." Ağzımdan kaçmıştı; bu lâfı da hiç sevmezdi. Dilimi ısırdım.

Fincanı masanın üstüne bırakmamı bekledi, uzanıp avuçlarını ellerimin üstüne kapattı. "İlk aşk olmaz." dedi. "İkinci, üçüncü aşk da olmaz, son aşk da olmaz. Aşk aşktır, sadece başlar. Bitmiş aşk olmaz."

"Evet." dedim. Çok dinlemiştim ondan bu vecizeleri. Devamını biliyordum; getiriverdim: "Eskisi yenisi olmaz. Varsa bitmez, gelmişse gitmez."

Güldü. "Unutmamışsın." dedi.

"Ezberleten sağ olsun." deyip ben de güldüm. Ne kadar sevmiştim zamanında bu sözlerini. Sonra ne kadar gıcık kapmıştım. Üstüme üstüme basmaya başlamıştı. Sevgilinmiş gibi değil de ablammış gibi geliyordu bilgiçlik ettikçe. Belki de o yüzden kaçmıştım ondan, Arzu'ya o yüzden kapılmıştım belki.

Yok yok... Arzu başkaydı. Ah Arzu! Alçak!

Eğilip; elimi sarmalayan ellerinin üzerine bir öpücük kondurdum. Sonra bir daha, sonra bir daha. Doğrulduğumda gözlerim dolu doluydu. Saklamadım. Bir şey saklamamı da hiç sevmezdi. "Arzu'dan ayrıldım." dedim. İstiyordum ki Arzu'dan bahsedelim, zamanında ona yaptığı kalleşlikten girip şimdi de bana yaptığından çıkalım, kötüleyelim, çekiştirelim, zehrimizi akıtalım.

"Biliyorum." dedi. "Burak'la çıkmaya başlamış. Anlattı bana."

Gözlerim yuvalarından uğradı. "Siz görüşüyor muydunuz?"

"Yoo." dedi gayet rahat. "Geçen gün geldi buldu beni, o zaman görüştük sadece."

Çıldırırdım ben şimdi. Ne anlatmıştı acaba hakkımda? "Kötü kötü konuşmuştur tabii." dedim. "Atıp tutmuştur."

“Yoo.” dedi gene. “Seni yüz bin sene bekleyeceğimi biliyordu. Ayrıldığınızı duyunca ne yapıp edip yoluna çıkacağımı, arayıp bulacağımı da. O yüzden kurnazlık edip bir mektup gönderdi sana.”

“Ver!” dedim hırsla. Ellerim titriyordu.

“Karşında.” dedi. “Beni gönderdi mektup olarak.”

Ne demek istiyordu? Geldim işte, çevir çevir oku mu? “Yani?” dedim. Afallamıştım ama hızlı hızlı da düşünüyor, döküp tartıyordum. Dönsem kabul eder miydi yani şimdi beni? Gerçi yüz bin sene bekleyeceğimi biliyordu falan deyip zarfın ucunu da yırtmıştı ama.

O da “Yani?” dedi. Çok güzel bakıyordu. Çok güzeldi.

“Yaltaklanmak gibi olmazsa...” dedim kızararak; “Yeniden mi başlayalım demek istiyorsun?”

“Aşkta yeniden başlamak olmaz, çünkü mola olmaz.” dedi gene bilgiç bilgiç. Bu huyları öldürüyordu beni. Yani eskiden öldürürdü.

Canım da nasıl sıkkın. “Böyle yapmasan?” dedim.

“Nasıl?” dedi.

“Böyle işte... Kırılacaksın, biliyorum ama söylemeyip içime atsam da kırılacaksın. Onun için söyleyeyim gitsin; böyle guru havalarında felsefe yaptığın zaman ablam gibi oluyorsun. Bırak işte, dökülelim, saçı başı dağıtıp yaşayalım yaşayabildiğimiz kadar...” İleri gittiğimi düşünüp “Kırmak istemediğimi biliyorsun.” dedim, sustum.

“Susma susma.” dedi. “Devam et. Çok iyi gidiyorsun.”

“Bak her şeyi söylerim ama.”

“Sevinirim.”

Söyledim.

Altı sene öncesine götürüp bunu, bana neler ettiğini bir bir soktum gözüne.

Beni nasıl bunalttığını, her dakika “Sende aşk var mı?” diye soran gözlerinin beni nasıl yorup yıprattığını, ısrarla istemelerinin ve

ısrarla vermelerinin beni nasıl uzaklaştırdığını, ben "Israr etme!" dedikçe "Israr etme diyerek ısrar eden sensin." demelerinin beni nasıl çıldırttığını, habire aşk aşk aşk diye içimi nasıl şişirdiğini, fikrime katılmadığı zamanlarda gözlerini kısarak gülümsemesinin beni nasıl çileden çıkarttığını, asla "Hayır" demeyip daima "Evet!" diyecekmiş gibi nasıl gözümü korkuttuğunu, akşam sabah yok Mevlânâ'sıydı, yok Şems'iydi sözler söyleyip şiirler okuyup vecizeler yumurtlayıp - Afedersin ama duygularım böyleydi yani - nasıl canımdan bezdirdiğini, böyle yapa yapa sevgilim olmaktan çıkıp; giderek gözüme nasıl da ablam gibi, hâttâ annem gibi görünmeye başladığını bir bir anlattım. "Yuh!" dedim sonunda da. "Ne içten pazarlıklı herifmişim ben! Şunları belki zamanında söylemiş olsaydım..."

Sözümü kesti: "Bir şey değişmezdi. Ben ben olarak kalırdım, sen de sen."

"Ve gene de benden vazgeçmezdin, öyle mi?"

"Öyle." dedi.

İç çektim; "Güzel bir şey galiba bu aşk." dedim. "Keşke bir damlası da bana nasip olsaydı."

Güldü. "Oldu oldu." dedi, "Merak etme."

"Nasıl oldu?"

Bu sefer de o anlattı. Bir bir.

Bir ay öncesine götürüp beni, Arzu'ya neler ettiğimi.

Onu nasıl bunalttığımı, her dakika "Sende aşk var mı?" diye soran gözlerimin onu nasıl yorup yıprattığını, ısrarla istemelerimin ve ısrarla vermelerimin onu nasıl uzaklaştırdığını, o "Israr etme!" dedikçe "Israr etme diyerek ısrar eden sensin." demelerimin onu nasıl çıldırttığını, habire aşk aşk aşk diye içini nasıl şişirdiğimi, fikrine katılmadığım zamanlarda gözlerimi kısarak gülümseyişimin onu nasıl çileden çıkarttığını, asla "Hayır" demeyip daima "Evet!" diyecekmiş gibi nasıl gözünü korkuttuğumu, akşam sabah yok Mevlânâ'sıydı, yok Şems'iydi sözler söyleyip şiirler okuyup

vecizeler yumurtlayıp - Afedersin ama Arzu'nun duyguları böyleymiş yani - nasıl canından bezdirdiğimi, böyle yapa yapa sevgilisi olmaktan çıkıp; giderek gözüne nasıl da abisi gibi, hâttâ babası gibi görünmeye başladığımı tane tane soktu gözüme.

"Burnun aktı." dedi masadan bir peçete uzatıp. "Sil."

Sildim. Ağlamışım. "Demek seninle gönderdiği mektup buydu."

"Hı hı..." dedi. "Sen cevap ver şimdi, bunları zamanında söyleseydi sana Arzu, bir şey değişir miydi?"

"Katiyen." dedim.

"Seni en yakın arkadaşınla boynuzlasa?"

"Boynuzluyor zaten."

"Değişti mi peki?"

"Katiyen." dedim gene. "Yüz bin sene bekleyeceğim onu."

Güldü. "Ben de seni." dedi.

HASİBE

Yanılıyor olabileceğini, yanlış tarafta duranın belki de sen olduğunu kabul et bir kerecik; hayatın değişsin. Beceremiyorsan dua et, karşına bir Hasibe çıksın.

Bizim çıktı.

Evi hiç boş kalmıyordu Hasibe'nin. Geleni gideni eksik olmuyordu. Biz de eksik olmuyorduk. Hem güle oynaya gidiyor hem de fesatlanıyordum ben. "Tabii canım..." diyordum üstten üstten, "İnsana aç kalıyor yazık. Kapısını bir çalan olunca da..."

"Sallama." diyordu Hülya. "Kadının evi sittin baba tekkesi gibi. Nerde insana aç kalıyomuş? Bizim ev aç asıl insana."

Haklıydı; sallıyordum. Ama ben de haklıydım. Bir sebep arıyor insan böyle zamanlarda. Bir açıklama, mantıklı bir izahat.

Delirirsin. İnsan bir kere de mi keyifsiz olmaz kardeşim? Bir kere de mi yüzü düşmez? Ve bir kerecik de kısa kesilmez mi bir "i" harfi?

"Hoş geldiniiiiiz."

Hep mi hoş karşılanırsın arkadaş? Hep mi?

"Evet, hep!" der gibi karşılıyordu bizi Hasibe. Hep hoş geldiiiiiiik'ti.

Annemiz, belki ninemiz yaşındaydı ama sadece Hasibe'ydi. Teyze dediydik saçmalamayın dediydi, anne dediydik hadi ordan dediydi, "Ee, Hasibe mi diycez yani?" dediydik utana sıkıla, "Herhâlde." dediydi.

"Kalk." diyordu Hülya. "Hasibe'ye bi uğrayalım. Belki bi ihtiyacı vardır."

Aslında bizim ona ihtiyacımız vardı. Ben dünden razı, gene de işveleniyordum.

"Kızım, daha dün uğradık ya?"

Yemiyordu.

"İyi. Sen otur televizyon seyret, ben bi görüp geleyim."

"Neyse..." diyordum. "Seni tek göndermek olmaz şimdi."

Sırıtıyordu. "Hadi hadi..." diyordu. "Yemezler."

Koştura koştura gidiyorduk.

"Hoş geldiniiiiiz."

Hiç kuralı yoktu Hasibe'nin. Canın mı çekti; kireç boyalı bahçe duvarının önünden geçerken kapısının ipini çek, gir.

Destur istemene gerek yok.

Gir.

Veba çiçeği, çuha, nergis, gazel boynuzu, aslanağzı dolu küçük ön bahçesini geç, seslenmene de gerek yok, mısır, yeşil soğan, sırık fasulye, domates, biber, maydanoz ekili arka bahçesine bir göz atıp orada mı değil mi bak, göremedinse evin hiç kilitlenmeyen kapısını ittir, dal.

Sağda oturma odası, solda güya yatak odası. Güya diyorum, karyolası oturma odasında zaten. Bir duvara yaslı; pencere ayak ucunda kalıyor. Kalan iki buçuk duvar dibi minder, ot yastık. Yerler halı.

Namazında niyazındaydı bir de. Ama senin bildiğin gibi değil. Geldi mi vakit; yayıverirdi seccadesini önüne, ister kalk kaç bağdaş kurduğun yerden, ister otur kahveni iç, kılardı o; umurunda değil.

"Önünde eşek kadar adam oturuyor, öyle namaz olur mu Hasibe?" diye sormuştum da, "Kim girecekmiş kıblemle arama?" demişti güle güle. "Eşek mi, adam mı?"

Hem bizim gibi sabah akşam uğruyor, hem de "Deli işte, yazık." diyordu mahalle halkı. "İdare ediyoz, naapalım?"

Sonra kavga mı etti karı koca, soluğu Hasibe'nin dizinin dibinde alıyorlardı.

Kız berbere mi kaçmış, koşuyorlardı Hasibe'ye.

Alevi oğlan sünni kıza gönül düşürmüş meselâ da aileler dikilmiş ayağa; iki sülaleyi Hasibe'nin karyolalı oturma odasında buluyordun tıkış tıkış.

Ne diyor, ne ediyordu bilmiyorduk; kimse de bir şey anlatmıyordu. Muhtemelen onlar da bilmiyordur diye düşünüyorduk, ama şuna şahit oluyorduk her defasında; itişe kakışa, birbirini dirsekleye dirsekleye girenler, "Yav bu kadına da yazık..." diye diye, çaktırmadan birbirine sokula sokula, sulh selâmet çıkıyorlardı.

Sonrası düğün dernek.

Birinde de kendimize şahit olduk biz.

Hülya'yla girmişiz gene birbirimize, ne o geri gidiyor bir adım, ne ben, keçi gibi inatlaşıyoruz. Bir gerilip gerilip tos vurmamız eksik.

"Ee be ama artık!" deyip evin erkeği gibi vurdu kapıyı çıktı bu akşam akşam. Deli.

"Lan, bi daha gelirsen..." diye söylendim arkasından.

Kendimi Hasibe'de buldum on dakika sonra. Kaçar mı?

"Hoş geldiiiin."

"Valla hiç hoş gelmedim aslına bakarsan." dedim.

Tınmadı. Maltıza yakın oturuyordu. Dizlerinin üstünde iki apalayıp cezveyi sürdü köze.

Ben sinirli sinirli, karyolasının yaslı durduğu duvarda asılı zülfikâr halısına bakıyordum. "Akşam akşam yaa..." diye söylendim. Lâf açacağım, debeleniyorum. "Tövbe ya rabbi... Vurdu kapıyı çıktı kadın yaa..."

Gene tınmadı.

"Sormayacak mısın?" dedim hafiften bozularak.

"Anlatmamak için mi geldin?" dedi. Cezvenin sapını tuttu, yan yatırdı hafiften. Gözleri, göbek atmaya başlayan kahverengi köpüklerin üstündeydi. Kahveyle konuşur gibi devam etti. "İnatlaşmak için iki inatçı lâzım... Kavga etmek için iki cahil, dövüşmek için iki aciz."

"Beni de suçluyosun ama..." dedim dayı dayı. "Vurdu kapıyı çıktı diyorum."

O devam etti: "Birinin kapıyı vurup çıkması için içerde bir kalan, biri çekip gidiyorsa bir gönderen lâzım." Fincanımı uzattı.

Lan? Ne diyor bu kadın?

Başladım kendimle hesaplaşmaya. Dalmışım, dolmuşum; dokunsan ağlarım. Pat, geldi bizimki. Kafamı fincana gömdüm hemen.

"Hoş geldiiiin."

Çoraplarımın üstünden ayak parmaklarımı avuçladım, sıktım. "Yahu..." dedim yere bakarken, "... biz eşeğiz be Hülya..."

Hülya gelip yanıma oturdu, bir omuz attı, kahvemi döktürdü. "Sensin eşek." dedi.

"Benim vallaha."

Bir daha hiç kavga edemedik.

EYÜBÜNKÜ

Müşterinin saç tıraşını bitirmişti Hakkı. Abartılı hareketlerle adamın kafasını, ensesini, suratını fırçaladı kırpıklar dökülsün diye. Önlüğü çözüp havaya attı, tutup ortaya çırptı. Saçlar daha yere konmadan da "Bakma len boş boş." diye payladı Eyüp'ü. "Süpür!" Müşteriye dönüp "Yıkayalım mı abi?" dedi, adam "İstemez." deyince tutup koltuğunu çevirdi.

"Saatlar ossuun."

"Ne vericez?"

Hakkı boynunu büktü. "Sen bilin. Ne virirsen."

Adam duvarda asılı tarifeye baktı, çıkartıp cebinden elli lira uzattı, "Sen daha iyi bilirsin. Al burdan ne tuttuysa." dedi.

Müşterinin, tarifeden bir kuruş fazla vermeye niyetli olmadığını göstermek için yaptığı bu hamleyi görmezden geldi Hakkı, paraya iştahla uzandı, aldı, pantolon cebine attı, gömlek cebinden bir tomar para çıkarıp elli lirayı eksiksiz bozdu, "Ayıbidiyon." diyerek karşı hamlesini yaptı. "Ben paranı bozayım, ne virecen sen bil."

Adam, bozulan elli lirasına bozuk bozuk baktı, sonra kafasıyla tarifeyi işaret etti. "Yedi lira yazıyo işte." Hakkı'nın verdiği bozuklukların arasından bir on lira çıkardı, uzattı.

"Üstü çıkışır herhâlde."

Hakkı kızardı, canı sıkılmıştı; on lirayı kaptı. Bir hamle daha yapacaktı. "Bozuğum da yoğudu amma..." dedi, sonra da sızlandı: "İstersen bekle, çarşıyı dolanayım üç lira için."

Adam bir Hakkı'ya doğrudan, bir bana aynadan ters ters göz atıp pes etmiş gibi yaptı. "Kalsın canım yoksa." dedi istemeye istemeye, "Üç lira için kapı kapı dolaşma şimdi."

Ama bana pes etmiş gibi görünmüyordu nedense. Bekliyordum; hin bir tip vardı herifte. Acar.

Baktım, o da Hakkı'nın suratında zafer ifadesi belirmesini bekliyor. Ben bekledim, o ekledi:

"Çocuğa verecektim zaten o üç lirayı. Sen verirsin artık bozdurup." Gözleri parlayan Eyüp'e döndü. "Ustandan üç liranı istemeyi unutma e mi delikanlı?" Çıktı gitti.

Hakkı, anasına sövmüş gibi baktı adamın arkasından. "Ne gülüyon?" dedi bana bir hışım.

"Bizde yalan yok." dedim oturduğum yerde yayılarak. "İçimin yağları eridi valla. Şükürler olsun."

Eyüp'ün ağzı da kulaklarındaydı.

"Doğru düzgün süpür len sen de. Virmem bak baaşişini."

Eyüp saçları yığmıştı kenara. "Süpürüyom ya işte!" diye cırladı, faraşı almaya yürürken de isyan etti: "Sanki başka zaman veriyon da zaten."

Hakkı gözlerini kaçırdı benden.. "Viriyom ya oolum..." dedi. Güya ben oturayım diye üflüyor, hofluyor, koltuğu hazırlıyordu ama minderini dövüyordu resmen. "Bozuk çıkışmıyo, soona da unutuyom. Niye yalan söylüyon?" Bana suçlu suçlu baktı alttan, benim de ona sırıtarak baktığını görünce koltuğun orasında bir şey görmüş de ona bakıyormuş gibi yaptı. "Bu çocuk da yav..." dedi. "Görüyon işte. Cık cık cık."

"Görüyorum görüyorum." Benim de bir hamlem vardı. Dur sen. "Bende bozuk var Hakkıcım." dedim. "Ver on lirayı, bozayım da Eyüp'ün bahşişi unutulmasın sonra."

Hakkı bana gâvur görmüş gibi baktı.

"Bende de var." diye öttü Eyüp. Saçları faraşa kürüyordu. Bir düşmanca bakış da o kazandı.

"Ölecen para için, ölecen." diye homurdanıyordu Hakkı. "İşine bak sen. Bi ara bozdurur, viririz. Yimedik." Bana döndü. "Görüyon hoca..." dedi. "İki saat makas şakladıyoz, rüyamızda bile saç kesiyoz, bize yidi lira, şorda boş boş barnağını emen oğlana üç lira. Görüyon."

"Ben parmağımı emmiyom, tırnağını yiyom." dedi Eyüp domaldığı yerden.

"Öyle deme." dedim Hakkı'ya. Mevzuyu unutturmaya çalıştığının farkındaydım. "O çocuk da akşama kadar siliyor, süpürüyor, çay demliyor, bulaşık yıkıyor, sağa sola koşturuyor. Emeğe saygı lütfen." Cebimden bir kâğıt beşlik, beş tane de demir birlik çıkardım. "Ver sen o on lirayı bana şimdi."

Hakkı lâ havle der gibi baktı bana.

"Ver ver."

Verdi, öbür elimdeki bozuk on liraya uzandı, "Pardon." dedim üç lirasını geri çekip. "Bu Eyüp'ünki."

Yedi lirayı alt dudağını ısırarak aldı. “Eyübünkü batsın.” dedi. “Sanki yidik.”

Üç lirayı şıngırdattım avucumda.

“Al Eyüpçüm.”

Bu yana bakmıyormuş gibi duran Eyüp’ün eli bukalemun dili gibi uzandı, üç demir birliği kapıp kayboldu.

“Şuna bak hele şuna...” diye sokurdanıyordu Hakkı. “Nefret ediyom bu paragözlerden.”

KADIN GİBİ

Mantık evliliği yapıyorum ayağıyla gidip ablası yaşında bir kız kurusuyla evlenince kızmıştık ama hep çok severdik Tahir'i. Kayınpederinin paralarına konup aklınca adam sınıfına girmişti hıyar. Sevimli hıyar.

Dairenin önünde görünce atladım bunun üstüne, kucaklaştık. "Nerden çıktın lan hayırsız?"

"Sen nerden çıktınsa ordan." dedi. "Heh heh."

Esprileri hâlâ bok gibiydi. "Gezmeye falan mı geldin?" Zengin kayınpederinin eteğine yapıştı yapışalı pek gelip gittiği yoktu Kayseri'den. İnsan özlüyor.

"Tüp için geldim. İyi bi tüpçü var mı bildiğin?"

"Kayseri doğalgaza geçmedi mi oğlum? Ne tüpü?"

Sırıttı. Espri geliyordu. Veya gelmişti de haberim yoktu. "Tüp bebek tüp bebek. Heh heh."

Ben de sırıttım. "Ulan ne adamsın." Dardaydık bir süredir. Hem eve hem de bizim maaşlara haciz gelmesine bir santim kalmıştı. Bu da eski fakir, yeni zengin arkadaşımız; "Belki?" diyordum içimden, "Belki Allah göndermiştir?" Eline mi yapışırdı üç kuruş atsa gelmişken, nasılsa kaynatasının parası, "Alın şunu da ihtiyacınızı görün. Daha lâzım olursa gene veririm." dese? Hülya'yla az mı doyurduyduk biz bunun aç karnını? "Yani bu gece burda mısın?" dedim.

"Davet mi ediyosun yoksa beni?"

"Emrediyorum. Gelmezsen kafanı kırarım. Bu gece bizdesin."

Patlattı gene esprisini: "Bu gece sizde, gönlüm piizde... Heh heh!"

Vay babam... Cebimde ekmek parası yok, bir de içmeye geliyordu herif. "Heh heh." dedim ben de. "İçeriz tabii. Ayıpsın."

Eve dolmuşla götürdüm. "Ulan..." dedi, "Kırk yıllık arkadaşı geliyo herifin, bi taksi parasına kıyamıyo."

Yolda dökülürdüm ama densiz bu; dolmuşta bağıra çağıra yüzümüze vurur paranız mı yok diye, reklam oluruz. "Cimriliğimizden değil aslanım." dedim. "Mantık seyahati yapıyoruz."

Vokal yaptı: "Heh heh."

Hülya yoktu evde.

"Nerde lan karın?"

"Bırak da o soruyu biz soralım." dedim. "Dur, telefon ediyorum."

Aradım. "Ha?" dedi Hülya karşıdan.

"Nerdesin sen?"

"Annemdeyim. Bulgur mulgur dileniyorum... Sayende."

Tahir'in kulak mesafesinden çıkmaya çalıştım.

"Bil bakalım kim geldiii?"

"Hiç misafir havamda değilim." dedi Hülya. "Kim geldiyse söyle, geldiği gibi gitsin. Uğraşamam."

Ben renk vermemek için sırıtmaya çalışırken Tahir de telefonu elimden almaya çalışıyordu. "Bildiiin..." dedim, "Aynen canım. Tahir geldi." Hülya, tahmin etmiş de bilmiş gibi sevindi, severdi Tahir'i, ama Behiye'yi sevmezdi. "O uyuz karısını getirmemiştir inşallah." dedi. Lâfını sözünü tartsın da konuşsun diye gerekli ipucunu verdim: "Yok da... Tam yanımda şu an Tahir. Bizi dinliyor."

Tahir bir yumruk attı omuz köküme. "Versene lan telefonu."

Gözümden yaş geldi. "Hadi yavaş yavaş geledur sen." dedim Hülya'ya. "Bir şeyler alırım ben, hem yeriz, hem içeriz kardeşimle beraber."

"Fışkı için kardeşinle beraber."

Kapattı.

"Kapattı." dedim Tahir'e. "Heh heh." Ne alacaktım ben marketten? Neyle alacaktım?

"İnsan bi verir." dedi Tahir. "Yanlış anlama. Telefonu demek istedim. Heh heh."

İğrenç herif.

"Ortalığı dağıtma. Uslu uslu otur." deyip çıktım odadan, yatak odasında bir şort tişört geçirdim, geri döndüm. Ağzı kulaklarına vardı hayvanın. "Üstüne rahat bi şeyler mi giydin sevgilim? Heh heh."

Salladım artık.

"Biz evde hep böyle otururuz oğlum. İstersen sana da bir şort mort..."

"Aman yok." dedi. "İyi böyle."

Zevkimden değil, bir plan üzere tebdil-i kıyafet yapmıştım. Gidecektim bizim mini markete, alacağımı alıp; "Yav böylece çıktık geldik dalgınlıkla. Sen yaz da, yarın bir ara uğrar veririm." diyecektim.

"Lan dur lan!" dedi o sırada bizimki.

"Zaten duruyorum. Heh heh." dedim kendimden tiksinerek. Herif bulaşıcıydı.

“Ben gideyim, Behiye’yi de alıp geleyim en iyisi. Hülya onu da özlemiştir.”

Hülya ha? Nefret eder nefret, ne özlemesi. “Parayla koca satın almış uyuz.” der durur. Ama asıl sebep bu değildir. Behiye kendini çok ezdirir Tahir’e. İttirir kaktırır, boynuz üstüne boynuz taktırır; Hülya de belki bu sebepten, belki de bana gözdağı vermek için kendi kendine heyheylenir ne zaman bahsi geçse. “Silik, salak, geri zekâlı, koca budalası manyak!” falan der.

Ne diyeyim; “İyi.” dedim. “Ben de markete gidecektim zaten. Beraber çıkalım, dolmuş durağına bırakayım seni.”

“Hoop hoop. Taksi yok mu lan bu memlekette?”

Hava atıyor bana pezevenk.

O taksiye binip sırıta sırıta gitti Behiye’yi almaya, ben kızara bozara markete gittim nevâleyi almaya. Planım başarıyla yürüdü ama, “Yarın veririm.” deyince hafiften bir ayar çekti marketçi.

“Tabii komşu. Zaten rakının veresiyesi olmaz. Biliyosun.”

Biliyorduk da...

Hülya geldi sonra. Baktı tezgâhın üstü poşet dolu, hemen yapıştırdı soruyu: “Nasıl aldın bunları?”

“Marketçiye verdim. Heh heh.”

“Aman ne komik. Nerde Tahir ibnesi?”

“Behiye’yi almaya gitti.” dedim korkarak.

“Bi kere daha Kakılmışlık etsin, ben o karıyı bozarım, bak sana söyliyim.”

Yapardı. Deliydi. Yumuşatmam lâzımdı. “Bi sakin ol...” falan dedim, “Olmıycam.” dedi, “Gelecekler şimdi, sakın tersleme kızcağızı.” dedim, “Tersliycem.” dedi, hır gür, sabır selâmet derken aklıma güzel bir çare geldi. Daha doğrusu güzel bir yalan. “Bak,

Tahir onca yolu bize yardım etmek için çıktı geldi." deyiverdim. "Kredi kartı meselesini hâlledecek."

Hemen yumuşadı, sırıttı.

"Vallaha mı lan?"

Yalandan kim ölmüş? "Vallaha da billaha da." dedim. "O beğenmediğin Behiye'nin paracıkları bize de can suyu oluyor bak."

"Ben gene de beğenmiyom onu." dedi huysuz huysuz. "Kaç istedin? Ne kadar yardım etçek Tahir?"

Bu kritik bir soruydu. Kaç ay yüklen yüklen, bir kuruş da ödeme, sonraki kaç ay habire ihtarname gelsin, korkundan bir taneciğinin zarfını bile açama, sonunda patlamıştık. Bizim on dört bin lira limit, borç faizi, gecikme cezası, gecikme cezasının faizi, avukat masrafı, icra harcı, şu bu derken uçmuştu yirmi dokuz bine. Haciz geldi gelecek diye bekliyorduk.

"Ne kadar lâzımsa o kadar." dedim.

"Vallaha de!"

İnsan çaresiz kalmayagörsün.

"Al sana büyük yemin... Ekmek çarpsın."

Rahatlamıştı Hülya. Duygulanmıştı da. "Hızır gibi yetişti çocuk, görüyo musun? İki saattir kavga ediyoz annemle; boşa o it herifi, gel yanımızda otur deyip duruyo."

"Yok yok." dedim, kayınvalidenin bu kalleşliğini bir kenara yazarak. "Konuştum Tahir'le. Hâlledecek."

"Oh yaa..." dedi. Aylardır ilk kez diyordu. "Bi rahat uyurum ki ben bu gece."

"İnşallah." diye dua ediyordum içimden.

Bir saat sonra geldi abla kardeş kılıklı çiftimiz. Behiye gene ezik, gene kavruk, gene tepeden tırnağa burma bilezik, ama Hülya iyi davranıyor Allah'tan. Bir güleryüzlü, bir hoşsohbet, aklın durur.

Tahir'in boktan esprilerine heh heh vokalleri falan, söyleşip gülüşüyoruz. "Ben mutfaktayım" deyip kalktı sonunda. Tahir dürttü Behiye'yi, "Ne oturuyosun?" dedi. "Git de yardım etsene Hülya'ya."

Behiye tıpış tıpış kapıya yürürken Hülya geri vitese takıp göründü kenardan. Ben dişimi sıktım; şimdi lâfı geçirecek birinden birine. "Hakkaten Behiye..." dedi o sağ olsun. "Gelsene kız. Hem şu salakları çekiştiririz." Tahir'e baktı. "Heh heh." diye ekledi.

Oh.

Oturduk yemeğe. Hep onu derim; insan bir yalan söylerken önünü arkasını düşünecek. Tam sofranın en güzel yerindeyiz, Tahir de kıvama gelmiş, şöyle astım, böyle kestim, şu kadar para tuttum, üstüne bu kadar koydum, falanı ben kurtardım, filana büyük iyilik ettim diye döktürüyor, Hülya pat diye giriverdi mevzuya:

"Valla biz de bu iyiliğini hiç unutmıycaz Tahircim."

Tahir sırıttı. "Afiyet olsun anam." Yanlış anlamıştı. Hülya'nın, o geldi de ağzımızın tadı yerine geldi demeye getirdiğini sanıyordu. Espri kanalına geçti: "Löp löp et olsun, karpuz gibi gö..."

"Hoop hoop." deyip kapattım kanalı. Hülya'ya bakıyordum; "Onu demiyorum Tahir." falan demesin diye dua ederek.

Ama dedi.

"Onu demiyorum Tahir."

"Neyi diyon ya?" Behiye'yi dürttü. "Rakı doldur."

"Canım...." dedi Hülya Behiye'ye ters ters bakarak; "Bizim kart işini hâlledecekmişin ya..."

Tahir duruldu.

Behiye dudaklarını ısırarak kollarını masanın altına soktu. Şıngır şıngır burmalar. "Sus Hülya!" diye yalvarıyorum gözlerimle; susmadı kadın. "O yirmi dokuz bin nasıl makbule geçti anlatamam."

Tahir sandalyesini geri itti, hafiften şaha kalktı. "Anlamadım." dedi. Sonra anlamış da yanlış anlamış gibi Behiye'ye döndü, hırladı: "Benim haberim yokken sen millete para mı dağıtıyosun kız?"

Hülya bana baktı, o da hırlar gibiydi, ben tavana baktım.

"Yok Tahir..." dedim. "Sana söyleyecektim de Hülya sanmış ki söyledim." Bari şimdi yalanımı yüzüme vurma kadın!

Ama vurdu:

"Yalan atma. Söyledim dedin, Tahir yardım edecek dedin, sırf onun için gelmiş Kayseri'den dedin, iki sefer de yemin ettin." Sonra da "Ay çok pardon Tahir." deyip ağlamaya başladı. "Ben vallaha söyledi sandığım için..."

Tahir piyaza kaşık çaldı, ağzına tıktı, "Söyleseydi de fark etmezdi be Hülyam..." dedi. "Yok ki bende o para. Hadi üç yüz beş yüz olsa neyse... Allah çarpsın..."

Behiye küt diye bir yumruk attı masaya. Bilezikleri, devrilen bardaklardan daha çok öttü.

Tahir "Nooluyo kız?" diye kükredi.

"Elininin körü oluyor." dedi Behiye. "Bari yemin etme! Var ya paramız. Niye yardım etmeyecekmişiz?"

"Behiyeee... Bana baaakkk..."

Behiye Tahir'e baktı; Hülya'nın bana baktığı gibi. Ben bile korktum. "Yardım edeceksin." dedi. "Pis pis karılara yedirdiğine say." Sonra döndü Hülya'ya, "Al canım." deyip kolundaki bilezikleri sıyırmaya başladı. Ben, "Yapma Behiye." falan diyorum ama bir taraftan da tabağının yanına bıraktığı burmaları sayıyorum. Tanesi iki binden desek.. Yedi, sekiz, dokuz.. Ha gayret...

Tahir insana benzemiş o arada, fark etmemişim. "Behiyecim..." diyor, "Tamam, tak koluna, ben yarın hâlletmeye çalışırım." Ne takması; çıkardıkça çıkarıyor Behiye. "İstersen bir hâlletme." diyor

soğuk soğuk. “Babam bilezikleri sorduğu zaman kendin anlatırsın.” Tahir küçüldükçe küçülüyor.

On sekiz, on dokuuuuz, yirmiii... “Bilmiyorum kâfi gelir mi Hülyacım. Gelmezse Allah aşkına ara.” “Gelir gelir.” diye giriyorum araya. “Tanesi iki binden desek...” İki kadın bana gâvura bakar gibi bakıyor. Umurumda değil. Neredeyse “Zafer!” diye bağıracağım.

Tahir “İmdat” diye bağırır gibi: “Ne iki bini...” diyor. “Dört bin dört bin.”

Misafirlerimizi yolcu ettikten sonra “Şu Behiye nasıl da erkek kadınmış di mi?” dedim Hülya’ya.

“Hoşt.” dedi. “Kadın gibi kadın o. Erkek gibi olan senin Tahirciğin. Hem ben güveniyodum zaten Behiye’ye. Hep derdim de sen beğenmezdin.”

Vokal yaptık beraber:

“Heh heh!”

TEMİZLİK İMÂNDANDIR

Gödeneli Camiinin imamı, müezzini, mevlidhânı, hafızı, gassalı, temizlikçisi, çöpçüsü, bekçisi, tesisatçısı, teknisyeni, marangozu, melesi, ustabaşısı, mutemeti ve boya badanacısı İshak Demir, bütün gün yok karıncasıydı yok kedisiydi yok köpeğiydi yeke yek vuruşmuş, uğraşıp didinmiş, bazı koştur koştur abdest tazeleyip ezanını okumuş, cemaate saf tutturup namazını kıldırmış, bazı cüppesini sırtında unutarak bazı unutmayıp soyunarak duvar diplerine zehir dökmüş, çatlaklara filit sıkmış, şadırvanın başına çömelip bahçeye giren kediye köpeğe kargaya sapan atmış, yoruluyordu insan bu yaşta, bitâp düşmüştü.

Akşam namazından sonra içi geçti hafifçe. Zaten arkasında yarım yamalak iki sıra bile olmazdı; bekledi, tespih duasına kalan üç beş ihtiyar da kalkıp gidince minberin oraya geçti, ayaklarını altına katlayıp sağ omzunu ahşaba yaslayarak uyuklamaya hazırlandı. Yatsıda bu kadar adam da gelmeyecekti.

Hüdâ-i hikmet, İshak Hoca rüya gördüğü zaman rüya gördüğünü bilir, rüya görürken de camide olup biteni bir güzel takip ederdi. Kendini yatsı ezanını okuma vaktine kurmaya başladı. Allah'a şükürler olsun, daha hiç şaşmamıştı ruhunun zembereği. İster uyuyor olsun, ister uyanık, ister hasta yatıyor olsun, ister ihtiyarlardan biriyle tavla atıyor, ister berberde sakal çevirttiriyor olsun,

saatine hiç bakmaz ve fakat kurulu bir saat gibi, ezan vakti geldi miydi rap rap minareye yürürdü.

Cemaat mevcudunun giderek azaldığını hatırladı gene. Burnunun direği sızladı. Akşam namazına sekiz kişi gelmişse yatsı namazına iki, bilemedin üç kişi geliyordu. "Bi müdavim Sekmen Amca vardı, o da öldü, kaldık iki kişi." diye hesap etti dalıp çıkarken. Sonra canı sıkkın, yüreği buruk, uykuya dahil olmaya çalıştı. Bari biraz vakit geçirir, oyalanırdı. Düşün düşün, nereye kadar?

Başladı rüya. Ama bir tuhaf başladı.

Cami pislik içindeydi. "Ben hiç böyle rüyalar görmezdim." diye söylendi. "Hayırdır inşallah?" Duvarlardan katran karasına yakın bir çamur sızıp iniyor, yerdeki halıyı, kilimi, seccadeyi, keçeyi, tespihleri berbat ediyordu. Rüya gördüğünü bile bile, fokur fokur ederek minbere doğru ilerleyen çamurdan sakınmak için altına katladığı ayaklarını biraz daha çekti kendine. Pislik daha da yakın gelirse minbere tırmanacaktı.

"Bu ne yaman kokudur!"

Rüyada da olsa pislik götürüyor dedirtemezdi Gödeneli Camiini. "Rüya müya..." Vazgeçti minbere çıkmaktan; fırlayıp kalktı, dolaptan kovayı, çaputu, süpürgeyi, faraşı aldı, kolları sıvayıp temizliğe girişti. Pek hamarattı ama yetişemiyordu. Koş o yana dön bu yana seğirtip duruyor, doldur boşalt, kan ter içinde çırpınıyor, pisliğin yayılmasına bir türlü mâni olamıyordu. "Allah'ım..." diye inledi alnını silerken. Temizledikçe daha bir pisleniyordu ortalık. "Bu ne rüyadır? Uyandır beni kurbanın olayım. Ne günah işledim?"

Öteden, mihrabın oralardan hızlı hızlı bir soluma sesi işitti. Kovayı yere bırakıp yürüdü, baktı, götlü göbekli pis bir köpek. Camide hem de ha? Olacak iş değildi. Hayvan uyuz uyuz kaşınıyor, tozunu pisini piresini saçıyordu. Belli etmeden geri geri yürüdü, artık iyice yayılıp gitmiş pisliğin ortasında ada gibi kalan temizlik

malzemesinin başına gitti, çalı süpürgesini aldı, "İt oğlu it!" diye bağırarak hücum etti hayvana.

Köpek bir buna, bir havaya kaldırdığı süpürge sapına baktı, boynunu eğdi, yiyeceği sopaya razı uzandı yüzükoyun. Bunu görünce bir durdu İshak Hoca.

"Len tet!" dedi, "Hoşt!" Ayağının ucuyla dürttü köpeği. "Elimde kalacan şimdi. Sige!"

Köpek daha çok yayıldı. Hoşt, kışt, ı ıh. Eh, o günalısa bu da günahtı. Camide ne işi vardı it oğlu itin? Süpürgeyi kaldırdığı gibi art arda indirmeye başladı. Neresine denk gelirse. Hayvan inledi, ciyakladı, ama kaçmadı.

"Len kaç git. Bi sıkımlık canın var!" I ıh. Kanlar içinde bekledi köpek. Artık inlemiyordu da. İshak Hoca vurmaya devam etti. "Nasılsa kalkacak." diye düşünüyordu ama "Nasılsa rüya." diye de düşünüyordu. "Cami esasında pis değil. Bu garip de burda değil esasında. Ne vuruyon?" Pislik yürümüş gelmiş, her tarafı sarmış, ayak bileklerine kadar yükselmişti bu arada.

"Vurma!" diye davûdi bir ses işitip dondu kaldı. Rüyaydı neticede ama insan bi tuhaf oluyordu. Süpürge sapını havada sancak gibi tutarak döndü, sesin geldiği yere baktı, ak sakallı bir ihtiyar gördü. Cemaatten değildi. Rüyadandı besbelli.

"Kimsin baba?" dedi ürpererek.

Adam bunu duymamış gibiydi. "Vurma hayvana." dedi.

"Vurma diyon amma... Camiyi pisletiyo. Yazık mı değil?"

"Aklı olsa senin gibi hayvanın camisine gelmezdi." dedi ihtiyar. "Bak, ben geliyor muyum?"

Tın diye kayboldu adam.

İshak Hoca baktı kaldı, "Gündüz niyetine..." dedi. "Tövbe Ya Rabbim. Bu nası bi rüyadır?" Yatsı vakti gelmemişti ama uyanacak gibiydi. Korkmuştu, uyanmazdan evvel bir bakayım ne yapmış

köpek, gitmiş mi diye bir de döndü ki ne görsün? Hayvan üç beş encek doğurmuş, hepsi de kan içinde, hepsi de ölmüş gitmiş, sanki bu analarına değil de doğmamış bebelerine vurmuş değnekle, yara bere içinde her biri; ölü doğurmuş ana da hem ağlar inler, hem yalar ölmüş bebelerini. "Ben sebep oldum. Uyanayım en iyisi." deyip ağzını şapırdattı. Hiç de hayırlı bir rüya değildi, görmeyiver, eksik kalsın.

Açtı gözlerini, etrafına bakındı, tertemizdi camisi, misler gibiydi. Oh. Tam altına katladığı bacağını açtıydı ki, öteden, mihrabın oralardan hızlı hızlı bir soluma sesi işitti. "Ana bismillah!" deyip fırladı, bir de baktı ki rüyasındaki o köpek, gene yaslanmış mihraba, kaşınıyor. "Hoşt!" dedi, hayvan tınmadı. "Tet!" dedi, bakmadı hayvan. Bu da usul usul dolaba doğru çekiliyordu o ara. Gidip çalı süpürgesini getirecekti. Aklına o ak sakallı geliverdi. "Aklı olsa senin gibi hayvanın camisine gelir mi?" demişti değil mi? Daha da kötüsü, "Bak, ben geliyor muyum?" demişti. Köpeğe doğru yürümeye başladı tekrar. "Gel kuçu kuçu." dedi sesini yumuşatarak. Gelmediğini görünce, belki de karnı açtı, gerisingeri dönüp çıktı camiden, lojmana gidip kuru ekmek aldı, geri döndü.

"Ana bismillah!"

Hayvan bir tane doğurmuş, yavrusunu yalıyordu. Az yaklaşıp baktı bu. Yavru sağdı. Miykliyor, anasını emmeye çalışıyordu. "Şükürler olsun." dedi. Bir buçuk saat içinde üç yavru daha gunladı köpek. İshak Hoca seyretti, ağladı. "Yatsı vakti!" dedi içinin zembereği, acele acele gitti hayvanın başına, "Bi müsaade..." deyip emmiş de uyuklamaya başlamış dört yavruyu cüppesinin eteğine koydu, "Gel kızım." dedi anneye, caminin kapısına doğru yürümeye başladı. Anne kalktı, endişeli bakışlarla takip etti hocayı.

Hoca yavruları lojmana götürdü, mutfak penceresindeki kadife perdeyi söküp yere yaydı, yavruları koydu üstüne, anne de geldi arkasından, çocuklarını koynuna alıp İshak Hocanın elini öptü.

Çıkarayak, kadife perdenin bir kıyısına bir kap suyla bir kap süt bıraktı İshak Hoca. Süte az da ekmek doğradı, sonra gidip elektrik süpürgesini aldı, matkabın uzatmasına bağlayıp çıktı bahçeye, gündüzden karınca zehiri döktüğü duvar diplerini temizledi, abdestini aldı, şadırvanın başına yığdığı sapan taşlarını avuç avuç alıp bahçeye serpti, sapanı kırdı, tam zamanında yetişip yatsı ezanını okudu, camiye yürüdü.

Gelse gelse iki kişi, bilemedin üç kişi gelecekti gene. Milletin ayağı kesilmişti. Girdi içeri, bir de baktı hıncahınç. "Gene mi rüya görüyorum?" diye düşündü; sevinsin mi, korksun mu bilemeden mihraba doğru ilerledi. En önde o deminki aksakal vardı. Yanında da rahmetli Sekmen Amca. Dönmüş buna bakıyorlardı gülerek.

"Artık hep geliriz biz bu camiye." dedi ak sakallı. "Değil mi Sekmen Efendi?"

"Geliriz geliriz." dedi rahmetli. "Şimdi temizlendi."

SINIKÇI

Başparmağın en kıymetli parmak olduğunu, beden dersinde diklemesine basketbol topunu yiyip de sonraki teneffüste tuvalete gidince anladım. Dakikalar içinde davul gibi şiştiydi ikisi birden, zonk zonk atmaya başladıydı. Tabii belli de bir havam olmuştu sınıfta. "Yok bir şeyim." falan diyordum.

"Ama ikisi de çok şişmiş yaa."

"Biz ne acılar gördük kızım. Oo hoo!"

Aklını alıyordum kızların.

Sonra tuvalete gittim. Oraya kadar da iyiydi. Oğlanların bile saygısını kazanıyorsun; yaralısın ve dimdik ayaktasın.

Sonra dört parmağımla pantolonumun düğmelerini çözmeye çalıştım.

Çözemedim.

Dörder parmağımla çözmeye çalıştım.

Gene çözemedim.

Kavrayıcı parmak olmayınca ötekileri kaldır at çöpe.

Ulan bir de sıkışmışım. Hoplaya zıplaya açtım kapıyı, "Bir el atın arkadaşlar." dedim göstererek, "Hadi lan." dediler. "Manyak!"

Müdür muavininden izin alıp eve zor kaçtım. O anahtar var ya o anahtar. Başparmaklar işlemeyince nafile.

Uzatmayayım; annemin işten dönmesini beklerken ne olduysa oldu kapının ağzında. O bahsi açmak istemiyorum. Olur. İnsanlık hâli. "Biz erkek olduk." diye kubuzlanan on beş yaşında adamı da annesi bağırta bağırta soyar, altını üstünü yıkar. O da insanlık hâli.

"Anne, bunlar kırılmış olmasın sakın?"

"Yok oğlum." dedi annem. "Kırık olsa yerinde duramazsın."

Zaten duramıyordum.

"Zaten duramıyorum." dedim. "Kesin kırıldı bunlar. Vallaha bak."

"Aa! Kaç senelik sağlıkçıyım oğlum..." Ebeydi. "Bilmez miyim kırık olsa? Dur, ben şimdi su kaynatırım, güzelce ovalarım sabunla, sabahá bi şeyciğin kalmaz." Gitti mutfağa, ben bekledim sızlana sızlana.

Bir umut.

Umudum, elinde fokur fokur tencereyle çıktı geldi az sonra. Gene çıplak elleriyle tutmuş; aklın almaz. Koltuğunun altında bir sabunluk, koynuna da sokuşturmuş yeşil sabunu, koydu tencereyi yere, önünde bağdaş kurup oturdu, "Gel bakiim." dedi. Bir taraftan da daldırmış elini kaynar suya, bezi sabunluyor köpür köpür. "Sok elini."

Anneye erkeklik sökmüyor; belirtmiştim. "Yaa çok sıcak yaa! Nası sokiim?"

"Getir ulan elini. O kadar tüp yaktık."

"Yaa zaten dörder parmağım kalmış, onlar da mı yansın!"

"Benimkiler yanıyo mu? Bak."

Bakınama gerek yoktu. Onunkiler hiç yanmazdı zaten.

"Yaa istemiyom yaa. Nası sağlıkçısın sen? Naim Amca'ya götürsene."

"Gözün kör olmasın." dedi. Hep derdi. "Kalk, gidiyoruz."

Ayaktaydım bi kere. “Sen kalk.” dedim.

“O kadar tüp de boşa gitti, görüyo musun?” diye homurdana homurdana kalktı, gerisingeri götürdü tencereyi mutfağa.

Gittik biz doktora. Annemin çalıştığı hastanenin başhekimi; Naim Amca. Ortopedist Cerrah yazardı evinin kapısında. Artık bedava muayene ettiği için midir, akşam akşam evinde rahatsız ettiğimiz için midir bilmem, bir güzel bağırttı beni. Annemi de “Travmada sıcak su olur mu Ebanım? Nasıl sağlıkçısın sen? İç kanama mı yaptıracaksın?” diye azarlayıp tepeden tırnağa kızarttı bir güzel. “Röntgene falan lüzum yok.” dedi sonra. “İkisi de kökünden çıkmış. Kırık olsa daha kolaydı; alırdık alçıya geçer giderdi. Şimdi zor. Yarın yatışını yaptır, araya sokarım. Açık ameliyat yapmamız lâzım.”

Doktora da erkeklik sökmüyor. Ağlamışım.

Dönüyorduk; “Sus ulan sen de.” dedi annem. Çok sinirliydi. Doktor gururunu kırdı ya.

“Ama bak... İyi ki sıcak su yapmamışız.” dedim ben burnumu çekerek. “İç kana...”

“Sus dedim ulan!”

Yarın ameliyat olacağım ya, yürürken yürürken yumuşadı, şefkat göstermeye başladı. Evvelce duymuştum komşularla falan konuşurlarken. “Bıçak altına yatçaz ne de olsa...” dedim sesimi titreterek. “Yatması olur, kalkması olmaz bakarsın...”

O da ağladı.

Panayıra döndü bizim ev. Ben baş köşeye yatırılmışım, sütünü kapan gelmiş, bir kilo portakal alan gelmiş, yaprak saran gelmiş. Komşuluk güzel bir şeydi o zaman. Komşunun hastası havaya sokulur, etrafında pervane olunur. Öyle. Ben, ilginin azıcık azaldığını göreyim, hemen iç çekip “Hadi hakkınızı helâl edin.” falan diyorum

sık sık, teyzeler gözlerini siliyor. "İmtaanları da vardı." diyor annem ağlayarak. "Rapor alıcaz artık. Kalem de tutamaz bikaç ay."

Vicdanlara sesleniyordum:

"Sağ salim kalkmak nasip olsun da..."

Annem ağlaya ağlaya mutfağa kaçıyordu.

Saat dokuza doğru Salim Abi çıktı geldi. Gene çakırkeyif. "Kalk lan!" dedi bana. "Şevroleyi çektim kapıya. Kalk, gidiyoz."

"Nereye ayol?" dedi annem.

"Sınıkçıya." dedi Salim Abi. "Bi parmak çıktı diye ameliyat olur mu Ebanne?"

"İki parmak." diye düzelttim, sonra da sordum: "Sınıkçı ne?"

Kimse cevap vermedi, ortalık karışınıştı çünkü. Zühre Teyze "Tabii anam, ben de söyledim..." diyor, annem doktordan zılgıtı da yemiş, "Hayatta olmaz." diyor." Ben bi sağlıkçı olarak..." Salim Abi tutmuş beni kaldırmaya çalışıyor, ben ilgiden mest, "Hakkınızı helâl edin. Yatması var ama..." falan diyorum; neticede el birliğiyle, "Nasıl olsa ameliyat demedi mi doktor? Ne kaybedersin?" deyip ikna ettiler annemi.

"Eh madem..." dedi o da. "Bakarsın olur."

Gece gece bindik Şevrole'ye, önde Salim Abi'yle Zühre Teyze, arkada annemle ben, sınıkçının yolunu tuttuk. "Ben bi seferinde duttan düştüydüm piknikte..." diye anlattı Salim Abi. "Duttan düşen onmaz derler, arkadaşlar altımda sergiyle kaldırıp götürdüler beni Boncuk Dede'ye, parmağımı oynatamıyom... Seninki bi çöktü üstüme, beş dakka sonra ayaktayım. Top bulsam sektirecem."

"Ah inşallah." dedi annem.

"Doğru söylüyo Ebanne." dedi Zühre Teyze.

Ben gene sordum: "Sınıkçı ne yaa?"

Kimse sallamadı.

Gittik sınıkçıya. Kireç badanalı, mavi kapılı bir kerpiç ev. At nalı kadar bir nazar boncuğu asılı pervazda. Kapıyı tülbentini ağzına dolamış bir kadın açtı. "Buyrun." dedi, nedir ne değildir sormadan. Alışmış.

"Anne, sınıkçı ne yaa?"

Annem besmele çekiyordu, cevap vermedi.

Boncuk Dede dedi ya Salim Abi, ben böyle akça pakça, maviş, takma dişli, tonton bir ihtiyar bekliyorum. Kömür sobası kadar kara, çam yarması gibi bir herif çıktı karşımıza. "Nooldu len eline?" dedi beni görür görmez.

Hemen sordum: "Boncuk Dede nerde?"

Bizlere ömürmüş. Bu da oğluymuşmuş onun, el almışmış. Tuttu bileğimden, "Gel bakıyım." dedi. "Senin adın ne bakıyım?"

Daha ben adımın ilk harfini söylemeden kütürt diye oturttu parmağımı yerine. "Dokan bakıyım avucuyun içine."

Ben "Aa, dokunabiliyorum." demeye kalmadan bu sefer de öbür elimin parmağını oturttu. "Hadi geçmiş ossuuun."

Salim Abi havalarda, enseme şaplaklar atıyor, annem sevincinden ağlıyor, "Borcumuz?" diye soruyor, Boncuk Dede'nin oğlu, "İlmin bahası olmaz. Ne virirsen." deyip oturuyor, ben kıkır kıkır gülüyorum, Zühre Abla "Ben sana dedim Ebanne." diyor; sevindik, seviştik, helâlleştik, kalktık.

"Aman..." dedi, Boncuk Dede'nin oğlu bizi uğurlarken, "Iscak suyu unutman. Zabah ağşam zabınlı bezinen guzelcene ovalayacaanız."

Annem dudaklarını ısırdı.

Tam çıkıyoruz, önden o tülbentli kadın girdi odaya, arkadan Naim Amca. "Yetiş Boncuk." dedi. "Gene dirseği çıkardık gece gece." Daha bizi fark etmemişti.

GÖZÜNÜN İÇİNDEKİNİ GÖREMEZSİN

İki erkek arkadaş gibi gezip tozuyorduk Hülya'yla; iki kız arkadaş gibi de diyebilirim ama uymaz. Erkek tavlası atıyor, altı kapıya düşünce sövüp sayıyor, televizyonda maç seyredip küfür sinkaf tezahürat ediyor, birileriyle hır çıksın da sokak kavgasına girelim diye birbirimizi fiştikliyor, arada sinemaya tiyatroya gidiyor, hır gür içinde masa tenisi oynuyor, piştide kâğıt çalıp tatsızlık çıkarıyor, "Al şunu al. Senin harçlığın yoktur şimdi." deyip birbirimizin cebine üç beş kuruş tıkıştırıyorduk.

Şaka şamata gırla.

Bir tek, sehpayı kenara çekip halının ortasında gazozuna yıkışmadığımız eksik.

Ne zaman evde yiyecek lokma kalmasa, küt, mâlûm olmuş gibi çıkıp geliyordu bu. Bir elinde yanından hiç eksik etmediği spor çantası, bir elinde bir poşet, içinde bir ekmekle bir hazır çorba paketi.

"Nasıl pişiricen onu? Gaz da kesik."

"Ayıpsın." diyordu herif gibi. "Çakmakla pişiririz gerekirse. Seni aç mı bırakıcaz?" Sonra da sırıta sırıta uyduruk bir elektrik ocağı çıkarıyordu zembil gibi çantasından.

Mis gibi çorba kokuyordu az sonra. Ev, bizim ev oluyordu.

Aynı çanağa ekmek banıyorduk.

Saz çalıyordum o zamanlar. İyi de çalıyordum ha. Bu da gelip gittikçe "Hadi çal bakıyım." deyip dalgasını geçiyordu benimle. Arkasından, "Uzun gaaavaaak, ne bilim ne bilim ne bilim.." diye diye oynuyordu kalkıp.

"Dalga geçme kız!"

"Geçerim." diyordu. "Çalabiliyon mu Nejat Alp'ten? Onu söyle sen."

Nejat Alp'i duymuşluğum vardı da öbür saydıklarının hiç birini bilmiyordum. Yok Serbülent Sultan'mış, yok Kurtuluş'muş, yok Orhan Esen'miş...

"Orhan Esen kim? Ümit Besen olmasın o?"

"Hadi lan!" diyordu. "Cahil."

Bazen uzaktan izliyordum onu. Bir kafede buluşacağız meselâ, ben erken gelmişim, o, kalabalıkta beni arıyor. Belinde beylik Kırıkkale gibi kocaman bir walkman, masaların arasında kabadayı kabadayı bir yürüyüşü var...

Dinlediği de ne ha... Karışık yaptırmış kasetçide; özel imâlât. Kulağının kiriyle beraber sokuyordu bazen almacı kulağıma, "Al da kulağın müzik görsün." diyordu. Az dinleyip; "Çok kalabalıktı içersi." diyordum. "Göremedi bizim kulak." Nasıl görsün? Bir Ahmet Kaya söyler, bir Ozan Arif, bir Zülfü, bir Serbülent Sultan, bir Azer Bülbül... Çorba.

"Nasıl kaset kız bu?"

"Bizde böyle aslanım."

Eski gönül maceralarımızı anlatıyorduk lanlı lunlu; birbirimizin ensesine vura vura, vay salak vay diye diye, güle eğlene. Gözlerimizden yaş geliyordu.

O kadar yakınında durur ki, göremez olursun. Kenara çekilip; aradan tastamam çıkıp kendi hâline bırakman gerekir kendini. Bazen de birinin tutup kulağından, seni senden uzaklaştırması, "Gel bir de burdan bak." demesi gerekir.

Cebimizde üç kuruş fazladan para olsa batardı etimize. Kalkar, ya bir yetimhaneye giderdik ya bir huzurevine. Yanımızda ufak tefek bir şeyler götürür, evlâtlarının ya da ana babalarının çoktan unuttuğu, tanımadığımız, geçmişlerini ve geleceklerini bilmediğimiz çocuklara, ihtiyarlara kendimize sarılır gibi sarılırdık.

Hayrına bir huzurevi ziyaretimizde, "Kenara çekil, gel bir de burdan bak." dedi öyle biri. Bizi bizden daha iyi gören biri.

"Allah sizi birbiriniz için yaratmış."

Ne Hülya alındı üstüne, ne ben alındım. "Hıı..." dedik birimiz, birimiz de "Çok iyi arkadaşız de mi?" dedik. "Yediğimiz içtiğimiz bir valla."

"Onu demiyorum yavrum." dedi o gören. "Allah nikâhınızı kıymış sizin, ama haberiniz yok."

Haydaa...

Kulaklarıma kadar kızarmışım. Baktım Hülya'ya, o da bana baktı, az daha kızardık, az daha baktık.

Bakarken bakarken... Görüverdik!

Bütün çekmecelerde arayıp durduğu gözlüğünün aslında gözünde olduğunu nihayet gören o şaşkın gibi. Evlenmeye o anda karar verdik; kıpkırmızı.

"Sen nerden biliyosun amca?" dedi Hülya o görene.

"Bilmeye lüzûm yok kızım." dedi amca. "Görülüyor zaten."

İki gözü de kördü.

BENİM TİRİLYARLARIM VAR

"Benim tirilyarlarım var kardeşim." dedi. "Ev gezdirmeylen uğraşamam. Sana iyilik ettik, emlakçı sokmadık araya. Apartınanı görüyon, cillop. Tutarsan tutarsın, tutmazsan tutmazsın."

Dardaydık. Bu devirde dört yüz liraya nerde daire kiralayacaksın? Hülya'yı getirdim aklıma şöyle bir. Evi beğenmeyecekti. Bugüne kadar benim tuttuğum hiçbir evi beğenmemişti zaten, o önemli değildi de ya bir eksiklik, kırık çıkık çıkarsaydı evde? Sifon bozuk olsa yaptıracak paramız yoktu. Amaan dedim içimden, battı balık yan gider.

"Tutuyorum."

Mehmet Kapçak'ın suratı bir anda değişti, tirilyarları unuttu, fırlayıp hararetle sıktı elimi - "Hayırlı olsuun." -, çekmecesinden hazır kontratı çıkarıp masaya yaydı - "Bi imza rica ediyim.", okumaya kalktım diye fena bozuldu - "Ayıboluyo ama. Biz kefil bile istemiyoz..." -, özür dileyip imzayı bastım, ilk ayın kirasını ödedim, o da o arada masasının altındaki dolaptan bir rakı şişesiyle iki de çay bardağı çıkardı, uzattığım kirayı alıp saydı, çekmeceye attı, bardakları doldurdu, sularını koydu, "Çek." dedi kendi bardağını benim bardağıma vurup.

"Yok. Almayayım ben. Öğlen güneşinde..."

"Sen bilirsin." deyip benim bardağı da kafasına dikti. Manyak.

Hülya'nın gelmesine iki saat kala, elimde kontratın bir kopyası, cebimde yeni dairemizin anahtarı, çıktım bunun dükkânından, gidip evi göreceğim aklımca. Ama gerçekle yüzleşmek cesaret ister, yaklaştıkça içimi bir sıcak bastı, bir sıcak bastı, önünden geçtim de kafamı kaldırıp bakamadım, bırak girip görmeyi. Gene amaan dedim, insan sorumluluklarından kaçarken hep öyle der, Hülya gelince gidip beraber bakarız nasıl olsa, ne acelesi var?

Gittim eve, biraz eşya topladım, bardağı çanağı gazeteye sardım, bir iki sigara içtim, baktım Hülya'nın gelesi olmuş, çay koydum, koymazsam çok bozulur, öbür gerçekle yüzleşmeye hazırlandım.

Gerçek geldi az sonra. "Naaptın?" dedi kapının ağzında. "Bulabildin mi ev mev?"

"Ayıpsın." dedim. Bir halt ettiğimde hep böyle derdim. Ters ters baktı.

"Yani?"

"Yani tuttum bile. Ayıpsın."

"Biz eşek başı mıyız?" dedi. "Hani bikaç tane bulacaktın da gidip beraber bakacaktık?"

"Öyle deme..." dedim. "Girsene yaa içeri. Mahalle kavgası gibi kapının ağzında."

Girdi, poşetleri yere attı. "Kaça tuttun?" dedi kendine çay koymaya giderken.

"Tahmin et?"

"Sıkma adamın canını. Kaça tuttun diyoz."

Sekiz yüz liraya bile razıydık.

"Dört yüz." dedim kabararak. Bari buna gülsündü yüzün kadın!

Gülmedi. "Dört yüz mü?"

"Ayıpsın."

"Şimdi battık." dedi. Şekerini karıştırırken bardağı kıracaktı neredeyse. "Gecekondu mu tuttun, ne ettin?"

Moralim bozulmuştu ama gene de bastım havamı. "Hani geçen gün pazara giderken önünden geçtiğimiz bir apartman vardı ya, ikinci katı boş? Sarmaşıklı, koca koca balkonlu, şıkır şıkır? Soralım mı dediydim de manyak mısın dediydin sen? En az bin liradır bunun kirası dediydin? Onu tuttum işte."

Hülya zehir içiyormuş gibi baktı elinde tuttuğu çay bardağına. "Kesin bi bokluk vardır o zaman." dedi. Sesi, kırılmış bardak gibi şıngırdıyordu. "Var di mi? Saklamaya kalkma. Nasılsa görücem."

Yutkundum. Suratıma bakmıyor olması şanstı. "Görmedim ki." dedim.

"Nasıl görmedin ki?"

"Yani daha gidip bakmadım içine."

"Ama tuttun?" Bu bir soruydu.

"Ucuza kapatınca... Kaçırmayayım dedim."

Şaşırıp sehpa yerine koltuğa koydu çayını, bardak devrildi, ama hiç görmemiş gibiydi. "Kalk bi bakalım." dedi fırlarken. "Kalk kalk. Daha duruyo!"

Kalktım, Hülya önde ben arkada tuttuk Kapçak Apartmanı'nın yolunu. Hem bozuluyordu moralim yaklaştıkça hem de düzeliyordu. Ne güzel, derli toplu, tertemiz bir apartmandı işte. Sarmaşıklı marmaşıklı. Ne?

Apartmanın önüne gelince kafasını kaldırıp baktı bizim boş daireye Hülya. "Kesin var bi bokluk." dedi tekrar, "Düş önüme. Çık aç şunun kapısını."

Bi ağzını hayra aç be kadın!

Karanlıkta çıktık. Otomat çalışmıyordu.

"Başladık." dedi Hülya. "Varan bir."

"Yaa sen de daha görmeden etmeden..."

"Kes kes. Aç şu kapıyı."

"Deliği bulsak açacağız." dedim.

Sonunda buldum, açtım, önden önden de attım kendimi içeri emlakçı gibi. İki adım attım atmadım, "Annanıı!" dediğini duydum Hülya'nın. Döndüm, sokak kapısı bunun üstüne doğru yatmış. Koşup düzeltmeye çalıştım; nafile. "Neyse..." diyordum bir taraftan da. "Bir menteşelik işi var. Şöyle kenara yaslayalım da..."

Aşağıladı beni.

"Elinden de bi iş gelir ki çünkü. Yürü."

Yürüdüm. Sağda üç, solda iki kapı vardı. Karşıda da bir. Sağ baştan başladım, kulp elimde kaldı. Hülya ikinci kapıya saldırmıştı, ben daha dur, bekle diyemeden kolu basıp ittirdi, kapı odanın içine düştü. Elimde kulpla koştum, canı manı yanmasındı da şimdi. "İyi misin sen?" dedim.

"Sıkma canını." dedi. "Bi menteşelik iş." Beni nasıl eziyordu.

Uzatmayayım, sırasıyla balkon kapısı balkona, banyo vasisdası ışıklığa, salonun pencerelerinden biri çerçevesiyle beraber salona düştü, ki ona daha elimizi bile sürmemiştik. Duvardaki bir çiviye don lastiğiyle tutturulmuş mutfak kapısı ayaktaydı şimdilik.

"Ben fena oldum." dedi Hülya. "Yüzüme bi su vurmam lâzım."

Banyoya gitti, ciyak ciyak bağırarak dizden aşağısı sırılsıklam geri döndü. Lavabonun musluğunu açınca su alttan fışkırmış. "Bi deve boynu bile yok yaa!" diye bağırıyordu. "Ayıp yaa! Şu hâlime bak."

"Islanmışın." dedim.

"Bravo..." deyip emir oldu yağdı: "Hemen şimdi gidiyosun o pezevenge, kontratını kafasına atıyosun, kesin kira da ödemişindir sen, ağzına geleni söyleyip paramızı da geri alıp geliyosun."

"Yarın gitsem?"

Öyle bir baktı ki, "Tamam tamam." dedim. Kolaydı çünkü.

Tırabzanları yoklaya yoklaya inerken "Allah belâmı versin benim." diye düşünüyordum. Ulan, karışma işte. Bir kere de karışma. Gitsin kendisi tutsun ne evi tutacaksa. Ne diyecektim şimdi ben adama? "Zorla mı verdik kardeşim? Tutmayaydın. İster otur ister oturma, çatır çatır ödeyeceksin kiramı." dese?

Der miydi derdi.

Otomatın bozuk olduğunu unutup merdiven dönemecinde bulduğum bir düğmeye elimi yapıştırdım. Zildi tabii. Cik cik öttü. Özür dilemek için bekledim, gençten bir adam açtı kapıyı. İşte afedersiniz, üst kata bakmaya geldiydik de falan derken "Tutmadın inşallah abi?" dedi adam. Pek samimiydi.

Ne dersin? "Yok." dedim. "Henüz tutmadım."

"Yat kalk şükret." dedi. "Nasıl oldu da bakmana izin verdi adi herif?"

Bir de dertliymiş ki, ayaküstü döküldü de döküldü. Tutsaymışım eğer, aynı daireye aynı kontrat döneminde kira ödeyen dördüncü kurban olacakmışım ben. Gelen daha kapıdan girer girmez kaçıyor, en kabadayısı üç gün dayanıp gene kaçıyormuş. "Ben Nejat, abicim." dedi arada, devam etti. İyi ki tutmamışmışım, hakikaten çok sevinmişmiş benim adıma. Kırılan dökülen kapıyı bacayı görmüşmüşüm değil mi? Bir de onun evini görseymişim acırmışım. Ama yalan yokmuş, o üstte oturana daha çok acırmış. Kapçak tam benim "tutmadığım" o dairenin üstünde oturuyormuş ki en kötüsü buymuş. Sabaha kadar tam gaz arabesk dinlermiş bir kere, ses aynen aşağıda. İzolasyon mizolasyon hak getireymiş. O yukarıda hapşırsa sen çok yaşa dermişsin. Ki tek hapşırsa öp de başına koymuş yani. Sövermiş, karısını dövermiş, öğüre öğüre kusar, öttüre öttüre balgam çıkarır, kokuta kokuta yellenir, ki koku da aynen aşağıdaymış, anasından emdiği sütü burnundan getirirmiş adamın.

"Ne pis herifmiş bu arkadaş!" dedim.

"Sorma..." dedi. "Hele sen bir de Fener maç kazanınca gör bunu. Evi başına yıkar."

Biz de Fenerliydik. "Olsun canım." dedim bir an boş bulunup. "Seviniyor demek adam."

"Tabii." dedi. "Çıksın balkona, sağa sola beş şarjör boşaltsın da gör. Senin mutfağın tavanındaki delikleri güve yeniği mi sandıydın?"

"Benim mutfağım değil." dedim. Gururuma yediremiyordum böyle bir enayiliği itiraf etmeyi. Tavana da bakmamıştım ayrıca. Silah atıyordu demek? Sövdüm artık.

"Vay amına koduğum."

"Diyorum sana abi, iyi ki tutmamışın." dedi tekrar. Duvara raptiye sok, öbür odadan çıkarmış ucu. Tuvalete de şemsiyeyle girecekmişin mecbur, çünkü Kapçak işermiş yukarıda, hoop senin kafana damlarmış. Ne kiracılar gelmiş geçmiş, kanlı bıçaklısını mı ararsın, yalvarıp yakaranını mı, bir tanesi diş geçirememiş herife.

"Tam orospu evlâdıymış desene." dedim. Yok, hayatta iptal etmezdi bu herif kontratı. Gitti bizim kira diye düşünüyor, tek kirayla kalsa gene iyi, gitti on iki aylık kira diye de düşünüyor, sinirlendikçe sinirleniyordum. "Bunu yatıracaksın var ya... Alacaksın eline de odunu, yer misin yemez misin... Yorulana kadar döveceksin."

"Yapamazsın." dedi Nejat. "Silah çeker. Denemediler mi sanıyosun?"

Kapana kısılmıştım. "Allah'ın belâsı." diye hırladım. "Anasını avradını sikeyim ben de onun o zaman." Daha sövecektim de araya girdi Nejat.

"Anası neyse de abi..." dedi, "... avradına sövmeyelim istersen. Bizim annemiz olur ne de olsa."

Kaldım.

"Annen mi?"

“Hıı, annem. Kapçak da babam olur.”

“Desene...” dedim dalgın dalgın. “İyi ki tutmamışım.”

“İyi ki tutmamışın abi.” dedi. “Ben oğluyken zor dayanıyorum orospu çocuğuna, ama herif bi ölse hayırlısıyla var ya...”

“Biliyorum.” dedim. “Onun tirilyarları var.”

Nejat’la az daha oyalanıp bol bol da sövüp döküp yukarı geri çıktım.

“İptal etti mi?” dedi Hülya. Tavandaki mermi deliklerine bakıyordu.

“Sıkıysa etmesin.” dedim. “Etti tabii.”

“Ben bulurum oturacağım evi. Karışma sen bi daha.”

“Tövbe.” dedim. Ben de çaktırmadan her ay dört yüz lira bulacaktım zaten.

Bunun bulacağı eve de en iyi ihtimâl yedi yüz desen... Öff!

ANGARA'NIN BAĞLARI

Hülya gelip de "Zuhâl diye biri gelmiş. Seni soruyormuş." deyince otomatik bir refleksle düzelttim: "Zuhâl değil. Zühal." Jeton anca o zaman düştü.

"Her neyse." dedi. "Ne diyeyim Ferdi'ye?"

Ferdi, bizim bloğun kapı güvenliği. "Geliyor de." dedim. "Ben inerim aşağıya. Neyse derdi, sorar öğrenirim. Lüzum yok şimdi, çıkmasın buraya."

Dahili telefona "Kendi geliyor. Bekletin." deyip sağ elini yumruk yaparak beline dayadı. "Kim bu Zuhâl?"

"Zuhâl değil, Züh..."

"Neyse ne? Kim?"

"Amaan..." dedim. "Bizim taa eski mahalledeki apartmanın kapıcısının kızı. Düşemediler babamın yakasından. Şimdi de bana gelmiş. Kesin bir şeyler isteyecektir."

"Kırma kadını, kibar ol." deyip yol verdi.

Asansör serindi ama ter içinde indim aşağıya. Ferdi'nin camekân menziline girmeden önce durup silindim, genzimi temizleyip sesimin ayarını yapmaya çalıştım, sonra çıktım meydana. Baktım Zühal aynı Zühal; gene saçları yapılı, gene rüküş. "Zühal?"

dedim. Sarılsam olmaz, sarılsa olmaz. "Meraba." deyip elini uzatınca rahatladım.

"Size de zaamet verdik. Davetiye getirdiydim."

Tokalaştık. "Davetiye?" dedim sorarak.

"Hıı..." dedi. "Kızım evleniyo da. İkbal."

Bu kadının ince harflerle problemi vardı. Oldum olası.

"İkbâl evleniyor demek?" diye tekrar soruyormuş gibi yapıp telaffuzu düzeltmeye çalıştım.

"Hıı, İkbal." deyip tekrar bozdu. Davetiyeyi uzattı. Tapu zarfı kadardı. "Buyrun. Ayilecek bekleriz."

"Bakalım." dedim. "Kısmetse."

Asker arkadaşım gibi tokalaştı yeniden, "Bekleriz." deyip döndü gitti. Kalçaları leğen kadardı.

"Ne çabuk döndün?" dedi Hülya.

"Amaan." dedim davetiyeyi vestiyerin üstüne atıp. "Kızı evleniyormuşmuş da bizi de ailecek beklerlermişmiş falan filan."

"Ee?" dedi koca zarfı göstererek. "Ne zaman gidiyoruz?"

"Kızım deli misin yaa..." diye terslendim. "Ne gitmesi? Anla işte, yağlı kuyruğuz, sağmal ineğiz ya, nasıl olsa eli boş gitmez, bir altın maltın takarız diye şansını deniyor karı. Dilenci be bunlar. Boş ver."

"Terbiyeni takın." dedi. "Ayıp ayıp." Geçip yanımdan zarfı aldı, açtı, baktı. "Cumartesi gecesiymiş." dedi. "Sokak düğünü. Oh. Gideriz gideriz."

"Hayatta gitmem." dedim. "O kadar meraklıysan atlar gidersin kendin. Bana uymaz."

"Hele bi gitme." deyip aldı cep telefonunu, kaşla göz arasında babamı aradı, eski kapıcılarının torununun düğün davetiyesinin

geldiğini, ama beyefendinin, "beyefendi" ben oluyordum, gitmeye tenezzül etmediğini yumurtladı, sonra da bana doğru salladı telefonu. "Seni istiyor."

Ağız yüz eğe eğe aldım, "Babacım..." dedim, "Sen öküz müsün oğlum?" dedi cevaben, "Elinde büyüdün Sami'nin. Zühal'la oynaya oynaya büyüdün. Hatır saymış kızcağız, davet etmiş. Gidilmez mi?"

Hülya sırıtıp ayıp el işaretleri yapıyordu karşımda. "Yok babacım..." dedim. "Gidecektim de aslında..."

"Atma lan." dedi. "Cumartesi orada olacaksın. Biz de geliyoruz zaten. O kadar."

Kapattı.

"Marifet yaptın di mi?" dedim Hülya'ya. "Hani cumartesi gecesi kulübe gidecektik?"

"Boş ver." dedi. "Sokak düğünü daha eğlenceli olur."

İki gün su gibi aktı. İstemiyorsun ya, koşa koşa geliyor zaman. Ceketimi pantolonumu çıkarıp astım uşağa, bir kot çektim, üstüme de gömlek kazak, "Hazırım." diye hırladım Hülya'ya. "Sen de abartma. Spor bir şeyler geçir, gidip gelelim bir an evvel. Bitsin çilemiz."

"Altın aldın mı?" diye seslendi içerden.

"Aldık!" dedim. "Hadi çabuk ol biraz."

Yarım saat sonra çıktı odadan. Baloya gider gibi giyinmişti. "Ne bu hâlin?" dedik aynı anda birbirimize. Ben sustum, o devam etti: "Çıkar şu pırtıları. İnsan gibi giyin. Düğüne gidiyorsun yaa, ayıp yaa."

"Bak..." dedim topuğumu yere saplayarak; "Vallaha da gitmem, billaha da gitmem. Benim kıyafetim bu. Beğen beğenme. Sokak düğününe takım elbiseyle gidip elin köylülerini kendime güldürtmem ben."

"İnsan değilsin çünkü." dedi dudak bükerek. "Sen bilirsin. Ben de böyle geliyorum. Beğen beğenme."

"Bana göre hava hoş." dedim. "Çıkalım." Ne güzel işte, aylarca gülerdim, namaz eteklikli kapıcı karılarının arasında kalmış bu düdük gibi; anlatır anlatır kafa bulurdum.

Gittik davetiyedeki adrese. Etlik'te bilmem ne sokağı. Daha sokağa girmeden müzik bize girdi. Orda bir yere park edip indik arabadan, yürümeye başladık. Dümbür dümbür darbuka, vayır vayır elektro bağlama. Sağ kaldırıma komple bahçe sandalyesi yerleştirmişler. Naylon. Düğün evine doğru ağaçtan ağaca, balkondan balkona sarılı mavili kırmızılı ampul çekmişler, yanıp yanıp sönüyor iğrenç. Balon asmışlar bir de. "Öff." dedim. "Çekeceğim var."

Haklıydım. Çekeceğim vardı. Koca sokak sokağa dökülmüştü de en hımbıl bendim, iyi mi? Takım elbiseyi giyen, tuvaletini geçiren uğramıştı kaldırıma. Hülya bir gülüyordu ki. "Gülme sen de." dedim. "Ne bileyim ben kızım."

"Sana dedik. İnsan ol dedik. Bak, şu sümüklü bebeler bile ne güzel giyinmiş."

Bağ bıçağını göt cebine atıp dağdan inmiş köylü gibi hissediyordum. Angara'nın Bağları çalıyordu.

Sami Amca karşıladı bizi. Zühal'ın babası, gelinin dedesi. Lacileri çekmiş, ayağında da siyah rugan. Şöyle bir tepeden baktı bana, "Baban da seni sorduydu." deyip döndü Hülya'ya, ona gayet saygılı baktı, "Hoşgeldin kızım." dedi, "Buyrun. Şu taraftalar." Yol gösterip misafirleriyle ilgilenmek için uzaklaştı.

Babamla annemi baş köşeye oturtmuşlardı. Apartmanın tam önündeki masalı, donanımlı kısım. Sanatçılarımızın da az berisi ha. Annem, kablosu elektro bağlamanın kıçına kaçmış gibi duran seyyar kabine bakıp bakıp suratını ekşitiyor. "Görüyor musun..." diye söylendim Hülya'ya doğru. "Yalakalıkta sınır yok. Babam

koltuk çıkıyor ya bunlara. Hâle bak. Ona özel masa donatmışlar, konu komşuya naylon sandalye. Anla niye gelmek istemediğimi."

"Hadi ordan be." deyip cıvıldaya cıvıldaya babama koştu. Pek sevişirlerdi gelin kaynata. Ben de anneme sığındım. Babam cilveleşmeyi bitirmiş, "Bunun hâli ne böyle?" diye soruyordu Hülya'ya. Hülya da ispiyonluyordu bir güzel: "Valla ben de dedim babacım ama... Dinleyen kim?"

"Pis herif." diye homurdandı babam.

"Sana da merhaba baba." dedim.

"Düğüne geliyor sözde. İnsan utanır." Sonra durdu, aklına güzel bir şey gelmiş gibi kafa salladı, ekledi: "Ama insan utanır. Bu niye utansın?"

Hâlâ Hülya'yla konuşuyordu ve "bu" ben oluyordum.

Çok kötü başladı gece. Biz böyle görmedik kendi muhitimizde. Yeni evli çift masaları dolaşıp tebrikleri kabul eder bizim bildiğimiz, el sıkışıp geçer, sen arkalarında dolaşan nedimenin saten çantasına atarsın getirdiğin altını şunu bunu.

Bunlar çıktı dikildi sanatçının tepesine, adam da aldı eline mikrofonu, "Evet, takılarımızı getiriyoruz." deyiverdi. Utancımdan kıpkırmızı oldum. Geline baktım, Zühal'ın kızı İkbâl, aynı anasının gençliği. Oğlan hödük, belli. Ne onda var en ufak bir utanma, ne bunda. İlk babam atıldı. Yapma Baba! Sanatçı bağırdı: "Saayın Cevher beydeeen damada altın sayıt, geline beşi bi yerdeee... Alkışlıyoruuuuz." Darbuka solo geçti. "Al." dedim getirdiğim kutuyu Hülya'nın önüne atıp. "Hayatta çıkınam oraya ben." Annem de gidip İkbâl'e altın saat takmasın mı o sırada. "Saayın Makbulaanım'dan geline altın sayıt, damada da reşat altınıı... Alkışlıyoruuuuz..." Darbuka solo.

Allah'ım!

Derken Hülya çıktı meydana. "Saayın Hülyaanım'daan..."

Zulmün o kısmı yarım saatten fazla sürdü. Sonra gelsin asıl rezalet.

Bütün bir mahalle oynar mı yaa? Bir insan evlâdı bir gece içinde seksen defa Angara'nın Bağları'nı dinler mi? Anlı şanlı bir iş adamı, ki babamdı maalesef, bir sokak düğününde ceketini beline bağlayıp göbek atar, yerlere kusuncaya kadar içer mi? Hadi ondan geçtim, annem yaa, annem... Sana ne oluyor koca kadın? Saçına da dolamış gelin tellerini, Allah'ım nasıl bir gerdan kırmalar, nasıl bir parmak şıklatmalar. Kızıyorum mızıyorum ama Hülya gene yunmuş yıkanmış bunların yanında. O kadar dağıtmadı sağ olsun. İki döndü ortada babamla, iki de annemle göbek atıyormuş gibi yaptı, sonra oturdu yanıma, seyrine baktı, tempo tuttu.

"Anlamıyorum." diyordum ben. "Anlarsın anlarsın." diyordu Hülya, dönüp el çırpmaya başlıyordu. Nesini anlayacaktım kardeşim? Çoluk çocuk ciyak ciyak ortalıkta, balon patlatanı mı ararsın, kovalamaca oynarken bizim masanın altına gireni mi, kafamıza yaldızlı konfeti atanı mı koca koca adamlar olmuş zil zurna sarhoş, türkücü de kusacak artık, Angara'nın Bağları'nı milyonuncu defa çaldırıyorlar adamcağıza, geçim belâsına inliyor artık; buna söylemek denmez.

Derken en kötüsü geldi başıma: Babam. "Kalk!" dedi. Dili dolanıyordu. "Oynayacaaz."

Hayatta olmaz." dedim. Gelmişim kırk üç yaşıma, eşek kadar adam olmuşum, hiç çekemem baba nazı falan.

Hülya dizime dokundu alttan. "Kalk." dedi.

"Yaa karışma. Kalkamam ben."

Sarhoşa lâf anlatılır mı? Kalk da kalk, kalk da kalk, baktı kalkmıyorum, başladı bu sefer it herif, eşek herif, milletin içinde, "Olmuyor baba." diyorum, hayvan, öküz, saydırıyor. "Tamam yaa tamam." deyip kalktım sonunda. Gelinle damat da ortaya atılmış, döktürüyorlar. Hele İkbâl, gelinliğinin eteklerini çemreye çemreye

bir kıvırtıyor ki. Utanarak kalkanlar öyle yapar; ben de öyle yapıyorum, oynarmış ayaklarıyla el çırpıyorum falan. "Olmazzz..." dedi babam. "Göbek atacaaz beraber. Bugün benim en mutlu günüm."

Çıldırıyorum ben. Bir de göbek attık sokağın ortasında. Gelin gelip gidip geriye bükülüyor, babam alnına para yapıştırıyor, ben kaptırmışım sekiyorum, parmak şıklatıp omuz attırıyorum. Bir ara bir duble rakı dayadı burnuma Sami Amca. Tek yudumda yuvarladım. Sonra diz çökmüş, avucumun sert kısmını asfalta vurup vurup alnıma götürürken yakaladım kendimi. Ritmik omuz hareketleriyle de hava yapıyorum. Bir duble daha o arada. "Angara'nın Bağları'nı çal üstaat." dedi birisi. Benmişim meğer. Üstat makamdan girince "Allaah!" diye bir kalkışım var... Sonra baktım babamla sırt sırta gelmişiz, döktürüyoruz. Omuz vurmalar, kıç çarpmalar, seğmenvâri yan bakmalar, poz yapmalar, caka satmalar.

"Baba yaa..." dedim bir ara. "Niye en mutlu günüm dedin demin?" Bir taraftan da göğüs göğüse geldik, sallıyoruz.

"Torunumu evlendiriyorum eşşoğlu eşşek." dedi. "Kolay mı?"

"Ne?" demişim.

"Durmaa..." diye bağırdı. "Tiyeeyt... Yandan yandan."

Yandan yandan verirken Şekerpare'deki serkomiser Ziver gibi hissediyorum kendimi.

Sokuldu kulağımın dibine babam. "Sana ilk düzen temrinlerini kim öğretti ulan?" dedi. Göründüğü kadar sarhoş değildi şimdi, ama hâlâ titretiyordu.

"Nasıl yani?" deyip kollarımı alıcı kuş gibi açtım, "Haydi yiğidiim." diye bağırdım.

"Anla işte." dedi babam. "Merdiven altında... Su sayaçlarının orda... Bizim Emek'teki apartmanın bodrumunda?.." Yiğidim oymuş gibi diz kırdı, döndü şöyle.

Evet. Ziver bendim kesin. Birazdan acı haberi alacaktım. "Nasıl yani?" dedim. "Sen nerden biliyor..." Bu kadar da açık edilmezdi

ama neylersin; sarhoşun dili de sarhoş. Çömeldim, dönüp bir sağ, bir sol dizimi vurdum asfalta, doğruldum. “Ne diyorsun sen yaa?”

“Zühal’ı gebe bırakmışın eşşoğlu eşşek.” dedi. “Üzerini örtünceye kadar alnımızın derisi çatladı. İkbâl senin kızın. Dua et asil insanlarmış, vurmaya kalkmadılar seni.”

El çırparak dönmüşüm. Baktım, annemle Hülya da etrafımda. “Ben biliyordum.” dedi Hülya. “Döktür babası. Seneye dede de olursun sen.”

Hiç çaktırmamışlar bana. Ama en çok Hülya’yı takdir ediyorum. Büyük kadın. “Hayat seninle gelir hayatım.” dedi geri bükülüp alnından öptürürken. “Diş ağrın gibidir mazin. Kaçamazsın.”

Çektim aldım annemin saçından birkaç gelin teli, doladım kafama. Biz bir oynadık, bir oynadık.

SIR

Abim çok güzel resim yapardı. Ben de her küçük kardeş gibi bununla gurur duyar, etrafa hava atmak isterdim.

"Abi, şu resmi versene." derdim meselâ.

"N'apacan?" derdi.

"Hiiç. Okula götürüp arkadaşlarıma, öğretmenime göstericem."

"Siktir lan. Sen yapmışın gibi caka satacan de mi?"

Sağ olsun, günahı kadar sevmezdi beni. Gene de resim yapacağı zaman dibinden ayrılmazdım. O ciddiyeti, dudaklarının kenarından hiç eksik etmediği sıy sıy sıy ıslığı, her şarkıyı da makamıyla çalardı, gözümü alamadığım otuz ikilik sulu boya takımı, an an inanılmaz renklerle bezenen o bembeyaz resim kâğıdı.

"Oğlum bi gitsene lan."

"Yaa n'olur bakiim yaa!"

"Sırnaşık it! Ama bi koluma falan dokunursan var ya..."

Dokunmazdım. Nefes bile almazdım. Önce kara kalemle çizerdi ne çizecekse. O hâline bile razıydım ama devamı daha güzeldi. Özene bezene çizdiği resmi silgiyle silişine içim acırdı hep. İlk sildiğinde çok ağlamıştım siliyo da bana vermiyo diye. Ağlama ağlama üstüne, dayak dayak üstüne, tecrübe tecrübe üstüne, öğrenmiştim sonunda. Silmek için silmezmiş meğer. Sulu boyanın altından kalem izleri görünmesin diye silermiş.

Gene öyle yaptı o gün. Harika bir Tarkan çizdi. Zülfü alnının ortasından burnunun yanına sarkmış, dudağının üstüne dokunuyor da dokunmuyor, sırtında deri postu kolsuz, pelerininin zinciri bakla bakla imân tahtasına düşmüş, tek diz kırık, deri çizmeler... Yanında da Atıl Kurt, dili dışarıda. Of! Hadi ağlama.

"Abi yaa... Yaa n'olur, bi kerecik götüriyim yaa."

"Şımarık herif, sırnaşık it... I ıh." Küfür, dayak, ı ıh. "Lan sus!" Susamıyorum. "Oğlum tepinme, dur lan, dur!" Duramıyorum. Öyle bir içimden tutuyor; götürmem, arkadaşlara göstermem lâzım.

"Al Allah belânı versin. Al." dedi sonunda. "Ama bak, bi duyayım ben yaptım diye yalan söylediğini..."

Söylemeyecektim ki. Erkenden gittim okula. Bayrak gibiyim elimdeki resimle. Çocuğuz, hepimiz hayranız Tarkan'a, okul da bana hayran şimdi. Sabahçılar çıkıncaya kadar koyun sürüsü gibi kafa kafaya verip dolandık öyle. "Herkese gösterme." diyordu Azmi. "Çalarlar malarlar."

Sabahçılar dağıldı, biz toplandık, ben en önde yürüyorum koridorda, Tarkan'ı göğsüme yaslamışım, herkes kenara çekiliyor. Girdik sınıfa, Hülya geldi, "Bugün yanıma otursanaa." dedi iki yana sallanarak. Ye kürküm ye dünyası işte. "Ne oturcam be!" dedim.

"Pis! Zaten bok gibi olmuş." deyip döndü gitti.

Öğretmen girdiğinde Tarkan hâlâ sıramın üstündeydi ve biz hâlâ kaynaşıyorduk. "Gebertirim!" diye kükredi, durulduk. Önüm açılınca baktım, cetvelini sallaya sallaya bizim yana geliyor. Kafamı omuzlarımın arasına soktum. Bu gelişi biliyordum: Gebertme gelişi.

"Kim yaptı bunu?"

Tarkan resmine bakıyordu öğretmenimiz. Gözlerinde hayranlık. "Abim." dedim gururla.

"Çok güzel yapmış yav." dedi. "Aferin. Kirletme e mi? Yazık. Çok güzelmiş."

Sevinçten ağlayabilirdim. "Hiç kirletmem öğretmenim."

Gitti iki adım, durdu, döndü, gelip kaldırdı, kol mesafesinde uzaklaştırıp bir daha baktı. "Aynı Sezgin Burak gibi yapmış yav." dedi. "Aferin abine." Döndü gitti. Hülya bana hasetle bakıyordu. Dil çıkardım. O da gözlerini şaşı yaptı.

Akşama kadar korudum Tarkan'la Atıl Kurt'u. Teneffüse bile çıkmadım. Zaten de kimse çıkmıyordu. Herkes resmin etrafında. Baktım Hülya da bakıyor, "Sen bakmıycan kızım." dedim. "Sen bok gibi olmuş dediydin."

Tükürüp kaçtı.

Paydos zili çaldığında bile kapıya hücum etmedi kimse. Bana hücum etti. Resmi bir kere daha görmek istiyorlardı. "Çıksanıza yavrum." dedi öğretmen, baktı ki millet gönülsüz, "Gebertirim." dedi, hareketlendik. Kapıya doğru yürüyordum, "Gel bakalım." dedi bana. "Yarın ne?"

"Perşembe."

"Onu demiyorum salak." dedi. "Bir haftadır ne işliyoruz biz derslerde? Yarın Dünya Çocuk Günü. Sen şimdi git eve, abine de benim söylediğimi söyle, bize şöyle aynı büyüklükte bir resim kâğıdına ellerinin üstünde dünya tutan güzel bir çocuk çizsin, boyasın, versin sana. Lekelenmesin yalnız, al şu dosyayı, içine yerleştir. Milli Eğitim Müdürlüğü'nün afiş yarışmasına sokacağım. Ama kimseye bana resim verdiğini söyleme, sırdır, kimseye de göstermeye kalkma, gebertirim. Sır tamam mı, sır."

Ölüyordum sevincimden. Uça uça gittim eve. Tarkan'ı yemek masasının üstüne bırakıp sokağa çıktım, manyaklar gibi kurtarmalı ebelemece oynadım.

Sabah annem işe gitti, ben yanaştım abimin yamacına.

“Ne var lan?”

“Öğretmen yaptığın resmi çok beğendi.”

“Ben yaptım dedin de mi, it.”

“Demedim... Abim yaptı dedim, o da aferin abine dedi.”

“Siktir lan. Yalancı.”

Kötü başlamıştık. “Bi de dedi ki, söyle abine, ellerinin üstünde dünya tutan bi çocuk resmi yapsın.”

“Al!” dedi baş parmağını işaret parmağıyla orta parmağının arasına sokarak. “Bunu götür. Ödevini bana mı kakalıyon lan?”

“Yaa ne kakalaması yaa!”

İtti kaktı beni, ağlattı zırlattı, dövdü kovdu, sövdü saydı, kapının dışına attı. Nasıl ağlıyorum. Bir şey değil, öğretmen gebertecek. Tek çarem var; annem. O da abimi gebertir çünkü. Fırladım sokağa, daire iki sokak arkamızdaydı, ağlaya ağlaya gittim. Kadın da şaşırdı. “Ne oldu oğlum?” diyor, hıçkırmaktan anlatamıyorum. Ayran getirdi Ayten Teyze, annem öptü biraz, sakinleşince anlattım.

“Haa...” dedi annem Ayten Teyze’ye göz kırparak. “Bak sen şu abinin yaptığına. Tamam. Ben akşamleyin onu gebertirim. Üzülme. Şimdi git eve, kendi ödevini kendin yap. Çok ayıp.”

“Yaa valla...”

Gözlerini kocaman kocaman açtı. “Git dedim, gebertirim.”

Eşek gibi döndüm geri. Az daha yalvaracaktım abime, ama “Nereye kayboldun lan?” deyip daha kapının ağzında girişti. “Sokaklarda seni mi arıycaz lan!” Yalvaramadım artık. Kendim yapacaktım. Islık çalmasını biliyordum. Benim de boya takımım vardı hem. Altı renk. O ara abimin arkadaşı geldi, Ercan, erken çıktılar bunlar. Koştum, gözü gibi sakladığı dosyadan bir resim kâğıdı çektim, otuz ikilik boya takımını da aldım, gittim kuruldum yemek masasına, çizdim, sildim, boyadım, öğretmenimiz gibi kaldırıp kol mesafesinde tuttum, baktım, bayağı da olmuştu yani, sana

kalmadıydık. Öğretmen beğenecekti kesin. “Sen de abin kadar iyi yapıyomuşun.” diyecekti.

Tam vaktinde gittim okula ki arkadaşlar dosyada ne olduğunu soramasınlar. Gene de sordular tabii. “Yok bi şey.” falan diyorum esrarengiz esrarengiz, daha çok soruyorlar. Hülya üç beş adım ötemde turluyor. “Yeni resim mi getirdin?” dedi dayanamayıp. “Sana ne kızım?” dedim. “Sana neyse bana ne, ben sıçayım sen ye.” deyip kaçtı.

Sağ salim girdik sınıfa. Öğretmeni bekliyoruz. Aa, bir de baktık Ayşenur Öğretmen. O kimseyi gebertmezdi. Şımardık: “Bizim öğretmen nerdeee?”

“Yarışmaya gitti.” dedi. Sonra bana kaş göz edip yanıma geldi, dosyayı aldı, gitti sınıfın kapısına, açtı, oradan uzanan bir ele tutuşturdu, “Dooğru Milli Eğitim Müdürlüğü’ne.” dedi, kapıyı kapattı.

Teneffüste çok havam oldu gene. “Ne verdin o dosyayla?” diye soruyordu herkes. Ser verdim, sır vermedim. “Bugün günlerden ne aslanıım?” diyordum yalnızca. Hülya çatlıyordu. “Perşembe.” diye atladı ordan. “Salak!” dedim. “Salla da sümüğüne bak.” deyip gene kaçtı. Ne terbiyesiz kızdı.

İkinci derste gene şımarık şımarık bekliyorduk Ayşenur Öğretmeni ki “Gebertirim!” diye bir kükremeyle sakinledik. Dönmüştü bizimki. Ama rahattım gayet, beni gebertemezdi artık. Hiçbir zaman gebertemezdi. Nitekim baktım bana doğru geliyor, kafasını da yan yatırmış gülüyor hafiften, ben de ona gülüp el salladım.

Tepemde durdu, hâlâ gülüyordu, dosyayı gösterdi, “Oğlum...” dedi, “Ya bakmadan verseydim bunu Milli Eğitim’e?”

“İyi olmuş mu?” dedim.

“Arkadaşlarına soralım.” deyip çıkarttı benim eserimi dosyadan, kaldırdı, döndüre döndüre sormaya başladı sınıfa.

“İnsanın eli toynak gibi olur muu?”

“Haayııır!”

“Mavi suratlı insan olur muuu?”

“Haayııır!”

“Dünya sürahiye mi benzeeer?”

“Haayırr!”

“Ayaklarımız geri mi bakaaar?”

“Haayıır!”

O sordukça sordu, sınıf güldükçe güldü. En çok da Hülya gülüyordu.

“Şunu şuraya asayım.” dedi sonunda. “İndiren olursa gebertirim.” Götürdü, tahtanın üstündeki Atatürk resminin az alt çaprazına, yüksekçe bir yere astı.

O kadar kızmış ki bana, “Lan, elimde kalırsın malırsın.” deyip uzak durdu, gebertmeye dahi tenezzül etmedi.

Sene sonuna kadar orada durdu resim. Hülya gülmekten iki sefer altına işedi.

HİÇ...

Eskisi gibi değildi bir zamandır. Sokulmuyor, dokunmuyor, başını göğsüme yaslamıyor, elimi tutmuyor, yüzüme bakmıyordu. Dilimin ucuna kadar geliyordu, "Neden?" diye sorayım, alacağım cevaptan korkup rahat bırakıyordum. Gerçekten rahatlıyordu iyi mi? Üzerine alınıyor hemen insan. Ben ilgilenmedim diye rahat etmek ha? Kabullenemiyordum, elimde değil. Rahat da etmeyiversin deyip yaklaşıyordum bu sefer. Öpüyordum; tavana bakıyordu, sarılıyordum; gevşek duruyordu, elense çekerek göğsüme yapıştırıyordum başını; "Belim belim." diyordu. "Yavaş ol biraz."

Kaçıyordu benden, kayıp gidiyordu usul usul, ama böyle de olmuyordu.

Sordum soracaktım; dilimin ucuna geliyordu gene, gene korkuyor, gene rahat bırakıyordum.

Ve rahatlıyordu.

Allah kahretsin.

Rahatlıyordu.

Eve gelmelerim eve gelme gibi değildi artık. İşten dönme gibiydi. Akşam yemeklerimiz ziyafet gibi değil talan gibiydi. Bir acele bir acele. "Çay içelim mi?" demiyordu. Ben diyordum, "Canım istemiyor." deyip kafasını öteye çeviriyordu. Âşıktık biz be. Ama âşık gibi değildik kaç vakit var. Ortak gibiydik.

Olmuyordu böyle.

Sordum sonunda.

“Neden?”

İnsan, “Ne neden? Neyi soruyorsun?” falan demesini bekliyor.

“Hiç.” dedi buz gibi.

Buz kestim.

“Nasıl hiç?”

“Sözümü kesmezsen anlatacağım...” Hâlâ boş bakıyordu. “Daha yeni başladım...”

“Tamam da, sen hiç deyince...” Dudak büktü. “Tamam tamam, sustum.” dedim.

“Hiç...” diye devam etti ben susunca. “Koca bir hiç. Mesele de bu zaten. Hiç işte... Tadım, tuzum, zevkim, şevkim, mutluluğum, huzurum; hiçbir şeyim kalmadı, inanır mısın?.. Ya da kala kala hiç kaldı. Bomboşum. Her şey itici, anlamsız, amaçsız geliyor artık. Kopmak istiyorum, uzaklaşmak istiyorum, ama her şey etrafımda dönüyor gene, kaçmaya çalışıyorum, yapışıyor her şey. Bunalıyorum... Nefret...” Durdu, yutkundu, baktı bana, sonra kafasını önüne eğdi. “... ediyorum.” dedi. “Her şeyden. Bu kadar. Başka söyleyeceğim yok.”

Her şey!

Bu çok geniş bir kavramdı. Beni, aşkımı, varlığına duyduğum ölümcül ihtiyacımı, eşşed-i muhabbetimi içine alacak kadar geniş.

Her şeyden nefret ediyormuş. Her şeyden...

Ahh!

“Sormaz olaydım!” diye dövünüyordum içimden. “Bitti!” diye dövünüyordum. “Sordum ve bitti... Dilim kopaydı, nefesim kesileydi, çenem tutulaydı, ölüm çıkaydı!”

Kalktı birden, yanıma gelip oturdu, elimi de tuttu bir güzel. Şimdi doğrudan gözlerime bakıyordu. Bakabiliyordu. Çünkü rahatlamıştı. Bitirmişti. Bense tavana bakmak istiyordum. "Senin kabahatin değil." dedi. "Âşık olan sendin. Uyardım, bende aşk yok dedim defalarca, bir gün o da olur diye üstüme geldin. Olmadı işte bak. Üzülme. O zaman ben de üzülürüm."

Kimin lâfıydı o?

İki insan ayrılırken şefkatli konuşan taraf, âşık olmayan tarafmış. Ne kadar doğru geliyordu şimdi. Az daha şefkat gösterdi bana, az daha sevdi okşadı elimi, sonra doğruldu. "Gideyim ben." dedi. "Ama sakın üzülmek yok ha! Anlaştık mı?"

"Anlaştık." dedim.

O gitti her şeyimi alıp.

Ben, kalan hiç'le kaldım.

AZMİN ZAFERİ

Bir haftadır sigarayı bırakmaya çalışıyordum ve Hülya bir haftadır bana cân-ı gönülden destek oluyordu.

Geriye kaykılmış, bir eli de göbeğinin üstünde, yarım saatten beri çıkarttığı dumanlarla halka yapıyordu meselâ.

"Şu meret de kahveyle ne gidiyo be!" dedi. Bu gözüme soka soka yaktığı üçüncü sigarasıydı.

"Belli oluyo." diye hırladım.

Ağzını şapırdattı.

"Sen iyi dayanıyon maşallah. Çok güzel bi şey bu yaa, nası dayanıyon hayret ediyom yani." Kaldırıp yeni yaktığını seyretmeye başladı. Bana gösteriyordu tabii; seyrettiğinden değil. "İyi irade var sende ha!"

"Dört." diye saydım içimden. "Eh işte... Azmedince oluyo..." Dudaklarımı yalamışım.

"Kaç gün oldu şimdi senin?"

Gözüm o sigaradaydı.

"Ne kaç gün?"

Araba sileceği gibi bir sağa bir sola çektirdi havada.

“Sigarayı bırakalı diyorum. Kaç gün oldu?”

Bir sağa bir sola baktım, sonra toparlanıp silkindim. “Sorma işte.” dedim. “Biliyosun, bırakmasına bırakırım ama bahsine dayanamam.”

“Neyin?”

“Sig... Yaa bi git başımdan yaa. Güya destek olacan.”

“Ne olacam be!” Burnundan püskürttüğü duman, kafasına diktiği fincanın iki yanından nazlı nazlı tırmanıyordu. “Bırakıyosan kendine bırakıyon; bana mı bırakıyon?” Fincanı koydu sehpaya, “Oooh...” dedi, “Kahveyle de ne gidiyo biliyon mu?”

“Demin de dediydin.” dedim. “Hem olmuyo ama böyle. Ayıp oluyo. Tamam, desteğinden geçtik de, bari tersime tersime şey yapma.”

“Hiç de bile...” dedi. “Ben keyif aldığım bi şeyi keyif aldığım şekilde yapıyom. Senle ne alâkası var?”

Spagat çekip yayıldı halıya, sigarasını dudağının kenarına sıkıştırdı, geri sola bükülüp amuda kalktı, “Bak...” dedi, “Tersine dedin de... Sen amutta içebiliyon mu meselâ?” Saçları yüzünün iki yanından halıya dökülüyor, her telinin arasından ayrı bir duman sızıyordu.

“Kızım, evi yakacaksın yaa... Anladık, içmemi istiyosun.”

“Hiiç bahane arama... Yiyosa bırak, yemiyosa beni karıştırma.” Ayaklarının üstüne indi, koltuğumun yanından yan perende ile geçip doğruldu. “Kahve getiriyim mi sana?”

Getir derdim de, sigarasız kahvenin ne mânâsı vardı? “Yok yok.” dedim. “Canım istemiyo.”

Hin hin bakıp sırıttı. “Eşşek gibi istiyon da, sigara olmayınca içesin gelmiyo de mi? Biliyom ben.”

“Ver lan. İçecem.” deyip atıldım aldım elinden sigarasını.

“Hah şöyle.” dedi. “Erkek ol.”

Tam ilk nefesimi çekeceğim, telefonum çalmaya başladı. Dalgınlığımdan faydalanıp sigarayı geri aldı. “Cem arıyo.” dedi.

“Okuma yazmamız var.” dedim. Cem de arayacak zamanı bulduydu yani. Tam günahın havasına girmişiz... Tek elimle sehpanın üstündeki paketten sigara çıkarmaya çalışırken “N’aber Cem?” dedim.

“Abim... Sigara içmiyoz de mi?”

Elimi paketten çektim.

“Yok canım. İçer miyim?”

“Senin iradene güveniyoruz bak. Hülya Ablam da yardım ediyodur zaten.”

Hülya az önce cebelleştiğim paketten bir sigara çıkarmış, uzatıp uzatıp çekiyordu. “Tabii...” dedim. “Ne demezsin...”

“Aslan abim benim. Bak, dur, Bijen de çok sevindi. Onu veriyom.”

“Canım, ekselansım, abim, bi tanem? İçmiyosun sakın di mi?”

Hülya deminki uzatıp uzatıp çektiğini yakmış, şimdi de filtresini dudağıma sokuşturuyordu. Kaç yıllık karın. Nasıl kıracaksın? Kaptım, çektim bir nefes. Sonra bir daha, bir daha. Ohh!

“Yaa içmiyorum da...” dedim, “Demin şaka yaptım. Hülya hiç yardımcı olmuyo yani.”

“Aa, inanmaam! Asıl şimdi şaka yapıyosun.”

Hıı. Gel de gör.

YAPIŞMAYIN ÇOCUKLARA

"Uyumaya kalkma, dalacak gibi olursan avucunun içine iğne falan batır. Rezil olursun, söyleyeyim." diye tembihleye tembihleye bir hâl oldu Hülya. "Tamam tamam, biliyoruz." deyip bindim otobüse, koltuğuma yerleştim, araba yürüdü. Uyumamam lâzımdı. Zihnimi meşgûl edeyim dedim. En çok neye takmışım ben?

Çocukluğuma.

Annemle babama.

Ne zaman hafif şiddette kavga etseler, beni mal gibi alıp karyolaya taşırlardı. Küçüğüm, şirinim ya, yatırırlardı aralarına, sınır çizilmiş olurdu böylece, bir o severdi bir öbürü, bir şu öperdi bir bu. Elleri üzerimde birbirine dokunup; önce yanmış gibi kaçılıp sonra kazaraymış gibi yeniden dokunup bu sefer daha yavaş uzaklaşıp en sonra bir kere daha dokunup fakat artık uzaklaşmayıp bir iyi kenetlenip masum bedenimin bu ikisini barıştırdığı âna kadar. Sevilmek, öpülmek, bicik bicik edilmek iyiydi de masum bedenim kıpırdamadan yatmak zorundaydı operasyon boyunca. Bu kötüydü.

Ne zaman orta şiddette kavga etseler, beni gene yatağımdan kaldırıp karyolaya taşır, fakat bu defa araya yatırmazlardı. Bir biri alıp ötekine de götünü dönüp üstüme çullanırdı, bir öbürü çekip

alıp diğerine götünü dönüp üzerime çullanırdı. Annemin yumuşak, tüysüz ve soğanla karışık sabun kokan etli butlu kollarından babamın sert, kıllı ve sigarayla karışık ter kokan kemikli kollarına gider gelirdim barıştıkları âna kadar. Ben hep kıpırdamadan yatmak zorundaydım. Mal gibi.

Ve ne zaman çok şiddetli kavga etseler, beni gene mal gibi alıp taşırlardı, ama bu sefer bir tek karolaya değil. Bir bakardın salondaki çekyattayım, bir bakardın yatak odasındaki karyolada. Babamla çekyattayım diyelim; ne ilgi var ne alâka. Yatardı öyle sırtüstü, kolunun birini de başının altına alırdı, sessiz sessiz beklerdi. Bana kıpırdamak zaten yasak. Annem gelirdi sonra, babama hiçbir şey demeden malı alıp karyolaya taşır, yanına uzatır, farklı olarak bana dönüp kolunu üstüme kor, uyuyormuş gibi yapardı. Sonra tekrar babam ve çekyat, sonra tekrar annem ve karyola. Gider gelirdim elden ele.

Daha aklım ermiyordu. Ne zaman babaannemgil gelip beni tatile götürdü de ben çocukları bir ay başıboş bıraktım, küt diye boşandı bunlar, aklım eriverdi. İki şey birbirine yapışıncaya kadar kıpırdamadan duran şey neyse oydum ben. Uhu.

"Oh bee!" dediydim ilk günlerde. "Ne güzel işte. Kendi yatağımda yatçam, istediğim kadar kımıldıycam."

Ama yanılıyordum.

Boşandıklarının onuncu günü falandı, annem paldır küldür daldı odama, mal gibi sırtladı gene, "Babam mı geldi?" diye sordum, cevap vermedi, karyolaya taşıdı beni, attı duvar tarafına, "Kıpırdamadan yat." dedi, üstümü de sıkı sıkı örtüp kenarlarımı bastırdı.

Yattım bir müddet. Ne seven var, ne öpen, ne kolunu üstüme atan, ne barışan. Yat yat bunalmışım; yorganı biraz açayım dedim.

"Şşt... Kıpırdamaaa!"

İyi de, iş bitince yatağımıza gitmiycek miydik biz?

Uykum da kaçmış; kıpırdamamaya yoğunlaşıyorum çünkü, mumya gibi yatıyorum. Yastık başımı, yatak sırtımı acıtıyor. Yan döneyim dedim...

"Şşt. Bak kızarım. Kıpırdama dedim."

Çaresiz, bekledim ki uykuya dalsın kadın. Babamla barıştırmayı başaramamışım, uykuyla barıştırayım bari, bir işe yarayayım. Bitişme yerindeki zamk gibi hareketsiz yattım. Da ne kadar?.. Terliyorum, kaşınıyorum, oram buram acıyor, ötem berim yanıyor. Bir uyusa, kıpırdayacağım azıcık. Seslendim, mışıldadı. Hah, uyumuş demek... Hemen teptim yorganı...

"Bak valla şimdi haa. Kemiklerini kırarım senin. Yat."

Yattım, annem de üstümü örttü sıkı sıkı, yorganın duvar tarafını katlayıp altıma soktu, kenarlarımı teyelledi. Ağlayacağım, korkumdan ağlayamıyorum. Ya kıpırdarsam?

Arada dalıyorum galiba, pek emin değilim, uykuda hareket eder insan. "Kime diyoruuum!" diye bağırarak uyandırıryor annem. Bazen kulağımı çekerek, bazen kıçımı çimdikleyerek, bazen hafifçe yanağıma vurarak.

Deli midir nedir. "Yaa nası yatçam ben yaa?"

"Kıpırdamadan yatacaksın. Sus!"

Sustum, kıpırdamadım, terledim, yandım, acıdım, mahvoldum, bittim. Leş gibi çıktım yataktan sabah. Terim de nasıl kötü kokuyor. Akşama kadar uyukladım okulda. Öğretmen, "Beşik mi salladın oğlum?" dedi dürtüp dürtüp. "Kalk, kıpırda biraz." Ben dua ediyordum; "İnşallah annem bu gece beni karyolaya götürmez."

Ama götürdü.

O gece, ertesi gece ve sonraki geceler.

Her gece. Ben ilkokul dördü bitirip sünnet oluncaya kadar, aralıksız.

İnsan her derde alışıyor. Ben de alıştım. Ceset gibi yatabiliyordum artık. Ağzıma ayna tutmasan öldüm sanırsın; öyle bir uzmanlaşmışım. Nefes alırken bile hafif hafif alıyorum ki göğsüm inip kalkmasın, kıpırdamayayım.

Kendi yatağıma ricat ettikten sonra bazı geceler kendimi "Kıpırdamaa!" diye bağırarak uyandırmaya başladım. O da uykuda kıpırdadığımdan değil. Rüyamda yatmışım uyuyormuşum meselâ, annem de yanımda yatıyormuş, kıpırdıyormuş falan, ben de ona bağırıyormuşum.

Annemle babamın evliliklerini yapıştıramamıştım ben, ama o ikisi yapışmıştı bana. Hülya'nın, evliliğimizin birinci haftası dolmadan "Manyak mıdır nedir?" deyip tası tarağı topladığı gibi evi terk etmesini anlayabiliyordum. İnsan tazecik eşine; "Kıpırdama, kemiklerini kırarım." diye bağırır mı? Sonradan yalvardım yakardım, çocukluğumu anlattım da anladı sağ olsun. Odaları ayırdık, birbirimizin koynunda yatmaktan vazgeçip odalarımızın koynuna attık kendimizi. Onlar kıpırdamıyor çünkü.

Ve buyur... Otuz sene olmuş evleneli, hâlâ komşuyuz.

Çocukları evlilik bağının tutkalı niyetine kullanmaya kalkan anne babalar, çocuklarını da kendi zindanlarına attıklarını göremiyorlar galiba.

Çocuk gıdığıyla yürüyen evlilik, yok evliliktir. Veya şöyle söyleyeyim; yürüyüp giden bir evlilik falan değildir o. Çocuğun çocukluğudur yürüp giden.

Ne hâliniz varsa görün kardeşim; karıştırmayın çocukları. Yapışmayın.

"Ne baarıyon yaa?"

Uyandım. Yanımdaki koltukta oturan adam kafayı yerleştirecekmiş gibi bakıyordu bana.

"Efendim?" dedim. Yediğim haltı biliyordum. Uyumamalıydım ben.

Adam üstüme hömerdi: "Sana mı soracaaz kıpırdayıp kıpırdamayacaamızı?"

AHLÂKSIZLIĞIN AHLÂKI

Annem genç kızlığında hep Almanca filmler seyrettiği ve bize anlatırken aralara Almanca kelimeler sokuşturduğu için bu dili öğrenmeyi çok isterdim. İnternet yok ki o zaman şıkır şıkır yaz, hangi lâf ne anlama geliyormuş öğren. Tek internetimiz Sabiş. Annem.

"Anne 'wohin gehts du' ne demek?"

"Ne biliyim oğlum. Kılark Geybıl öyle diyordu."

Hadi buyur.

Lise ikiye geçtiğim sene karşıma Almanca çıkınca dünyalar benim oldu. Şansa bak; müfredat o sene değişmişti hem de.

Ve gene şansa bak, o cânım ders cuma öğleden sonraya blok olarak konmuştu. Okuldan kaçmayı en sevdiğimiz gün ve saatlere.

Daha da şansa bak; hocamız Nazi Almanyası'ndan çıkmış gelmiş gibiydi. Allah ona göre yaratmış dersin, her tarafı düzdü adamın. Kafası düz, alnı düz, alnından burnu uzamış dümdüz, gözlükleri hem köşeli hem düz, çenesi düz, takım elbisesi jilet kadar düz, ayakkabıları düz, disiplini, dersine sadakati düzden de düz.

Türk, ama Alman'dan Alman..

Fena sıkardı bizi. İlk dersi pas geçmişti sadece; onun haricinde üç ayrı ders saatinden oluşan her blok derse yazılı sınavla başlar, kâğıtları toplar toplamaz sözlüye geçer, elinden düşürmediği

dümdüz not defterine habire sıfırlar birler döşeyip adamakıllı canımızı aldıktan sonra ders anlatmaya başlardı. Bunalırdık. Geçmiştik sıfırından birinden, nefes alamaz gibi olurduk.

Yeni yeni tüyümüz bitiyor, kültürleniyor, "Auschwitz mi lan burası?" diyorduk.

Bir de tuhaf bir fışırtısı vardı ki hocanın; artık burnu tıkalıydı da ondan mı, bilemiyorduk. Bize daha çok tikmiş gibi geliyordu. O düz burunda tıkanacak bir viraj veya kavşak yoktu sanki.

Kimse taklidini yapamıyordu çıkarttığı fışırtının. Bir yapan olsa, hemen yapıştıracaktık lâkabı: "Fış" meselâ. Veya "Fürt." Ne bileyim; cırp, pırt, neyse...

Ama olmuyordu. Taklidi mümkün değildi.

Derken Schweppes reklamları girdi hayatımıza. Siyah beyaz televizyonda, renginin sarı olduğunu grisinin tonundan anladığımız o efsanevi içecek. Önce buğulanmış bir şişe geliyor ekrana, bir kıllı el yaklaşıyor sonra, açacağı dayıyor ağzına, kanırtıp açıyor... Ve bir ses çıkıyor... Bu sesi bir yerden tanıyoruz hepimiz.

Evreka!

Bizim Almancacı'nın burnundan çıkan ses lan bu!

Bu... İşte bu!

"Şıveps olsun lan bunun adı."

"Anaa... Valla lan! Aynısı ha!"

Vaftiz ettikten sonra biraz daha sevimli gelmeye başlamıştı hocamız doğrusu, ama o yılmıyordu. İllâ ki sevimsiz görünecek. Perişan ediyordu okulu. Tozu dumana katıyor, azıcık bilene bildiğini, birazcık sevene sevdiğini unutturuyor, bendeki Almanca hevesini hiç sorma zaten; kuş olmuş uçmuş. Bütün hevesleri, iyi

niyetleri, saygı ve hürmeti yüksek fırınlara doldurup cayır cayır yakıyordu Şıveps.

"E pes!" dedik sonunda ve Alparslan sinirlenip; "Başlarım lan Şıvepsine de Almancasına da!" der demez atıldık dört bucaktan: "Ben de ta..."

Cuma öğleden sonralarını hürriyete tahsis etmiş olduk böylece.

Tek Alparslan'la ben değil. Hepimiz, kızlı erkekli, bütün sınıf.

"Heh heh heh..." diyorduk. "Bi girecek sınıfa; bomboş. Otursun kendi kendine yazılı yapsın Allah'ın Şıveps'i."

Bazı bazı kızlarla Petek Pastanesi'ne takılıyorduk bir iki saat. Ama çoğunlukla kızları satıp İdmanyurdu lokaline gidiyorduk; King, Maça Kızı falan oynamaya. Satarsan satarlar; bizi satanlar da oluyordu. Onlar Zafer Sineması'nda alıyorlardı soluğu. Biz de gerekirse kendimizi satıp soluğu orda alırdık almasına ama kaç haftadır aynı filmler dönüp duruyordu. Seyret seyret, tat vermiyordu bir yerden sonra.

Bir hafta, iki hafta, üç hafta derken, dördüncü haftanın başında, pazartesi sabahı İstiklâl Marşı sırasında geldi girdi bizim sınıfın sırasına Şıveps. "Sizi gittiğiniz yerde bizzat yakalayacağım ve disipline vereceğim." dedi fışır fışır. İstese "Dersi boykot ediyorlar." diye yakalatmadan da verebilirdi idareye ama, dedik ya, Alman makinesi gibi adam, illâ suçüstü yapacak.

"Suçüstü yapacak lan bu. İdmanyurduna gitmesek mi ki biraz?"

"Yapar mı yapar." dedi Alparslan. "Gitmeyelim bence de."

"Petek Pastanesi'ni zaten biliyodur." dedi Oduncu. "Oraya hiç gidemeyiz."

Aldı bizi bir düşünce.

"Hadi hoop. Hoca hazırol dedi arkadaşlar."

Kooorkmaa Söönmeezz...

O cuma, kızları gene sattıktan sonra kalanları da güzelce satıp Zafer Sineması'na gittik çaresiz. Sermet Serdengeçti'nin "Beş Tavuk Bir Horoz", "Yok Devenin Başı" ve "Tokmak Nuri" filmleri oynuyordu söylemesi ayıp. Seksen sefer seyretmişizdir, ama başka sığınağımız yok. Devamlı olduğu için karanlıkta girip oturuyorsun, ancak üçüncüsü de bitince yanıyor ışıklar.

"Yok Devenin Başı"nda Sevda Karaca'yla, "Tokmak Nuri"de Nevin Nuray'la, "Beş Tavuk Bir Horoz"da Mine Mutlu'yla paylaşıyordu başrolleri sanatçımız. Ve çok fena paylaşıyordu. Ne yapalım; ahlar ohlar içinde bir kere daha seyrettik.

Işıklar yanınca "Hadi çıkalım." dedim ben.

"Çıkıp da nereye gideceksiniz oğlum?" dedi Oduncu. "Oturun, bi tur daha dönelim işte." Sanat filmleri on beşer dakika sürüyordu o yıllarda.

"Eh madem." deyip oturdum ben, ama Alparslan oturmadı. "Gelin gelin!" deyip duruyordu.

"Nooldu lan?"

"Lan gelin işte. Sormayın. Yürüyün. Işıklar sönmeden. Çabuk."

Sürü sepet takıldık peşine. Birkaç sıra indik, "Şöyle geçelim arkadaşlar." dedi. Sanıyoruz ki daha manzaralı bir yere getirdi bizi. Zaten bütün sinema boş. Bizim gibi birkaç sapık daha sağda solda. Buyur edildiğimiz sıraya geçerken çaktık vaziyeti. Boş koltukların en ortasındakinde Şıveps oturuyordu. Bir sırıtmışız.

"Meraba hocaaam."

Bir kasa Şıveps açılmış gibi bir ses çıktı.

Oduncu “Az müsaade.” deyip dizini çektirdi buna, geçti sağına oturdu. Alparslan soluna yerleşirken ben tam arkasındaki boş koltuğa mevzilendim, Kılıç da tam önündekine. Sohbet ettik biraz.

Daha “Ah Deme Oh De” falan var dedik, siz “Ah Ne Adem Dilli Badem”i seyrettiniz miydi dedik, “Şipşak Basarım” da çok güzel filimdir dedik, “Yumurtanın Sarısı”na sekiz milimlik de koyuyolar falan dedik, bayağı bir kaynaştık hocamızla. Kısa da bir pazarlık yaptık en nihayet.

“Beş’ten fazla vermem kimseye.” dedi.

“Olsun.” dedik. “Beş olsun, bizim olsun.”

“Bari ara sıra görünün de ders yapmadan sınıf geçirdiye çıkmasın adım.”

“Siz de çok şey istiyosunuz ama.”

“Tamam tamam. Ne hâliniz varsa görün. Yeter ki bu aramızda kalsın.”

Kimse anlamadı işin içindeki hikmeti. Biz Beş-A şubesi, tek bir cuma bile okula uğramadan çatır çatır geçtik sınıfımızı, ama ser verdik sır vermedik; ahlâksızlığın da bir ahlâkı vardır.

Öbür şubeler çatır çatır çatladı.

10 MART 2050, PERŞEMBE

Bir gün deli gibi çalıyor kapı.

"Yapıştı gene birinin parmağı zile." dedi annem. "Koş, aç çabuk."

Normalde "Kim o?" demeden açmazdım ama o kadar hızlı koşmuşum ki açıverdim. Karşımda ağzı burnu birbirine geçmiş, oyuk göz çukurları kızarmış, akmış, kapkara, korkunç bir adam duruyordu. Kapıyı suratına çarptığım gibi bağıra bağıra kaçtım annemin yanına.

"Ne bağırıyorsun?" dedi. "Kimmiş gelen?"

"Çok korkunç!"

"Kimmiş diyorum oğlum? Söylesene. Ne korkuncu?" Kalktı, kapıya yürümeye başladı. "Noolur açma!" deyip eteğine yapıştım. Namaz etekliğiydi; lastiği sününce uzun donu göründü. "Bırak ulan." dedi. "Ne korkuyorsun?" Yürüdü gitti. Ben duvardan duvara vuruyorum kendimi. O adam anneme bir şey yapacak, sonra da beni kesecek. Balkondan atlamayı düşündüm; anahtarı evde unuttuğu zamanlarda alttan kaldırırdı beni, ben basıp çıkardım. Gittim sarktım, yukarıdan bakınca olmuyor, ondan da korktum, sobanın arkasına sindim.

Sindim de, bir iki dakika sonra annem, "Gel amca, buyur. Geç ısın şu sobanın başında." deyip elinden tutarak getirip oturtmasın mı o korkunç adamı yanıma? "Ben şimdi bir çorba ısıtırım sana."

deyip çıkıp gitmesin mi ondan sonra da? Beni baş başa bırakmasın mı o körle? Kör bana kör kör bakıp hışırdamasın mı?

"Senin adın ne?"

Beni bir hıçkırık tutmasın mı?

Annem, "Karnı açmış, bize düşmüş yolu. Ne güzel." dedi adamı doyurup yolcu ettikten sonra. "Niye korktun o kadar? İhtiyar bir adam işte oğlum. Ne var korkacak?"

"Korkmadım ki." dedim.

"Bakma." dedi. "Gör."

"Nası yaa?" dedim.

"Bakmak başka, görmek başka." dedi. "Ben ne gördüm o adamcağızda bil?"

"Ne gördün?"

"Hızır Aleyhisselâm."

"Yaa git yaa." dedim. Olaya daha bilimsel yaklaşıyordum. "Hızır öyle olmaz bi kere."

Güldü.

"Nasıl olur?"

"Beyaz sakallıı, beyaz entariliii, nur yüzlüüü."

Gene gülüp koynundan para çıkardı, "Hadi giy paltonu, bi bilet çek şansına." deyip tutuşturdu elime.

Ben de heves ederdim bilet almaya ama "Bize çıkmaz." derdi o güne kadar hep. Bu ilk biletimizdi.

Taysuk'un büfesine giderken bakmadan görmeye çalıştım yolda. Birinde kaldırıma yan basıp ayağımı burktum, birinde de elektrik direğine burnumu çarptım. Olmuyordu işte. Bakmak neyse görmek de oydu. Ama bileti bakmadan çektim ki uğuru kaçmasın.

Getirip verirken sordum:

"Hani bize çıkmazdı anne?"

"Bu sefer çıkacak." dedi.

"Ne biliyosun?"

"Hızır geldi dedik ya oğlum. Kesin çıkacak."

Ve çıktı. Büyük ikramiye yüz bin liraydı; on bin lirası bize vurdu. Kışın idare ederdik de yazın bozulmasın diye komşuların buzdolabına taşırdık artan yemeklerimizi. Gitti bir buzdolabı aldı o parayla annem, bir çamaşır makinesi aldı, bir elektrik süpürgesi, bir ütü, dört koltuk, bir yemek masası; kalan yedi yüz lirasını da fakirlere dağıttı.

"Ben dedim sana Hızır diye."

"Yaa nası bildin gene yaa?"

"Bilirim ben."

Bilirdi evet. Kafadan. Ölçüp biçmeden, düşünüp etmeden, saniye geçirmeden. Bileceği varsa hiç şansın yoktu. Keyfi yerindeyse sokulup sınardım sık sık.

"Mart'ın 10'u... 2050... Ne gün?"

"Perşembe."

"Yaa nası biliyosun yaa?" derdim sanki bildiğini bilirmişim gibi.

"Bilirim ben."

"Pekiii... 2014'ün 20 Eylül'ü?"

"Cumartesi."

"Gene bildin di mi?"

"İnanmazsan otur hesapla."

“Valla hesaplıycam.” dedim.

Sarı defterimi açtım, başladım üstten aşağı yazmaya:

22 Şubat 1970, Pazar

23 Şubat 1970, Pazartesi,

24 Şubat 1970, Salı

31 Şubat’ta sıkılıp bıraktım sonra devam ederim diye.

Seneler içinde o kadar çok şey oldu ki bildiği. Hukuk fakültesini kazandığım gün oturmuş ağlıyordu pencereden bakarak. Gurbete gideceğim diye ağlıyor sandım. Sarıldım, öptüm, “Yahu Ankara şurdan şurası.” dedim. “Gelirim her hafta sonu. Ağlama.”

“Ona ağlamıyorum.” dedi.

“Neye ağlıyorsun?”

“Boş yere gidiyorsun da ona ağlıyorum. Bitmeyecek o okul.”

Beni dolduruşa getiriyor sandım. “Öyle bi bitecek ki!”

Bitmedi.

Önce ikinci sınıfta bıraktım, seneler sonra afla dönüp üçüncü sınıfa geçtim, bir daha bıraktım.

Neleri bildiğini anlatsam ansiklopedi olur.

Anlatmayacağım.

Mücver hariç.

Hastanede yatıyordu. Ben de sık sık ziyaretine gidip öpüyor, kokluyordum. “Bu son yatışım.” demişti. “Başlatma perhizinden. Ağız tadıyla ölelim.” Hiç istemiyordum bilmesini ama bileceğini

biliyordum için için. Doktor neyi yasakladıysa onu taşıyordum yesin diye. Mücverle çilek istedi birinde. Mücverden nefret ederdim; kokusuna bile dayanamazdım. Ne Şam'ın şekeri, ne arabın yüzü, Hülya'ya söylemeyi unutmuşum; hastanenin yoluna düştüğümde hatırladım. Mücver satan bir yer yok ki; yüklendim çileği, gittim.

"Getirmeyeceğini biliyordum." dedi.

"Valla getirecektim de... Telaştan... Ama yarın söz bak. Bu akşam güzel güzel yapar Hülya, dolapta da soğuturuz mis gibi."

"Yorma kızı." dedi. "Yarın yok."

"Yok artık..." diye şakaya vurdum. "Öleceğini de bileydin bari."

"Hemen değil." dedi. "Yavaş yavaş."

Ertesi gün mücver kabıyla gittiğimde "Komaya girdi." dediler kapıda. "Şuurunu kaybetti."

Kap elimden düşmüş. Filmlerdeki gibi; her yer mücver.

Üç gün sonra verdi son nefesini. Yavaş yavaş...

Sonraki on dört sene de mücver girmedi bizim eve. Ne hikmetse dün mücver yapacağı tutmuş Hülya'nın. "Siftah senden bereketi Allah'tan diye espri yapıp Sabiş'in hatırına yiyecektim; gözüm saatimin takvimine gidince esprim boğazımda kaldı.

"Cumartesi..." dediydi, 20 Eylül 2014'ü attığım o 22 Şubat 1970 günü. "İnamazsan otur hesapla." Oturup sessiz sessiz yedim hayatımın ilk mücverini. Güzelmiş.

İlk mücverimi yiyeceğim günü sormuşum meğer.

Bilgisayarda baktım 10 Mart 2050'ye. Perşembeymiş. Onu da bilmiş.

Göremeyeceğimi biliyorum ama merak ediyorum şimdi; orada ne gördü?

HACILAR GÖTÜRSÜN

Ev sahibimizdi Hacı Mustafa. Mahallede çok mübarek bir havası vardı. Ben bembeyaz sakalına bağlardım, komşu amcalar teyzeler nefesine.

"Ayol!" derdi teyzeler. "Bi okuyomuş..."

Amcalar da; "Besmelesiz adım atmaz, aptessiz nefes almazmış." derlerdi. "Okuycak tabii o kadar."

Annem "Hacılar götürsün inşallah." der dururdu.

Bu lâfı iyi bir şey sanırdım ben başlarda. Yeni bir söz öğrenen her çocuk gibi yerli yersiz kullanmayı da iyi bir halt. "Hacılar götürsün!" gibi bir bedduayı bir ilkokul çocuğu olarak akranlarımdan seneler önce öğrendimse bunu Hacı Mustafa'ya borçluyumdur.

Ben çok korkardım; hem de acayip korkunç bulurdum ama efsane gibiydi Hacı Mustafa; herkes saygı gösterirdi. Bardakçı Camiinin imaını bile, bu kapıdan girmeden başlatmazmış namazı. "Allah'ın gücüne gider. Hacı Mustafa da gelsin, başlarız." dermiş namaz bekler mi deyip huzursuzlananlara. Öyle anlatırlardı.

Yedi mahallede nâmı vardı Hacı'nın. Gözünde it dirseği çıkan koşar buna gelir okutur, çocuğu kabakulak olan soluğu bizim üst katta alırdı. Hacılar hocalar eksik olmazdı apartmandan. Kara,

sütlükahve, hâki çarşaflı teyzeler, düz, dantelli, beyaz, yeşil takkeli amcalar eksik olmazdı. Üç aylarda gürül gürül mukabeleler, hatimler, kandillerde güldür güldür mevlidler, ilahiler dökülürdü üstümüze yukarı kattan. Bir kalabalık olurdu ki.

Kimse de eli boş gelmezdi ha. Sepet sepet yumurta, teneke teneke peynir, çuval çuval şeker, ceviz, kestane taşır dururlardı yukarıya.

"İnsan komşu hatırı sayar, şu kadıncağız da dul, oğlu da var, bir tarafı şişmesin der de iki lokma bi şey gönderir." derdi annem. "Hacıymış." diye de eklerdi ondan sonra. "Hacılar götürsün. Ne eli sıkı adam ayol!"

Bana soba küreğinin üstünde yakılıp gezdirilen üzerlik kokusundan fenalıklar gelirdi. "Üzerlikler götürsün." derdim.

Kurban'da da eli sıkıydı Hacı'nın. Kendisine, oğluna, torununa, karısına, gelinine birer koç keserdi her bayram, bir hafta tepemizde satırla et doğrardı güm güm, sıyıralım diye kemik bile göndermezdi bize. Şerife Abla, Hacı'nın gelini, kaçırabilirse ara sıra bir çanak kuyruk yağı falan getirirdi "Yemeğe koyarsınız." diyerek. "Kıyma da çektirdi moskof ama her gün ölçüyo Sabiha Abla. Onu getiremiyom." derdi.

"Moskof ne demek anne?"

"Her lâfa karışma sen. Çık bahçede Necla'yla oyna."

"Ne oyniyim Necla'yla ben? O kız hem."

"Çık dedim ulan."

Neclalar götürsün!

Koca mahallede topu topu üç evin televizyonu vardı; biri Hacı'da. Karlama yapmasın diye antenler apartman boyundan daha yüksek, Elmadağ kadar.

“Herkes çağırıyo da bi siz çağırmıyosunuz Şerife.” derdi annem. “Aşkolsun. Yedik mi ayol televizyonunuzu?”

“Ben olsam çağırmam mı Sabiha Abla?” derdi kadıncağız. “Hacı’yı biliyon.”

Öğrenmişim artık adamın huyunu; “Çok eli sıkı, de mi anne?” derdim ben.

“Sen karışma ulan her lâfa. Çık bahçeye.”

Ona gittik buna gittik de bir Hacı Mustafagile gidemediydik, içime dert olduydu. Eve girerken görmüştüm çünkü; onların televizyonu beyazdı. Bembeyaz. Sanki başka gösterecekmiş gibi gelirdi bana. Şükran Teyzelerinki kapkahverengiydi misâl.

“Hacı Amcagil niye çağırmıyo bizi anne?”

“Çağırmazsa çağırmasın geberesiceler. Şükran Teyzengil çağırıyo ya. Onlardaki de televizyon oğlum.”

“Ama Hacı Amcanınki beyaz.”

Tatlı Cadı, Bonanza, İtalya’dan Müzik, Reklamlar, Güne Bakış, İstiklâl Marşı; hiç fark etmiyordu. Mahallecek doluşuyorduk Şükran Teyzelere, gözümüzü ayırmadan seyrediyorduk. Şükran Teyze çay getirmeye mutfağa gittiğinde soruyordu hep: “Ne reklamı çıktı?” Zaten bir tek reklamlarda çay getiriyordu.

“Eti Eti Eti...” diyordu bütün mahalle.

Veya “Oralet...”

Reklamına göre.

Bir tek Vogue külotlu çoraplarının reklamı çıktığında sessizlik çöküyordu. Amcalar hınzır hınzır susuyor, teyzeler kıs kıs gülüyorlardı. O zaman, “Gene mi kaçırdım ay?” diyordu Şükran Teyze.

Kaçırdığı şuydu:

Ekranın sol üst köşesinden usulca giren bir kadın ayağı, parmaklar yukarı kalkık, yavaş yavaş sağ alt köşeye doğru uzayıp gidiyor; uzadıkça bir baldır, derken bir diz giriyor görüntüye. Sonra o kadının elleri. Sever gibi sıvazlamaya başlıyor çorabı. Bir aşağı bir yukarı. "Lastikle uğraşmayın..." diyordu bir kadın sesi. Sonra da: "Vogue külotlu çorapları." Bu kadar. Biz "Vok" anlıyorduk. Komiğimize gidiyordu; "Bok gibi." diyorduk. Kikirdiyorduk.

"Şşt. Terbiyesizlik etmeyin oğluum."

Susuyorduk.

Hacı Mustafa aylar sonra çağırdı bizi televizyon seyretmeye. Daha doğrusu Rahmi Abi çağırdı; Hacı Mustafa'nın oğlu. Cumartesi üstelik. Hem Tatlı Cadı var o gece, hem kovboy filmi, hem İtalya'dan Müzik. Annem süslendi püslendi, beni temiz temiz giydirdi, ayaklarıma da beyaz çoraplarımı geçirdi; "Terliksiz basmayacaksın." dedi. "Bu çorapların altı bi sararsın..."

Hiç acelemiz yokmuş gibi Tatlı Cadı'ya beş dakika kala çıktık üst kata. Evlerine ilk girişimizdi. Her tarafta Arapça yazılar, üzerlikler, Kâbe'li duvar halıları, karınca duaları.

"Ne bu anam, cami gibi? Nereye düştük biz?" dedi annem.

"Aman Sabiha Abla." dedi Şerife Abla. "Duyar muyar Hacı."

Düştü önümüze, Rahmi Abi de annemi görünce fırladı hemen ayağa, baş köşeye buyur etti; tam beyaz televizyonun karşısına. Hacı Mustafa'yla Hacı Kezban, karı koca hacılar, televizyona arkalarını dönmüş, yerde oturuyorlar. "Ay bu ne böyle?" dedi annem. "Hacı Bey, gel sen şöyle otur Allah aşkına. Başlayacak şimdi Tatlı Cadı. Ben bi kenara otururum. Gel gel."

"Ben tövbe bakmam o şeye Sabiha'nım." dedi Hacı. "Günah. Bi acans dinliyom, ama bakmadan dinliyom. Sen otur. Rahat it."

Annem nasıl rahat etsin; adam doğrudan yere bağdaş kurmuş, başı annemin göbeğinin hizasında, hapşırsa kafası kadının bacaklarına değecek. Şerife Abla gidip çarşaf kadar bir diz örtüsü getirdi de öyle yerleşti kadıncağız.

Derken Tatlı Cadı başladı; hayat durdu. Derıyn, Sementa filan, güldük, eğlendik, bitince de iç çektik hepimiz. Rahmi Abi, Şerife Abla, annem, ben, bir de Necla. İki hacı oturdu kös kös. Yüzleri bize dönük. Şerife Abla çay getirmeye gitti.

"Sesi aç Rahmi." dedi Hacı Mustafa. "Acans başlayacak."

Rahmi Abi gidip sesi açtı. Reklamlar vardı.

Eti, oralet falan derken çıktı Vogue... Şerife Abla koşa koşa geldi çay tepsisiyle. Hacılar hariç, herkesin gözü ekranda. Necla kalktı babasının yanından, gitti dedesinin yanına; "Dedeee.." dedi, "Senin reklam başladı. Dön dön."

Hacı, "Get gız." deyip itti Necla'yı.

"Yaa hep diyodun ya başlayınca haber ver diye. Başladı işte."

Kıpkırmızı oldu Hacı. İlk defa sevimli geldi benim gözüme.

"Gız get didim."

Rahmi Abi tuttu tuttu kendini, pıskırıverdi. Şerife Abla güleceğim derken bir iki bardak devirdi. Annem, "Ay tutamıycam kendimi." deyip fırladı kalktı, kolumdan tuttuğu gibi kahkahalar ata ata eve götürdü beni. Kovboy filmim de piç oldu diye üzülüyordum ben. Bir de İtalya'dan Müzik.

CONTA

Esnaf milletine işler iyi demeyeceksin. "Sürünüyoruz, ne olsun?" En güzel cevap. Akrabaya, konu komşuya, eşe dosta da açık vermemen lâzım. "İşler nasıl?" mı dediler, "Vallaha sabah bulup akşam yersek şükrediyoruz." de geç. Borç isterler, bir el at derler, yok haftaya vereceğim, yok borcumun kölesiyim, vırt zırt.

Bırak büyüyedursun bankada paran. Hiç yokmuş gibi yaşa. İllâ araba mı lâzım, pert bir taunus al, bin git. Boyatma bile. Macunları görünsün kara kara. Sağdan soldan arsa al, dükkân al, at bir kenara. Kimseye söyleme.

Ama gözü gönlü tok birine söyle illâ ki. Şiştikçe dök içini, hâttâ akıl danış; ben bu kadar malı nasıl yiyeyim diye.

Ben Münip Dayı'ya söylüyordum meselâ. Ölse kimseden borç istemez, zaten de hâli vakti yerinde. Zengin doktoru. Görmüş geçirmiş adam. Paramızda gözü olmaz, yemesini de bilir, açık açık yer.

Doktor dedimse, çakmak tamircisi.

Gir o leğen mavisi iki metrecik teneke dükkânına, yok yok. İbelolar, lotuslar, porcheler, colibriler, cetolar, ronsonlar, dupontlar;

neler neler. “Bak bak, şu çakmağa bak...” dedi birinde. “Seninki gibi on tane taunus alır, üstüne de iki takım elbise diker.”

Ağzım açık kalmış.

“Vallaha mı dayı?”

“Sana yalan borcum mu var oğlum? Altın dupont bu. Som altın.”

“Ne manyaklar var.” dedim. “Zevk için mi yapıyorsun bu işi Münip Dayı?”

“Haa...” dedi bilmiş bilmiş. “Salaktım çünkü. Ne diyon aslanım sen? Bu soktumunun tüpgazına bi apartman parası basan kerizi düşürmüşüm, anasını bellemem mi? Kaç paraya değiştiriyorumdur sence şunun çarkını?”

“Ne bileyim?” dedim. “Elli lira? Yüz?”

“Bok yüz.” dedi. “Üç bin üç biiin. Hey yavrum hey!”

Saçlarım diken diken olmuş. Ben bir conta takımını otuz liraya satıyorum o zaman. Altı lirası kâr. Onun da vergisiydi algısıydı derken kalıyor üç lira. Bin tane satacağım ki... Öf öf öf... “Münip Dayı, ne para yapmışındır ama değil mi?”

“Hee...” dedi. “Gel bu gece pavyona götüreyim seni.”

Gittik.

“Ye koçum. İç. Çağır gelsin kızlar.” dedi. “Bendensin.”

Yedim içtim, kızlarla muhabbet, elim sende falan, kafayı da bulmuşum iyice, gecenin sonuna doğru çözüldü dilim. Yumuşadım. Konsomatris gibi dizine dokunuyorum dayının, konuşurken “Allah canını almasın.” deyip deyip makas alıyorum, böğrüne dirsek atıyorum, göz süzüyorum falan.

“Dayıcım...” dedim bir ara, “Bana bir iyilik etsen?”

Masanın üstüne yatırıp kıllarını cimciklediğim elini çekti, gâvura bakar gibi baktı. “Hoop.” dedi. “O kadar uzun boylu değil.”

Hesabı da ödemiş dayım, iyice yanaştım buna. “Onu demiyorum dayı.” dedim. “Senin üstünde güneş batmıyor, anladık. Tokai

tamir etmiyorsun, olacak o kadar, altın dupontla uğraşıyorsun. Dünyanın en zengin adamları eşiğine yüz sürüyor."

"Ee?" dedi az öteye kayarak. Gururu okşanmıştı.

"Ee'si..." dedim, "Dayım benim... Hiç mi yok bir tanıdığın, bize şöyle köşe edecek bir mal satsın, konsinye değil, para peşin, biz de üç lira kâr yerine on lira kâr edelim? Hiç mi sözün geçmez?"

Rahatladı bunun üzerine. "Haa, sen o iyilikten bahsediyosun. Şimdi sarhoşum... Ayılayım, düşüneyim, sabaha bakarız bi çaresine."

"Vallaha mı?" dedim.

"Batur var bizim." dedi. "Sabah görürsün dayının itibârını. Hadi kalk. Evli evine."

Ayrıldık. Öyle güveniyorum ki Münip Dayı'ya, şimdi geri dönse de mandıracı bir tanıdığım var dese yedek parça işinden ânında el çekip kasap dükkânı açarım. Sabahı zor ettim. Sabah oldu, bu sefer de Münip Dayı'nın gelişini zor ettim. Elinde son model telefonuyla geldi sonunda. Ben hâlim vaktim belli olmasın diye takoz kadar eriksonla dolaşıyorum, antenini de bantla tutturmuşum, bununki ayfon bilmem ne. "Batur'u arıyorum." dedi.

Unutmamış. Sallamamış. Ciddiymiş. Allah'ım!

"Batur Bey neci dayı?"

"Neci değil ki? Karışma sen."

Karışmadım, o açtı konuştu, "Canım ciğerim bir komşum var..." dedi. "Yedek parça satıyor... Senden bi ricam olacak..." Kesti, telefonu bana uzattı, "Şimdi karış." dedi.

Aldım telefonu. Elim ayrı titriyor, sesim ayrı.

"Aloo, Batur Abi... Batur Bey..."

"Kardeş..." dedi Batur karşıdan. "Dünyayı kırarım, Münip Dayı'yı kırmam. Ne lâzımdı?"

"Conta takımı." çıktı ağzımdan.

“Dört lira.” dedi. “İşine gelir mi?”

Ulan, ben toptancıdan yirmi dörde alıyorum. Yirmi üçe satsam toptancısı olurum âlemin. Ağlayacağım sevinçten. “Gelir abi gelir...” dedim, “Şöyle bana şimdilik birkaç bin tane...”

“En küçük kolimiz elli bin.”

Ağladım sevinçten.

“Sen nasıl dersen Batur Abi.”

“Yalnız para peşin çalışırım normalde. Bu defalık, Münip Dayı’nın hatırı için havale beklemeden gönderiyorum...” Telefonun içine girebilsem ayaklarına kapanacağım herifin. “Malı alırsın, gelen arkadaşa ödersin. Bir terslik çıkmasın, bozuşuruz.”

“Çıkmaz abi... Merak etm...”

“Hadi hayırlı olsun. Toptancım sensin bundan sonra. Ver bakalım dayıma, sesini duyayım az daha.”

Münip Dayı’ya gözyaşları içinde uzattım telefonunu. Aldı, canım ciğerim koçum kuzum, konuşa konuşa çıktı benim dükkândan.

Dört liraya conta ne demek lan? Yirmi üç’ten versem piyasaya, conta başına on dokuz lira kâr. Çarp elli binle... Allah’ım!

Bankaya geçtim, doğrudan Ayhan’a çıktım, müdüre. “İki yüz bin liramı hazırda tutun benim hesaptan.” dedim. “Mal gelecek, kamyon yanaştı mıydı parayı almam lâzım.”

Elli bin contam üç gün sonra geldi. Karşıda depo kiralamışım, oraya yıktırdım, bankadan da kaptım parayı geldim, şoförün yanında oturan arkadaşa toka ettim. Hiç bakmadan koydu çantayı ayağının dibine.

“Sayaydın kardeş?”

“Gerek yok.”

Bir hafta sürmedi, tükendi malım. Uçuyorum. Bir milyonumu bankaya yatırmışım, cepte hâlâ yüz bin var.

Aradım hemen Batur'u. "Abi cont..."

"Satışlar iyi galiba? Yüz bin göndereyim mi?"

"Gönder abi. Paran hazır."

"Yok öyle. O ilk seferdi. Önce para, sonra conta. Yaz, hesap numarasını veriyorum..."

Milyonluk olduk ya, Ayhan'a gitmedim bile artık. Telefon edip "Az gel..." dedim, pat diye düştü dükkâna. "Şu hesaba dört yüz bin geçiver Ayhancım."

Hesaplıyorum... Bir ay içinde yüz milyonluk olurum ben be. Beş aya trilyonu deviririm. Uçarım. Aldım geldim büyük oğlanı; "Perakende işi sende artık." dedim. "Dükkân da senin. Buyur, bereket versin. Bak sakın unutma, baba nasihatidir; kimseye iyilik etmeyeceksin oğlum. Kazandınsa kazandın. Kimsenin bilmesine gerek yok. Ufarak bir külüstür çekersin altına, gelip gitmeye, yeter." Oğlan benden de nekes çıktı. "Yok baba yaa..." dedi. "Otobüsle gelip gidiyoruz işte. Şimdi millet yanlış anlar, çok kazanıyorum falan zannedip borç morç isterler... İyi böyle."

"Aferin." dedim. "Ortancayı al yanına ama sen. Beraber çalışır kazanırsınız kardeş kardeş."

"Aramıza nifak girer baba." dedi. "Ben ne kazanıyorum ki şurda?"

İt.

Kıydım azıcık paraya, birine ver birine verme olmaz şimdi, boş bir dükkân tuttum ortancaya, ilk kirasını da ödedim, "Al anahtarını."

dedim. "Düşün taşın, ne iş yapacağına karar ver, başka kuruş çalışmaz benden. Ne kazanıyoruz da ne verelim."

"Haklısın baba." deyip elimi öptü, bir su kompresörü aldığı gibi yıkama yağlama açtı.

Conta takımlarım kapış kapış satılıp raflardaki istifleri alçaldıkça ben yükseliyorum. Hayâllerim almış başını gitmiş. Arsalarımdan imâr geçiriyor Gökçek, veriyorum müteahhide, yüz binlerce dairem oluyor, takım elbisemin rengine göre mercedes giymeye başlıyorum, gömlek cebimde altın bir dupont, sanayiide bütün esnaf kiracım olmuş, raconu ben kesiyorum, Anadolu'yu pençelerime almışım, bayilerin bayisi, toptancıların piriyim, iki milyon contayı bir günde sıfırlıyorum.

Oğlanlar uğrayıp bölüyorlar hayâllerimi ara sıra.

"Baba, otuz bin lira açığım vardı da..."

"Sende varsa bana ver oğlum. Ne gezer bende otuz bin? Sabah kazanıp akşam yersek şükrediyoruz."

"Yapma baba."

"Yok oğlum, yok. Ah olsa."

Münip Dayı da gelip gidiyor tabii. Onun dükkân küçük. Depodaki asma kata yaptırdığım klimalı büromda oturuyoruz.

"Batur işleri devredecek." dedi bir gün. "Açmadı buralar onu. Mafya tebelleş olmuş çok zengin diye. Amerika'ya gidiyor. Elindeki malları ölmüş eşek fiyatına çıkaracak. Benden duymuş olma."

Gözüm dönmüş; bu fırsatı kaçıramam. "Anladım dayı." dedim. "Anladım." Bekliyorum ki kalksın gitsin, çökeceğim Batur'a.

"Anladınsa arasana lan!" dedi.

"Nasıl dayı?"

"Arasana Batur'u. Kapatsana elinde ne varsa."

Aradım artık. “Ben büyüyeceğim biraz Batur Abi.” dedim tasfiyeden haberim yokmuş gibi. “Bolca alıp bir kenara koyayım diyorum. Destekleyebilir misin?”

“Paradan haber ver.” dedi. “Destek mesele değil.”

“Yalnız, öyle dört liradan alamam.” dedim. “Çok alacağım çünkü.”

“Kaç paran var?” diye sordu.

“Onu bırak sen şimdi.” dedim. “On milyon conta gönder, on milyonun hazır.”

“Yuh!” dedi, sonra bir adım geri gitti. “Yirmi olur. O da son.”

Bir adım da ben gittim. “On beşe he dersen paranı gönderiyorum.”

“Münip Dayı’nın hatırı için.” dedi. “Gönder.”

Önce Münip Dayı’yı gönderdim ellerini öpüp, sonra çağırdım Ayhan’ı, mercedes dahil, nem var nem yok ipotek ettirip çektim krediyi, Batur’un on beş milyonunu gönderdim.

Ama Batur denilen hayvan, contalarımı asla göndermedi.

Asla.

Arıyorum: “Bu hat iptal edilmiştir.”

Koşuyorum Münip Dayı’ya, kapı duvar. Ama gelmediğinden değil, gelmeyeceğinden. İçerinin yeni kazılmış bir mezar kadar boş olduğunu biliyorum. Çöküp kalıyorum velhâsıl. İnsan, başına gelen bir felâket için iki kere çöker mi? Ben her gün yüz kere çöküyorum.

Depo gitti, dükkânlar, arsalar gitti, mercedes gitti, oğlanlara yalvarıp yakarıyorum; “Valla sabah bulup akşam yersek şükrediyoruz baba.” diyorlar. Küçük oğlanın harçlıklarını biriktirdiğinden haberim var, ona ağız yüz eğiyorum, “Olsa canım feda.”

diyor, “Dört burma bozdur da Münip Dayı’nın oraya bir çakmak gazcı açayım.” diye hanıma yalvarıyorum, “Bunlar benim kefen param.” deyip şıngırdata şıngırdata kaçıyor, esnaftan arkadaşlara koşuyorum, “Biliyon...” diyorlar. “Bi vermeye başlasak herkes ister.”

AŞKIN HASRETLE İMTİHANI

Evimizin gülü, mahallemizin medâr-ı iftiharı, at kadar bir dobermandı; korkmayan taş olsun. Bir haysiyet âbidesi gibi yürürdü sokakta. Dizlerini sirk atları gibi büker büker indirir, tırnaklarını kastanyet kadar ritmik şıngırdatırdı.

"Julia varsa mesele yok." derdi bizim üst katlar. Daha sekiz aylıkken apartmana girmeye kalkan iki hırsızı kaçırtmıştı. Hem de yerinden kalkmadan. Boru gibi sesi mahalleyi ayağa kaldırdı mıydı yeterdi. Ve kaldırırdı. Mahalle ne; dünyayı ayağa kaldırırdı.

"Eve gemi çarpacak sandım." demişti o gece Kuşçu. Ki biz Ankara'da oturuyorduk. "Sokağa nasıl fırladım bilmiyorum. Baktım, iki gölge, Zeliha Teyze'nin balkonundan atladıkları gibi..."

Önce merhametle imtihan ettik Julia'yı. Bilip etmeden...

Hülya, Sıhhiye üst geçidinden, düğmesine basınca ağlayan bir oyuncak kurbağa alıp getirmiş. Verdik Julia'ya oynasın diye. O da başladı evirip çevirmeye. Derken düğmesine bastı kazara. Kurbağa ağlamaya başladı, Julia kurbağaya sarılıp daha beter ağlamaya. Oyuncağın pili bitene kadar susturamadık o gece.

"Çok merhametli bu." dedik biz birbirimize. Kurbağaya bir daha pil takmadık.

Sonra usûl erkânla imtihan etti Kuşçu. Sırf belediye ruhsat versin diye yapılmış yalandan apartman otoparkı, otoparktan başka her şeydi doğal olarak. Mangal falan yapardık ayı gibi. Julia'yı sokağa çıkarırken oradan geçirirdik. Julia da Kuşçu'nun büyücek güvercin kafesinden saldığı güvercinlere bakar, iç çekerdi.

"Sal bakalım." dedi bir gün Kuşçu. "Saldırırsa tutarsın."

Saldım. Julia oturdu bir kenara, güvercinleri seyretti uslu uslu. Sonraki günlerde Kuşçu'ya yardım etmeye başladı. Güvercinlerin her volta saatinde çişi gelmiş gibi yapıyordu artık. Ben de yemiş gibi yapıyor, çıkarıyordum bunu otoparka, o oturup seyrediyordu. Ne zaman Kuşçu uçsunlar da kanatları hamlamasın diye "Kişee!" demeye başladı güvercinlere, o zaman harekete geçiyordu bizimki. Yerden kalkmayan güvercinleri kaldırma işini üstlenmişti. Koşup koşup tam "Eyvah, ezecek!" dediğin anda zınk diye fren yapıyor, hayvan uçtu uçtu, uçmadı, kulağının dibinde tabanca gibi patlıyordu:

"Bav!"

Kuşçu yanına çağırdı beni bir gün. "Baksana... Bizim kuşlar Julia'yla konuşmaya başladı."

"Nasıl?" dedim.

"Görmüyor musun?" dedi, "Günden güne azalıyor ben kişeledikçe kalkan. Bekliyorlar ki Julia gelsin kaldırsın."

Sahiden de öyle gibiydi.

Sonra sahiden öyle olduğunu gördük de gibi'yi attık. Bir ay sonra yerden kalkan güvercin kalmamıştı çünkü. İllâ Julia koşa koşa gelip bav'layacak.

Alalı beleli, beyazlı morlu otuz kırk güvercin, bir de Julia, bir eğleniyorlardı ki.

"Bu kızın yanında konuştuklarına dikkat et, her lâfı anlıyo, bak sana söyliyim." dedi bir gün Hülya.

Benim de bazı şüphelerim vardı. Bir süredir "Masadan yemek vermem kardeşim!" kararlılığımla açık açık dalga geçtiğini gözlemliyordum çünkü. Normalde yarım ekmeği bir lokmada yutan hayvan, ne zaman Hülya bana çaktırmadan bir ekmek kırıntısı verse koşarak yanıma gelip göstere göstere ağzını caplatıyordu.

"Gene masadan bir şey verdin de mi?" diye çatıyordum hemen Hülya'ya.

"Aa, nerden bildin?"

"Bilirim ben."

Bilmiyordum; Julia ispiyonluyordu. Murâdına erene kadar da ispiyonlayacak, "Tamam, nasıl olsa gizli saklı veriyorsun, bari yanımda ver." dediğim âna kadar devam edecekti.

"Söyle bakalım..." dedim Hülya'ya. "Nerden çıkarttın Julia'nın her lâfı anladığını?"

"Yav..." dedi, "Az öteye git diyorum, gidiyor, az daha diyorum, bu sefer az daha gidiyor. Daha nasıl konuşsun?

Türkçeyle imtihanını da böylece vermiş oldu bizimki.

İki yavru kedi bulmuş Hülya sokakta, "Getiriyorum, Julia'yı sıkı tut." deyip getirdi. Birinin adını Eda, birinin adını Ebru koymuş. Çok küçüklerdi. Bıraktı kanepenin üstüne, ben de Julia'yı bıraktım, Julia gitti, kokladı, tüylerini dikti, bav'ladı, böğürdü, baktı tınmıyoruz, yatak odasına gidip içli içli ağlamaya başladı. Biz duyalım diye sert sert hıçkırıyordu.

Gene duymazdan geldik.

Dayanamadı, sesini kesip salona damladı. Gözleri kan çanağı, ağzı deterjan yutmuş gibi bir dünya köpük. Telaşlandık biz. Hülya Eda'yla Ebru'yu alıp başka odaya götürdü, ben Julia'nın eğiticisi Tarkan'ı arayıp durumu anlattım.

"Kedileri ayrı bir yere kapattınız mı?" diye sordu Tarkan.

"Kapattık." dedim.

"Julia'nın köpükleri geçti mi?"

Baktım, geçmişti. "Geçti." dedim.

"O zaman ciddiye almayın." dedi. "Üstüne gül kokladınız diye size numara çekiyor."

Saldık Eda'yla Ebru'yu. Julia köpür köpür bir o tarafta ağlıyor, bir bu tarafta inliyor. Baktı bizden hayır yok, dakikasında normale dönüverdi.

Gözümüzün önünde öyle bir sıkı arkadaş oldular ki zamanla, kıskandık resmen; utanmasak biz köpürüp bav'layacağız. Bir bakıyorsun Julia çağırıyor Eda'yla Ebru'yu, mamasından ikram ediyor; rahat yesinler diye de yandaki su kabından burnuyla su attırıyor kuru mamanın üstüne, bir bakıyorsun Eda sokağa çıkıp bir lağım faresi veya terlik kadar bir hamamböceği tutup getiriyor, Julia'ya ikram ediyor. Biz "Iyy ıyy" diye diye kaldırıyoruz evimizin ortasındaki leşleri.

Geçti mi kızımız kediyle imtihanından da?

Geçti.

Karşı aparmanda bir ufarak köpek vardı. Ne zaman çişe çıkartsam Julia'ya saldırıyor, ayaklarına dalıyordu ciyak ciyak. Hem Julia yaralanacak diye korkuyordum başlarda, hem de bir diş atıp şu bücürü delik deşik edecek diye. Sonradan rahatladım.

Julia, ufaklık ne zaman saldırsa, "Öff, gene mi sen?" der gibi şöyle bir bakıyor, devam ediyordu yürümeye. O esnâda da öbürü bunun hangi ayak bileğini dalamaya kalksa, ancak abartılı Şaolin filmlerinde görebileceğimiz karmakarışık bir ayak dansıyla yere basış sırasını değiştiriveriyor, bir türlü tutturamayan küçük köpeği ürüyüp durur vaziyette geride bırakıyordu.

İri köpekleri bizzat göğüslemeyi tercih ediyordu. Tasmasız gezdiren dangalaklar yüzünden haftada bir veya iki defa ya bir kocaman çoban köpeğiyle, ya da her tarafı diş kesilmiş bir Alman kurduyla burun buruna geliveriyorduk. Ben Julia'nın önüne geçmeye çalışıyordum, ama Julia "Sen bana bırak." mânâsında bir bakış atıp uzun ince boynunu kamçı gibi şaklatıyordu havada, sonra da saldırgan köpeğin sağında solunda, kulaklarının birer milim yukarısında, şah damarının bir milim aşağısında, dört ayağının dördünün de tendonlarının yörüngesinde kaşla göz arasında berber makası gibi sekiz diş şaklatıp altına işetiyordu hayvanı. Tek bir tüyüne zarar vermemiş oluyordu üstelik; ama şunun altını da ustaca çizmiş oluyordu: "Kardeeş, akıllı ol. Sen benden bir ısırık alıncaya kadar ben seni sekiz yerinden zımbalarım. Görüyor musun şu refleksi? Yürü bas git, benden bulma." Kurt gibi uluya uluya saldıran hayvan, kuş gibi öte öte kaçıyordu.

Bu imtihanı da geçmiş oluyordu Julia.

Bir de aşk ile imtihanımız vardı. Onun değil; onun varlığı aşktı bizzat.

Bu imtihan bizim içindi.

Kalp hastalığı ağırlaşmaya, güzel kalbi dakikada dört yüz vuruş yapmaya, acı çekmeye, uyku uyuyamamaya, bir yere dayanıp dinlenememeye, çekip sündürüp "blop" yaptırdığımız pembe dudakları kireç gibi beyaza kesmeye başladığı zaman.

Oğuz'a taşıyorduk kucağımızda. Kardiyografi çekiyordu Oğuz. "Kalp bitmiş." diyordu. "Artık atmıyor, çırpınıyor."

Ve Julia aşk ile bakıp gözlerimizin içine, diyordu ki; "Çok kötüyüm. Bırakın gideyim."

Bırakamıyorduk.

Julia'nın aşkına erebilmek için Julia'nın kendisinden vazgeçmekle imtihan ediyordu bizi Cenâb-ı Aşk. Sınıyordu bizi, ağır soru soruyordu:

"Siz, hasreti de aşk ile sevecek kadar âşık mısınız?"

Ağlaya ağlaya başında sabahlıyor, yatamadığı için yorgunluktan sallanıp devrilmeye başladığında kaleci gibi uçup kucaklıyor, yeniden ayağa dikip ağlıyorduk.

Kalbi artık beş yüz vuruş yapıyordu. Uzaktan bak, rüzgâr almış yelken bezi gibi çırpışıyordu kaburgaları. Kan tükürüyor, kan işiyor, kan kusuyor, kan dışkılıyordu.

"Hülya, uyutturalım biz artık Julia'yı."

"Ama?.. Ama?.. Özleriz?"

Oğuz'u arayıp soruyorduk.

"Bu hastalığın dönüşü var mı Oğuz?"

"Kalp kalmamış diyorum abi. Nasıl olsun?"

"Ameliyat, şu bu?"

"Abi, kime diyorum?"

Sonunda Hülya geldi.

"Tamam." dedi ağlayarak. "Gitsin Julia. Özleyelim, yanalım, burnumuzda tütsün, hiç gelmeyeceğini bilip ağlayalım, biz çekelim acıyı, o çekmesin artık."

Aradım Oğuz'u evinden, uyandırdım. Saat sabahın altısıydı. "Geliyoruz Oğuz." dedim. "Julia'yla."

"Gelin." dedi.

Julia'ya kefiliz sonuna kadar; her imtihandan geçti o. Ama bilmiyoruz, geçtik mi çaktık mı biz.

OTUZ BİR

Müdür, dokuzların din dersine girecekti birazdan. Masasında oturmuş, vakit geçsin diye gazetenin spor sayfasına bakıyordu. Kapı çalınmadan açılınca şaşırdı, içeriye üstü sütlükahve atkılı, altı mor şalvarlı yaşlıca bir kadının girdiğini görünce, "Buyur annem?" dedi.

"Anan gurban ossun. Destur var mı guzum?"

"Buyur buyur." dedi müdür. "Gel..." Masasının önündeki koltuklardan birini gösterdi. "Geç, otur. Veli misin sen?"

Kadın oturdu, atkısını kafasının ortasına kadar attı geri, beyaz tülbentinin yarısı ortaya çıktı. "Pek sıcağımış..." dedi yaslanırken. "Bi çay dök de içelim guzum. Hareretimiz geçsin."

"Buyur burdan yak." diye düşündü müdür, ama kırmayacaktı kadıncağızı. İki çay söyledi, sorusunu tekrarladı: "Veli misin sen annem?"

"Yok da..." dedi kadın, benim oğlum veli. Torunum sizde okur Allah uzun ömür virsin."

Çaylar geldi.

"Kimmiş senin torun?" Hatırlayacağından değildi, öylesine soruyordu müdür. "Kaçıncı sınıf? Hangi şube?"

Kadın çayına iki şeker atıp karıştırdı, bir fırt çekti. "Ergin bizim." dedi. "Bilin mi? 8 A'da okurumuş."

Ne bilsindi adam? Kadın bir an evvel ne söyleyecekse söylesin de kalksın gitsin diye "Haa..." dedi yalandan. "Bilirim canım. Bilmem mi. Ergin. Ee? Ne olmuş Ergin'e?"

Kadın bir yudum daha içti çayından. "Sorma." dedi. "Hiiiç sorma, hiçç."

Müdür bilirdi bu girizgâhları. Kesin itlik falan etti diye disipline verilmişti çocuk, nenesi de yalvarmaya gelmişti. "Deme yahu!" dedi sahte bir içtenlikle. "Demek yaramazlık yaptı senin kerata? Hadi, çekinme, söyle ne yaptı?"

"Onun yaptığı bi şey değil guzum." dedi kadın. "Senin yaptığın bi şey."

Müdür çayından bir yudum aldı, ağzında dolaştırıp yuttu. "Allah Allah?" dedi. "Ne yapmışım ben?" Bir yudum daha aldı. "Çattık!" diye düşünüyordu. "Söyle söyle, ne yapmışım ben?"

"Otuz bir..." dedi kadın. "Sen yapmadın mı?"

Müdürün ağzındaki çay genzine kaçtı, sıcak sıcak burnundan püskürdü, öksürttü, tıksırttı.

Kadın kalkıp dolaştı, iki yumruk attı adamın sırtına, "Öğsür guzum, öğsür de çıksın." dedi, iki yumruk daha attı.

"Çıktı çıktı..." dedi müdür. "Bırak, geç yerine." Çekmeceden bir peçete çıkarıp sümkürdü, "Olmadı ama şimdi senin bu dediğin." diye devam etti sitemle. "Öyle ayıp şeyler... Yakışmadı... Bak, yaşlı başlı kadınsın... Anne dedik... Olmadı."

Kadın yerine oturdu, atkısı omzuna kadar sıyrılmıştı. "Sana yakıştı mı?" dedi.

"Ne?"

"Aptez alıyon mu yaptıktan sonra?"

"Yahu ne diyorsun sen be kadın?" Tepesi atmıştı müdürün. "Sabah sabah?"

"Cünüp cünüp gezilmez dirlerimiş. Bilin. İllâ aptez alacağımışın."

“Bana bak... Kadın...”

“Ne disen haklısın.” dedi kadın. “Her dakka aptez alsan gene temizlenemen.”

“Ne ne ne ne?”

“Üstümüze sıçratmayaydın bari. Pis pis.”

“Laaan!”

Biri kadın biri erkek iki müdür muavini, Serap Hanımla Ali İhsan Bey, iki de hademeyle gürültüye koşup; müdür yaşlı kadını kolundan tutmuş sepetlerken yetiştiler. Yerdeki sütlükahve atkıya bir tekme savurdu, “Götürün şu kadını burdan.” diye hırladı müdür. Ter içindeydi. “Bir daha bunu bu okulda görürsem...”

Ne oldu falan diye soruyorlardı ama nasıl anlatsın adam? “Allah aşkına arkadaşlar...” dedi. “Gidin kendisine sorun.”

Serap Hanım, ağlayan kadıncağızın koluna girip kendi odasına götürdü, müdüriyet katı tenhalaştı.

Müdür odada turluyor, çıkıp çıkıp pencereden bakıyordu gidiyor mu deli kadın diye.

Gitmiyordu.

Geliyordu.

Geldi.

“Müdür Bey?”

Müdür sıçradı, döndü, Serap Hanım’ı gördü karşısında, yanında da o manyağı. “Ben ne dedim size Serap Hanım?” Ağlıyordu bir de manyak.

“Ama yanlış anlamışsınız siz.” dedi Serap Hanım. O ise gülüyordu.

“Yaa...” dedi dik dik müdür. “Size ne dedi bilmiyorum...” Kadına döndü. “Bir daha söylesene demin söylediklerini!”

Kadın; “Otuz bir.” dedi hıçkırarak. Gözlerinden iki damla yaş süzüldü. “Bizim torunun okul numarası. Sen vermişin. Argadaşları ağşama gadar alay ederlerimiş. Cünüp cünüp gezilmez dirlerimiş, aptez aldın mı dirlerimiş, her dakka aptez alsan gene temizlenemen, sen de haklısın dirlerimiş, bari üstümüze sıçratmayaydın dirlerimiş. Gorsen, benim numaramı değiştirin diyi ağşam zabah ağlar çocuk. Ondan geldimidi.”

Müdür, baktı ki ihtiyar hâlâ ağlıyor, hem kucaklayıp öptü, hem eline sarıldı.

SEYREDİYORSAN ORTAKSIN

Nasıl olduysa, küçük dağları ben yarattım havasından sıyrıldı da "Hadi beraber gidelim." deyiverdi. Zannettim ki o taraflarda işi var, yanına yoldaş arıyor. "Yoldan kuru pasta falan da alırız, sevap olur." deyince şaşırdım bu sefer. Ben onunla gitmiyordum, o benimle geliyordu ciddi ciddi. Hayret.

Yola koyulduk.

Dört beş kutu kuru pasta almıştı bir pastaneden. Bekliyordum ki yeni bir kavga başlatsın. Hep damarıma basardı çünkü. Ziyaretlerimde örtülü bir kibir varmış. Sen şu kitabı okudun mu diye caka satan entel kibri. Kapışırdık; millet İbiş'le Memiş seyreder gibi seyrederdi bizi. Bu defa dalaşmaya niyetli değil gibiydi. Belki de seyircilerini özlüyordu pezevenk. Sigara tuttu, arabayı çok devirli kullandığından - dikkat ettimse -, bu sayede frene basmaya bile gerek kalmadığından falan bahsetti, lâf kalabalığı yaptı.

Huzurevine dönen yol ağzında büyük bir market vardır; önünde durdu. "Bir şeyler daha alayım." dedi. Market arabasını tepeleme diyet bisküviyle doldurmuş. "Oda oda dolaşırız, daha makbûle geçer." diye de akıl öğretti bana.

Bilmiyordu tabii. Ümit verdiğin anda gözlerini pencereye yapıştırır, bakışlarını yollara döker, bekler dururlardı seni. Hepsine

gitmeyecektin, bir tekine gidecektin. Öylesini daha kolay kabulleniyorlardı. "Nasıl biliyorsan öyle yap." dedim.

İbrahim Dede'nin odasına beraber gittik. İdare, hastabakıcı nezaretinde girmenize izin veriyordu. Adam artık beni tanıdığından, "Buyur geç." deyip yol verdi.

İbrahim Dede her zamanki gibi ağladı, boyundan büyük evlâtları gelip bir yüzünü görmedikleri hâlde elin adamı geliyor, hiç ihmâl etmiyor diye oda arkadaşlarına anlatıp bir daha ağladı. Hepsi her hafta dinliyordu zaten, gene de esefle dinleyip ağladılar güzel güzel.

Ferhat ayaklandı sonra. "Nereye?" dedim, "Bunları geri mi götüreceğiz?" dedi poşetleri göstererek. "Dolaşayım, dağıtayım. Sen işin bitince in, gelirim."

İbrahim Dede felçliydi. Her geldiğimde bir bakardım pencere kenarındaki fesleğeninin suyunu vermiş mi hastabakıcılar diye, vermemişlerse ben verirdim. O fesleğeni de ben getirmiştim zaten. Baktım ettim, az daha oyalandım, tekrardan bir kerecik uğramayan oğullarından bahsetmeye başlayacağı sırada el öpüp ayrıldım.

Bekle bekle bahçede, gelesi yoktu bizimkinin. Yedi izmarit birikmiş ayağımın dibinde. Geldi sonunda ama bayağı bir tuhaf geldi. Barut gibiydi.

Bindik, yürüdük. Yolda döküldü.

Doğrudan en üst kata çıkmış. Orası sekâretlerin katıymış. "Kendi boklarının içinde yatıyorlardı." dedi. Az yerlerse az pislerler diye mi artık, iğne ipliğe dönmüşmüş ihtiyarcıkların hepsi. Birkaç tanesi boş gözlerle tavana bakarak zar zor nefes alıyormuş ama çoğunun aklı başındaymış. Bunu gören "Su!" diye yalvarmış. Genizlerine falan kaçırırın diye sağa sola seslenmiş bizimki, hastabakıcı aramış ama yokmuş. Zor şer kaldırmış kafalarını birazcık, bulabildiği bir tanecik plastik bardaktan içirebildiği kadar su içirmiş hepsine. Kuru bakışlarla yatanların da dudaklarını ıslatmış parmağını banıp.

Artık bir şey görmek istemiyormuş; koşa koşa inmeye başlamış merdivenleri. Üçüncü kattan bağırtılar duyunca merak edip oraya sapmış. Kıçı açık, yere düşmüş bir ihtiyarın, ağzı burnu da kan içinde, kendi kendine çırpınıp doğrulmaya çalıştığını görmüş. Hastabakıcı tepesindeymiş. "Ayakta duramıyon, bi de kendi başına işemeye gidiyon!" diyormuş. Yardım ettiği falan yokmuş; sorguya çekiyormuş. "Çok seslendim, gelmedin." diye ağlıyormuş adam. Bizimki atılmış ama nezaretsiz dolaştığı için bir güzel azar işitmiş heriften.

Bir alt katın merdivenini dönerken bakmış ki her yer şapır şapır su. O tarafa sapmış. "Her odada, sekiz ihtiyar vardı." diye anlattı. "Çırılçıplak, ayakta asker." Su bastı sanmış önce. Yerdeki hortumu takip ederek en arkadaki koğuşa gitmiş. Hortumun ucu hastabakıcının elindeymiş. Bir elinde de üstüpüye dönmüş bir bez, sırası geleni çağırıp odanın ortasında soğuk su tutuyormuş adam. Sonra da bezi eline veriyormuş ihtiyarın; "Al, götünü başını sil." diye. Kimi yıkanmak için odanın ortasına gelirken kayıp düşüyormuş. Seninki daha yerdeyken basıyormuş soğuk suyu. Sonuna kadar beklemiş Ferhat; bakalım ne olacak sonunda diye. Hiçbir şey olmamış. Ne havlu, ne çaput, "Bekleyin burda, suyunuz süzülsün." deyip çıkmış adam, yan koğuşa yürümüş; yürürken de Ferhat'la

burun buruna gelmiş tabii. “Sizi şikâyet edeceğim!” demiş bu. “Günah değil mi?” Adam ilkin bunu birinin yakını falan sanmış, sonra uyanmış vaziyete, “Git ne ediyosan et.” deyip kovalamış.

Bir alt katta televizyon sesi duyunca oraya da girmiş bizimki. Kanepeli bir odadan geliyormuş ses, ama içeridekilerin hiçbiri kendinde değilmiş. Cesetler gibi üst üstelermiş üstelik. Uyuyorlar sanmış, sonra tuhaf bir koku gelmiş burnuna, sonra da kulağına kaynak sesi gibi bir ses. Meğer böcek ilaçlaması yapıyorlarmış da eski eşyaları buraya yığmışlarmış. Yere, duvara, bardağa çanağa yatağa yorgana, her yere sıkıyorlarmış bulut bulut.

Son olarak birinci kata dalmış, İbrahim Dede’ye bırakacakmış poşetleri. Koğuşun girişinde, bize refakat eden hastabakıcıyla karşılaşmış; herif ne bıraktıksa yüklenmiş çıkıyormuş. Bunu görünce, “Mecbur alıyoz. Bunlar yemesini bilemezler. Biz lüzum ettikçe veririz.” demiş suçlu suçlu. Bizimki diğer poşetleri de bırakmış adamın önüne; “Nasıl olsa bunları da yâr etmeyeceksiniz.” diyerek.

Yol boyu anlattı, sövdü, beddua etti. Arabayı devirli kullanmayı falan unutmuştu; gaz fren, gaz fren, hık tutmuş gibi gidiyorduk. İçim dışıma çıkmıştı. “Bayağı devirli kullanıyormuşsun hakikaten.” dedim konu değişsin diye. Değişmedi.

O günden sonra, İbrahim Dede hep eli boş gördü beni, çünkü daha kapıdayken veriyordum getirdiklerimi hastabakıcılara. Niye boşu boşuna tur atsın paketler, niye iştahı kabarsın ihtiyarın? Mutlu ediyordum ya, yeter.

Ve bu hissiyatımda örtülü bir kibir görüyordum artık; tam da Ferhat’ın dediği gibi. Ben, “Bak İbrahim Dede...” diyen adamdım, “Ben bu fenalığa ortak değilim. Sadece seyrediyorum.”

HAFTANIN SALAĞI

Bilmeyenler için kısa bir not düşeyim: Hentbol, yedi kişiyle oynanır. Ve sporcu milletine güven olmaz. Asla.

Samsun deplasmanındaydık. Lobide oturuyorum. Osman'ı aradım. Osman; yardımcım, canım.

"Benim odaya geçedur Osman. Ben de geliyorum."

Kalktım, asansörün kapısını açtım; karşımda Yusuf.

"Binmeyin Hocam. Bozuk."

Bindim. Asansörü tanımıyordum ama Yusuf'u tanıyordum. "Yusufcum..." dedim, "Kabine girince kat düğmesine basmazsan ışıklar söner."

"Aa?" dedi. "Vallaha mı?"

Lobide otururken görmüştüm girdiğini. On beş dakikadır falan bekliyordu demek.

"Gel seni gideceğin yere bırakayım."

Odada, "Bırak maçı da..." dedim Osman'a, "Yusuf'u ne yapacağız, Yusuf'u?"

Yusuf takımın salağıydı, aynı zamanda da yıldızı. Bir oyuncu hem salak hem de üstün yetenekli olursa garip bir tepkime yaratır;

bilen bilir. Oyuncularınız kafa yapmakla yağ çekmek arasında o uçtan bu uca savrulurlar, psikolojileri bozulur. Az önce soyunma odasında şortunu ters giydiği için dalga geçtikleri adam az sonra maçı kurtaracak, uçup giden primi ceplerinden tarafa çevirecektir çünkü.

Osman bir baktı bana.

"Gene ne yaptı?"

Asansör maceramızı anlattım. Hem güldü hem üzüldü. Sonra da "Bir fikrim var ama?.." dedi.

Yusuf'un salaklığını tedavi edebilecek her fikre açıktım. Öksürüğünü kesse yeterdi.

"Söyle bakalım."

"Lisede rehberlikçimiz oynatırdı bu oyunu." diye başladı Osman. "Amaç tedavi değil, terapiydi. Hem güler eğlenir, hem birbirimizi hoş görmeyi, hem empati kurmayı öğrenirdik. İşe yaradı mı dersen, evet derim. Gene yarayabilir. Bakarsın takımın Yusuf'a nefreti sönümleniverir."

"Eşek kadar adamlara oyun mu oynatacağız?"

"Aynen... "Haftanın Salağı" yarışması. Oyunumuz bu."

Deplasman yolculuklarında, takım otobüsün arkasında toplanacak, herkes sırayla o hafta yaptığı en favori salaklığı anlatacaktı. Salağımız kapalı oylamayla tespit ediliyordu. Tezahürat mezahürat, gülüp eğlenecekti millet, hem de yakınlaşacaktı. Ve oyun, deplasman dönüşündeki seyahatlerde de tekrarlanacaktı.

"İyi de..." dedim, "Ya o hafta deplasman yoksa?"

"Abi," dedi Osman, "Şimdi oylama yapsak sen kazanırdın kesin. Yoksa yok. Ankara'da toplanıveririz."

Bozuldum.

"İyi. Oynasınlar. Bana ne!"

"Yok öyle abi..." dedi, "Biz de katılacağız. Asıl mühimi o. Sporcu hocanın da salaklık yapabileceğini görecek ki rahat hissetsin. Yoksa anlatmaz kimse."

"Saçmalama. Çoluk çocuğun önünde..."

"Hani eşek kadar adamlardı?"

"Uzatmayalım..." dedim. "Sen başlarsın, ben arkadan gelirim gerekirse."

Taktik değerlendirmeye geçtik, hazırlandık, odalarımızı boşaltıp lobiye indik.

Yöneticimiz Atilla Bey Yusuf'a bozuk atıyordu orta yerde. Yanlarına gittim.

"Ne oldu? Ne yaptı gene?"

Atilla Bey bıyıklarını yiye yiye anlattı.

O zamanlar 900'lü hatlar vardı meşhur. "Üç harfli bir ilimizi söyleyiniz... A - Van, B - Bolu, C - Çanakkale..." gibi sorular sorup gazlıyorlardı milleti. "Bravo. Kuraya katılmaya hak kazandınız. Daha fazla kura numarası için yeni soruya geçmek istiyorsanız 1'e basınız." falan. Yusuf da açmış gece odasından, "Kesin kazanırım. Bütün soruları biliyom. Çekerim altıma mis gibi BMW'yi." deyip sabaha kadar bas babam bas.

"Ee?" dedim örtülü bir empati duygusuyla. "Oynamışsa oynamış. Bize ne?"

Bize ne değilmiş işte. Otel odalarındaki telefonu bedava sanıyormuş yavru. "Hocam..." dedi, "Odadan odaya arıyoz yazmıyo, resepsiyonu arıyoz yazmıyo filan ya..."

"Biz ödedik eşek gibi." diyerek araya girdi Atilla Bey. "Bi deplasman parası daha girdi durduk yerde."

"Maaşımdan kesersiniz Abi."

"Yok, bi de kesmeyecektik."

Yusuf gitti, ben arkasından sırıttım. Haftanın Salağı belli olmuştu. Belki de oynardım dönüşte. Dur bakalım. Şu maç bitsindi de hayırlısıyla.

Bitti maç, ama kan ter içinde bitti. Yanlış liste verdiğim için iki kritik oyuncumuzdan mahrum kalınca bir sayıyla zor kazandık sayemde. Öldük öldük dirildik.

Sporcular duşa girdi, ben de sigaramı tüttürerek geçtim otobüse. Ama binemedim; içeride bir dolu adam. "Hayrola?" dedim şoföre. "Biz yürüyerek mi döneceğiz?"

"Valla bilmiyorum." dedi adam. "Atilla Bey'e sorun."

Bulup sordum. Samsunlu sporcumuz Soner, "Birkaç akrabam var. Dönüşte onları da alsak olur mu?" diye izin istemiş, Atilla Bey de "Olur ama molada yediklerine karışmam." demiş.

Soner'in "birkaç" akrabası tamı tamına on dört kişiydi. Otobüs, masalı kanepeli özel imalât, dövsen yirmi beş kişi alır. Gidip Soner'i duştan çıkardım, ıslak ıslak getirdim.

"İndir şunları."

Karadenizliyi küstürdün mü ağır bedel ödüyorsun. İnerken hepsi teker teker suratına tükürdü Soner'in. Ben gene sırıttım. Belki de Haftanın Salağı?.. Dur hele.

Yola revân olduk. Takım pür neşe, Osman soyunma odasında oyunu anlatmış bunlara, anonsu duyunca arka taraftaki masayı, L koltuklu kısma taşındılar. Beni de çağırdılar tabii.

"Atilla Bey de oynarsa gelirim." deyip topu taca atmaya çalıştım, "Gelirim, noolacak?" dedi Atilla Bey, mecburen kalktım gittim, halkımın arasına karıştım.

"Sol baştan başlıyoruz." dedi Osman. Moderatörümüz oydu; sol baş ise ben.

"İşte biliyorsunuz çocuklar... Listeler karışınca... Zor bir maç oldu. Bunda benim de payım çok."

Moderatörümüz araya girdi: "Neyiniz çok?"

"Şey işte... Payım."

"Anlaşılmadı?"

Maksadını biliyordum. "Salaklığım salaklığım." dedim. "Anlaşıldı mı?"

Tek tük gülüşmeler oldu. "Bu konuya tekrar döneceğiz." deyip sıradan gitti moderatör. Ben resmi geçide odaklandım. İlk Asım geçti.

"Dün öğle yemeğinde salataya zeytinyağı istediydim, garsonlar sallanınca mutfağa geçip kendim alayım dedim. Pril almışım. Ağzının içi hâlâ zehir. Bu da bi salaklık yani."

Herkes "Vay salak vay" diyerek önündeki bloknota kayıt düştü.

Soner mâlûm, büyük tezahürat aldı.

Yusuf, ki maçın da yıldızıydı, 900'lü hat meselesini anlatınca ışıltısı daha bir arttı. "Salağım ben vallaha." dedi sonunda. "Beni seçin lan. Gitti cânım maaş."

"Kaç maaş kaç maaş?" diyerek araya girdi Atilla Bey. Sıranın sonundaydı, ama tutamadı kendini. "Yav aslında... Hocaa... Listeleri karıştıran sen değildin, bendim." Sırıtıyordu. Takıma dönüp devam etti: "Hoca bana doğru liste verdiydi, ben karıştırmışım. Esas şey benim yani."

"Salak?" Osman hiç acımıyordu.

"Hıı... İşte. Salak."

Osman, bir Atilla Bey'e bir bana baktı, "Bu konuya tekrar döneceğimizi söylemiştim." dedi bir kere daha. "Allah Allah?" diye düşündüm. Dün gece ben de oynamıştım biraz 900'lü, ama sabah erkenden kalkıp hesabı kapatmıştım. Onu biliyor olabilir miydi? Resepsiyonu falan kafaya alıp?

Kafamı kaldırdım ki bütün takım dönmüş bana bakıyor. "Ne?" dedim. "Devam etsenize."

Ettiler. O anlattı, öbürü anlattı, güldük ettik. Yusuf açık ara önde gidiyordu bence.

Osman anlattı son. Ben resepsiyonda sattıklarını görünce market falan dolanmayıp sigaralarımı oradan almıştım. O da sanmış ki otelin marketi var. Dün gece odasına çıkarken yaslanmış bankoya, boksör donla çorap istemiş.

Tezahürat gırla. "Osman Hoca buraya - Yumruk havaya..." falan. "Lütfen ihsâs-ı rey yapmayalım." diyordu o gayet ciddi.

"Bitti." dedim ben de destek vererek. "Hadi oylamaya geçelim."

Asım kolumu tuttu. "Daha bitmedi." dedi. Takım onu tasdik ederken "Evet, bitmedi." diyerek Osman devraldı sözü. "Gelelim size..."

"Bana mı?"

Çok ciddiydi herif.

"Lütfen cevap verin; hentbol kaç kişiyle oynanır?"

"Yetmiş beş..." dedim hafiften sinirlenerek. Biz bu sporun kitabını yazmışız; soruya bak.

Soner atıldı: "Dokuz olmasın?"

Osman, "Aynalar yalan söylemez." diyerek gösterişli bir kol hareketiyle dikkatimizi otobüsün videosuna çekti. "İzleyelim, öğrenelim bakalım kaç kişiyle oynanırmış."

Uzaktan kumandaya basıp Samsun maçının kasetini harekete geçirdi. "Son üç dakikayı izliyoruz." dedi. "Neredeyse canımızı alacak en kritik bölümü."

İzledik.

Samsun sahada dokuz kişiydi.

Ben bas bas bağırıyorum "Pivota bakın." diye ya hangisine baksın çocuklar, adamların üç pivotu var.

Üstelik beni uyarmaya çalışıyorlar elleriyle dokuz işareti yaparak. Ben de "Oyuna Serkan'ı al." diyorlar sandığım için "Size ne? İşinize bakın. Bi pivota sahip çıkamadınız." diye azarlıyorum.

Takım kaptanı Ömer hakeme itiraz ediyor. Ben çekiyorum çocuğu kolundan, bağırıyorum: "Maçın sonunda bizi eksik mi bıraktıracaksın?" Duyuluyor her şey.

Osman, "Abi dokuz dokuz..." diye hopluyor sağımda, omzuma dokunuyor, onu da fırçalıyorum. "Oyuna kimi alacağıma ben karar veririm Osman." Bir de itip kakıyorum çocuğu.

Maçın bitiş düdüğü geliyor. Yeniyoruz. Muzaffer bir edayla bir sıçrayışım var...

"Kapatın şunu." dedim. "Anladık. Uyumuşuz. Kazandık sonuçta, değil mi?"

"Evet." dedi Yusuf. "Size rağmen." Bak Allah'ın salağına.

Osman, "Oylama başlasın." dedi.

Başladı, bitti, kutu döküldü masaya, oylar sayıldı.

Yusuf: 1 oy

Hoca: 16 oy.

Atilla Bey bile bana vermiş. Bunu bir kenara yazdım.

Tam "Hakem ne iş yapıyor kardeşim?" diyecektim, tezahürat başladı.

"Haftaanın Saalaağı - Haftaanın Saalaağı"

ŞANŞ

Sevimli oğlandı. Çekik gözlü, elma yanaklı, kalın dudaklı. Bacakları çarpıktı yalnız, bebekliğinde kundağı çokça sıkıp arabezini kalın koymuşlardı belli. Kıyafeti her gün değişiyordu, pantolonu hariç. Bu da kalabalık bir bekâr evinde oturduğu anlamına geliyordu. Biz de talebeydik bir zamanlar. Kim erken kalkarsa bulduğunu giyer. Öyle.

İlginçti, şirindi, doğaldı ve de doğal olarak kaba. Kızlar bile "Gasabalı" diyorlardı ona. Adını söyleyen yoktu. Konya'nın Kâzım Karabekir nahiyesindenmiş, sormuşlar nerelisin diye, oralılar ismi uzun diye Kâzım Karabekir demezler, "Gasaba" derlermiş, bu da ağız alışkanlığı, "Gasabalıyım." demiş, deyiş o deyiş, üstüne yapışmış.

Ünsal da Gasabalı diyordu ona. Oda arkadaşım; Kaya Mekaniği hocası. Ben Mineralojiye giriyordum.

"Alt sınıftan tanırım." dedi dalgın dalgın. "Dikkat et diyeceğim ama boş... Ne yaparsan yap, durduramazsın çünkü. Pis kopya çekiyor."

İsmail diye sınıfın çalışkanlarından bir öğrenci var. Bu ikisi sürekli aynı kâğıdı verirlermiş vizelerde. İster test yap, ister klasik, noktası virgülüne kadar tıpatıp kâğıtlar. "Düşünebiliyor musun?"

“Düşünebiliyorum.” dedim. “Fakat anlayamıyorum. Kopya diyorsan al sana kopya; bundan âlâ kanıt mı olur? Çak ikisine de sıfırı, geç git.”

Ters ters bakıp “Kolaysa sen çak.” dedi, sonra da hızını alamayıp iddialaştı benimle. “Var ya... Sana yarıyıl sonuna kadar avans, geçtim sıfırdan, tek bir vizede Gasabalı’ya İsmail’den yarım puan düşük verebil, şu koridora çıkıp eşekler gibi anıracağım.”

Ne diyordu bu yahu? Zeki adamdı Ünsal ve benden çok daha uyanık. Vardı bir bit yeniği.

“Yemezler.” dedim. “Versene sen şu işin sırrını.”

“Bana akıl öğretmeye kalktın, salak yerine koydun beni.” dedi. “Hayatta vermem.”

“Anırtırım ama seni!”

“Sıkıysa anırt. Hâttâ aile boyu yemek lan size. Hülya’yı da alırsın, dört başı mâmur bir akşam yemeği ısmarlarım ikinize.”

“Görüşürüz.” dedim.

Görüşecektik.

Gittim geldim derslere, hiçbir laboratuvara girmedi Gasabalı. Sınıfta da ara ara görünüp kayboluyordu.

Sayılı gün çabuk geçiyor, lâdes tutuşmuş gibiydik Ünsal’la, bir gün olmasa bir gün mutlaka hatırlatıyorduk.

“Vizeler de yaklaşıyor bak. Aklında değil mi?”

“Aklımda aklımda.”

Geldi çattı vize vakti...

Ünsal’ın vizesi pazartesiydi, benimki perşembe. “Bekle beni işin yoksa.” dedi sınıfa giderken. “Sana bir şey göstereceğim.” Durup döndü, “İki şey...” diye düzeltti.

İşim yoktu, bekledim.

Geldi.

Gösterdi.

"Bu İsmail'in kâğıdı..." deyip birini, "Bu da Gasabalının." deyip öbürünü koydu önüme. "Bak bakalım."

Baktım.

İki kâğıt, noktasına virgülüne kadar aynıydı. Hem klasik yapmıştı sınavı Ünsal, hem de tartışma sorusu katmıştı araya. Sadece isimler farklıydı, bir de el yazıları. Onun dışında fotokopi gibiydi; yeminle. Satır sonundan sayfa sonuna, kelime bölme çizgilerine kadar.

"Salak mısın?" dedim parlayarak. "Ne düşünüyorsun aslanım, bas sıfırı, çal yere. Kopya işte. Buz gibi kopya. Mahkemeye versen kazanırsın."

İnanamıyordum Ünsal'ın bu cahilliğine. İnsan tartışmalı soruda aynı şeyi tartışır mıydı? Hadi tartıştı, aynı hatayı yapar mıydı? Hadi yaptı, aynı kelimeleri kullanır mıydı?

"Deli etme beni." dedi. "Bak gene akıl öğretiyorsun. Nasıl veririm sıfırı kardeşim?"

"Pes!" dedim. Asıl soru bu değildi çünkü. Şuydu: Nasıl vermezsin sıfırı?

Sordum aynen.

"Vermem." dedi. "Ölsem vermem. Sen de vermeyeceksin."

Öyle bir verecektim ki, aklı şaşacaktı. "Göreceğiz." dedim. "Perşembe ola hayrola."

Perşembe oldu. Kartal gibi girdim sınıfa. Baktım bizimki en arkaya çekmiş kolluklu sandalyesini, yanında da İsmail, ohh! "Hoş geldiniz beyefendi." dedim buna. "Sizi aramızda görmek ne hoş."

Sınıf gülüştü.

"Hoş bulduh!" dedi ayı.

Sınıf daha çok gülüştü.

Önce boş kâğıtları dağıttım, sonra da oturma düzenini. İsmail'i attım en arka çapraza, Gasabalıyı çektim sınıfın ortasına, tam tahtanın önüne, yönünü de tahtaya çevirttirdim, "Yazın." deyip sıraladım soruları. Ama cürmüm bu kadar değildi. "Başlayın." der demez tepesine dikildim, fısıldadım: "Kafanı ya da gözünü bana çevirdiğin anda kâğıdını alırım."

Birbirinize bakmayın demeyecektin öğrenci milletine, bana bakmayın diyecektin. Sana bakıp seni kollamadan kopya çekemezler çünkü.

Ulan kırk yılın Ünsal'ı, şu kadarcık tedbiri de alamıyorsun ya...

Kılı kıpırdayamadı Gasabalının tabii. Alıcı kuş gibiydim ensesinde. İsterse bütün sınıf kopya çeksin.

"Bitti." dediğim anda da ilk onun kâğıdını çektim önünden.

Ünsal kapıda bekliyordu beni.

"Ne yaptın?"

"Çatlama. Gidelim odamıza, anlatırız."

Tilkiliğimi ballandıra ballandıra anlattım odada. Gözlerini kısarak dinledi, "Görelim bakalım marifetini." dedi. "Koy şu ikisinin kâğıdını buraya."

Koydum. Sola Gasabalınınkini, sağa İsmailinkini. "Kolay mı lan benden kopya çekmek." diye de gıcık veriyordum o arada.

Hiç oralı olmadı. Ellerini kâğıtların üstüne kapattı, "Ya bire bir aynıysa?" dedi.

Ne biliyordu bu herif Allah aşkına? Pirelendim. "İmkânı yok." dedim azıcık güvenim sarsılarak.

“Tekrar soruyorum.” dedi. “Ya aynıysa? Basacak mısın sıfırı?”

“Kopya çekmedi ki...” dedim. “Nasıl basayım?” Kalan güvenim de uçtu gitti. “İmkân yok yani...”

Ünsal ellerini çekti. “Bak bakalım.”

Baktım.

Aynıydı.

Satırbaşına, tartışma sorusuna, doğrusuna, yanlışına, mantık yürütmesine ve mantık hatasına kadar.

Sırıttı Ünsal.

“Versene sıfır.”

Ağlayacaktım. “Verememem.” dedim.

Bir başladı seninki; kaç aydır içinde tutuyormuş. Vay efendim tek akıllı ben miymişim de, vay ben onu salak mı sanıyormuşum da, ikisini yan yana oturttuğunu nasıl düşünebilirmişim de, hadiymiş de, sıkıysa bassaymışım sıfırıymış da. Gık diyemedim.

Hayat devam etti, vizeler de. Kâbus gibiydi; kendini tekrar eden bir kâbus. Ünsal alışmış tabii alt sınıftan, dalgasını geçiyordu benimle. Çıldırıyordum her sınavdan sonra ve evde de kâğıtları Hülya’nın önüne koyup koyup çıldırmaya devam ediyordum. “Şuna bak yaa... Şuna bak...” diye sızlanıyordum. “Noktasına virgülüne kardeşim. Bari heceleri aynı yerden bölme lan! Dalga geçme lan bari!”

“Aklıma çok şahane bi akıl geldi.” dedi Hülya birden.

Bunu hiç beklemiyordum; inanasım, hâttâ umasım bile yoktu ama ayıp olmasın diye sordum.

“Neymiş?”

Bilgiç bilgiç güldü.

“Sözlüye kaldır.”

Avaz avaz bağırdım artık. "Yuh!" dedim. "Yuh! Ortaokul mu burası?"

Başladı ağlamaya.

"Ne bileyim ben yaa... Ne baarıyon?"

Hep ağlar, aldırmadım.

Finallere bir hafta kalmıştı ve eşşek gibi geçer not vermek zorundaydım oğlana. Ne sorarsan sor, kaç takla atarsan at, nafile.

Lâf arasında Ünsal'a bahsettim Hülya'nın saftirikliğinden. Önce güldü, sonra susup "Ben yapamam, ama sen yapabilirsin." dedi. "Sözlü ha! Vallaha Hülya çok akıllı kız."

Güler misin ağlar mısın? "Ne diyon oğlum sen?" dedim. Hepten kafayı yemiş bunlar.

Ama yememişlerdi. Ünsal açıklık getirdi konuya. Öyle bir aklıma yattı ki, akşam eve bir demet çiçek alıp götürdüm, Hülya'yı sarılıp sarılıp öptüm, sonra da yemeğe çıkardım. Bu sefer de duygulanmıştı. Gene ağladı.

Final günü belliydi. Eli boş gönlü hoş gittim sınıfa, bekliyor kuzular; Gasabalı şimdiden çekmiş sandalyesini kürsünün oraya. "Baylar bayanlar..." dedim kapının ağzından, "Final laboratuvarda. On dakika sonra herkesi orada göreceğim."

Her şeyi hazırlamıştım sabahtan. Tortul, kırıntılı, organik, kimyasal, magmatik, morfik, çakıl, moloz, konglomerakuvarsit, oolit, sarkıtdikit, şiştozite, kristal ve de kum taşını ayrı ayrı keselere koymuş, keseleri de hep beraber çuvalların içine yerleştirip her masaya bir çuval gelecek şekilde otuz kişiyi beş masaya bölmüştüm.

Şaşkın şaşkın bakıyorlardı. Grupları ayırdım. Sınavın kuralını da açıkladım güzelce. Tek hak, tek soru. Hepsi bundan ibaretti. "İlk olarak Gasabalııı..." deyip gittim bunun masasına.

"Naabacaaz hocam?"

"Biz değil Gasabalı." dedim. "Sen yapacaksın." Çuvalı koydum önüne. "Daldır elini, bir kese çek."

Elma yanakları kıpkırmızı oldu.

"Amma buna çalışmadıydıh..."

"Çalışmana gerek yoktu canım. Laboratuvara gelseydin yeterdi. Çek."

Daldırdı elini, karıştırdı, çekti.

"Aç keseyi.

"Açtı.

"Çıkar içindeki kayacı."

Çıkardı. Kumtaşıydı.

"Söyle bakalım. Nedir bu?"

Baktı. "Gumtaşı." dedi.

Yanaklarımı bir ateş bastı. "Nerden bildin be?" diye inledim. "Bir tek laboratuvara girmedin oğlum sen?"

"Şanş." dedi. "Bizim gasabada çoh var bunlardan." Etli dudakları yayıldı da yayıldı. "Çıhabilir miyim?"

"Hayır!" diye bağırdım. "Yok öyle beleş. Şansın yaver gitmiş, kendin söyledin." Tuttum bunu elinden, başka bir masaya götürdüm. "Bunu da bil, sana yüz." deyip ben daldırdım elimi çuvala. Kazara kum taşı çekmeyeyim diye de el yordamıyla kristalit bir şeyler bulmaya çalıştım. Çektim, uzattım keseyi. "Aç, çıkar, söyle.

Açtı, çıkardı, söyledi: "Gumtaşıı..."

Evet, kum taşıydı.

“Sayılmaz.” dedim. Sınıf gülüşüyordu ama umurumda değildi. Yan masaya götürdüm bu sefer. Okulun en tembel kızını çağırdım yanıma, “Sen çek Leman.” dedim. “İyi karıştır.”

Leman daldırdı elini, karıştırdı, çekti, keseyi bana uzattı.

“Bana uzatma, ona uzat.”

Ona uzattı.

O aldı, açtı, çıkardı, “Gumtaşı.” dedi.

Baktım; kum taşı. “Geçtin Gasabalı.” dedim. “Yüz. Çıkabilirsin.”

BAKELE

Sezgin Kaymaz

Türkçenin Gövde Gösterisi!

Sahneler ve mekanlar, haller ve duygular, insanlar ve dil...
Yumruk gibi hikayeler en korunaklı bölgelere iniyor,
savunmasız karanlıklarda art arda şimşekler çakıyor.
Sezgin Kaymaz gücünü nereden alıyorsa orayı güçlendiriyor,
okuyan 'İyi ki Türkçe biliyorum' diye şükrediyor.

Ağrıları hortlatan aşk, tasma takıp ücralara kapatılan vicdan,
neyin fısıldadığı sır, kum taşında gizli *şanş*...

Çareyi uzayda arayanlar, özrü kabahatinden büyük olanlar,
küçük bir ekte saklı hayatlar, yüz bin sene beklenenler...

Zıtlıkların dengesi korkusuzca kurcalanıyor,
gözyaşları ve kahkahalar eşliğinde samimi ve sahi bir serüven başlıyor.

Sezgin Kaymaz, hikayelerin kahramanı yaptığı okura sesleniyor:
Bakele!

17₺

APRIL

9 786055 162443